

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

Mai 2026 (Anul XVII) Nr. 207 (5/2026)

BOEM@

Mai 2026 (Anul XVII) Nr. 5 (207) - 50 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida A.S.P.R.A.

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: Editura Boem@

5 / 2026

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău

Redactor-șef online: Mihail Gălățanu

Redactor-șef adjunct: Denisa Lepădatu

Redactori: Constantin Oancă, Tănase Dănăilă, A.G. Secară, Mihaela Vaida, Dan Ion Sanda, Adrian Talabă, Grigore Grigore, Lucia Pătrașcu, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture

Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Lidia Grosu (Chișinău), Gabriela Schuster (Germania), Melania Cuc (Bistrița), Ana Opran (Vaslui), Carmen Racoviță (București), Florin Logreșteanu (Craiova)

XXXXXXXXXXXXXXXX

Revista literară BOEM@ o puteți citi și pe site-ul
www.boema.edituraboema.ro

actualizat permanent de: Editura Boema

Email: boema@edituraboema.ro,

aspra@edituraboema.ro, petrerau@yahoo.com

Telefon: +40 726 337376

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regiment 11 Siret, Nr. 17,
C20/42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: +40 726 337376

- o În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.
- o Materialele trimise trebuie să fie în format electronic (Word, RTF, PDF) și să conțină diacritice.
- o Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional texte apărute în alte publicații (inclusiv pe internet).

**Literatură
și
Artă**

DIN CUPRINS

Poezie: Gabriela Schuster (p.4), Arsenie Augustin (p.9), Ileana Corina Ciuraș (p.9), Marin Sorescu (p.11), Mihai Babei (p.12), Marin Moscu (p.19), Diana Boariu (p.23), Vasile Voiculescu (p.27), Petruța Niță-Bocu (p.30), Diana Baidoc (p.31), Iulia-Maria Cihorean (p.33), Constantin Geantă (p.37), Liviu Băițel (p.39)

Proză: Mariana Al-Saleh: Femeia de la casa pescarului (p.6), Cosmin Schirger... Popa: Satul din Wallonia (p.22), Ion Dulu-geac: Bunicul Penes Curcanu (p.25), Bianca Olteanu: În-tre ecran și suflet (p.28), Mihai Iunian Gîndu: Premiul cel mai de preț (p.34), Constantin Geantă: Anno domini... (p.41), Ana-Maria Chircea: Maisie Thornfield (p.45)

Cronică de carte: Cristina Roșu: Petre Rău și Cartea Devenirii (p.16), Maria Filipoiu: Ștefan Mureșanu, mărturisitor al cuvântului îndumnezeit (p.17), Irinel Daniela Iacob: Frontiera - romanul unei treceri: între memorie și inițiere (p.21)

Oglinda cărților: Mihail Gălățanu: Carte/Merinde pentru suflet - Cronicile literare (p.3)

Note de lectură: Petru Ababii (Rep. Moldova): Poezia Iosefinei Schirger ajustată încorpore și auster la semnificațiile fizico-metafizice ale trăirilor sale sufletești (p.35)

Teatru: Cosmin Popa: Provincia romană (p.10), Simona Dobrin: Vizita (p.47) / Escală neplanificată (p.48)

Meridiane: Luca Cipolla: Poezii traduse de autor din limba italiană (p.14)

Semnal: Petre Rău: Decameronul zeilor și alți câțiva semizeci (p.24)

Grafică:

Coperta I: AI Generated - Aprilie

Coperta IV: Pixabay - Bohemians

Interior: Grafică - Carmen Racovitza

www.boema.edituraboema.ro

Mihail GĂLĂȚĂNU

CARTE/Merinde pentru suflet

Editura LIMES: MIRCEA BÂRSILĂ - STRIGĂTUL DIN OGLINDĂ

Dacă s-ar face GALA POEZIEI ROMÂNE CONTEMPORANE pe bune (nu pe coterii, dictate din umbră!), Mircea Bârsilă ar trebui să prindă un loc dintre/printre cele 24 (sau douăzecișicinci). El este un poet din sorgintea rară a celor clasici. Aparține aceleiași filiații *poietice* (din punct de vedere estetic!) din care fac parte și Muri/poetul Ion Mureșan, dar situat nu (chiar) atât de sus. În unele poeme, prezintă afinități și cu NICHITA DANILOV – ADICĂȚELEA CU ACEL NUCLEU ORIGINAL ȘI ESENȚIAL / DE PROVINCIE al Generației 80. De la ARGINT GALBEN, o carte excepțională a lui Bârsilă (totuși, ea poate fi considerată una de început), se derulează o carieră întregă, care subîntinde cel puțin 11 volume - de la debutul din anul 1982, OBRAZUL CELĂLALT AL LUNII. O altă bornă importantă de valoare o marchează, pe o buclă puțin mai matură, O LINIE APROAPE NEAGRĂ. Mircea BÂRSILĂ se află acum, în mod justificat, la momentul culegerii roadelor unei îndelungate - și meritate, ba nu, MERITUOASE activități poetice.

Editura EIKON: LIDIA ZADEH - PETRESCU, OPPUS

Cu subtitlul, devenit tipic, SIMFONIE PENTRU SURZI. De fapt, ideea că poetul e unul care cântă/predică în pustiu, nu e nouă. OPPUS trimite la Operă, Op-ul esențial, ca o conotație, dar și la OPUS / ADICĂ OPOZANT, OPOZIȚIE, OPOZABILITATE, deoarece poezia, în viziunea LIDIEI ZADEH, nu e o vietate comună, ci una combativă, cu toate ghearele scoase din teci. Pentru o mai bună înțelegere a poeziei pe care o practică LIDIA ZADEH, am ales un fragment destul de grăitor, în toate privințele - ca un soi de corolar/demonstrație, pentru toate cele spuse despre ea/sintează: *Nimic nu mai găsesc de preț să-mi fie / și nu prevăd ceva în drumul meu / doar gândul că poemu-i veșnicie / Măndeamnă să mai cred în Dumnezeu / Cum stau sub pleoapa-ngustă a mirării // Neștiind ce-i mai de preț pentru vecie // Din teorema simplă-a conservării / Sunt o zidită în statornicie...*

LIDIA ZADEH (PETRESCU) - A CAPELLA

Poartă, de altfel, și titlul: GLASUL DINTRE TĂCERI. Este excepțională ținuta artistică a volumelor (ambele, cele comentate). Titlul mi se pare inspirat, potrivit. El trimite la o bucată strict instrumentală, cântată doar cu CAPUL/CAPE-

TELE inspirat(e). Într-o capelă sacrosantă. La o piesă cu caracter religios/sacru, care face apel și la un sacerdot (POETA VATES?). Subtilul critic ANA DOBRE zice despre ea: *Autoanaliza poetei este extrem de lucidă. Dominarea personalității pe care o identifică în alcătuirea psihismului său este singurătatea, har și blestem, întrucât este, simultan, moment de contemplație, de reflecție și de creație, în relația intrinsecă cu sine, dar și un posibil moment de însingurare, de îndepărtare de ceilalți.*

Editura RAO: FLAVIU GEORGE PREDESCU, PERECHEA DRAGOSTE, PERECHEA MOARTE

Între *dragoste* și *moarte* (binom capital) se perindă/zbate viața noastră. FLAVIU GEORGE PREDESCU are, neîndoios, darul narațiunii / e un povestitor înnăscut. O asemenea VERSATILITATE ca NARATOR este / devine, chiar a rebours, o calitate – și eu cred că trebuie folosită la maximum, spre folosul vârtos al prozei intense / și concentrate pe care o scrie. FLAVIU PREDESCU povestește cu naturalețe, fără FARAFASTĂCURI și morgă gratuită, fără (falsă) afectare, nici nu se dă cult cu tot dinadinsul, nici nu se dă mare (în text), e doar degajat, în cursul firesc al lucrurilor / narațiunii - uneori debordante / verbioase - și bine face / procedea-ză. Întotdeauna am crezut că omul este, prin excelență, textul, căci, orice s-ar spune, textul nu poate izvori de nicăierea, iar textul -Predescu este la fel ca și omul-Predescu, plin de aplomb, dar nu lipsit de verva povestirii.

Editura BOEM@: ADI SECARĂ-HALIL - POET CHEMÂND DERVIȘ / ȘAIR.DERVIȘLERE SESLENIYOR.

Despre DERVIȘII ROTITORI a scris, cu geniu, și RUMI, campion (ponosit) al poeziei oriental-levantine. Poezia lui ADI SECARĂ-HALIL este echipată cu tot ce-i trebuie pentru mileniul trei: în primul rând, este destul de avansată, pentru cei din generația lui. Spun asta, pentru că știu foarte bine că aducerea UP-TO-DATE din punct de vedere estetic a fost, uneori, o PIATRĂ DE ÎNCERCARE, pentru unii dintre autorii gălățeni / covurluieni. Acum, despre autor, în general, câteva considerațiuni critice: avem de-a face cu un autor polivalent / poliglot de limba română, *performer* în diferite zone ale creației; POATE cel mai mult poet (50,99999%), dar și PROZATOR / trebuie să exclamăm, în acest caz, PIRAPITINGA (despre care, de altfel m-am mai pronunțat anterior) – dar cu contribuții semnificative și în domeniul criticii, fiindcă există, în el, și o conștiință CRITICĂ, iar acest lucru nu este chiar de lepădat.

Gabriela SCHUSTER

Rolul Glandei Pituitare

La ședință era tot comitetul de bloc
se făcea redistribuirea rațională
a tuturor resurselor de inteligență
cina se anunțase
la etajul 8 în sala de operație
după succesele fulgerătoare
ale Isadorei Duncan
cu ale ei povești de iubire în care
poezia suferea pe culoarele depresionare
înguste și delimitate dintre
organul minții
și moliciunea sufletului
balalaica se purta frumos cu pieptul
îndurerat al poetului
ba chiar corzile cu multă tandrețe
se înfășurau pe degetul mic
el arăta întotdeauna Nordul
blocul avea 18 etaje
plus mansarda unde stăteau
fluturii fără căpătâi
uneori păsări zglobii
cum ar fi sticleții
cu burta galbenă
la subsol unde se cădea cu liftul
de obicei la eclipsa roșie de lună,
se înghesuiau faptele urâte
ele se decolorau cu trecerea timpului
astfel că la vernisaj
pereții deveneau imberbi
în sfiala lor estetic necontrolată
se vorbea în șoaptă
despre glanda pituitară
care trebuia să asigure creșterea
iubirii peste limitele normale,
cel puțin la scara B

Mascarada lumii

Ne iubim cu arma la curea
ne îmbrățișăm cu cuțitul în mână

în aer mor păsările
fluviul duce greu apa-i vâscoasă
în mâl se zbat peștii
văd cum pe lama toporului curge sângele rece
iubim copiii copiii ne iubesc pe noi
printr-o sticlă groasă

ațâțăm un foc în care aruncăm sare
să plesnească scânteii
și țopăim cu pielea încinsă
cu ochii arși în flăcări
deși
spinarea e înghețată ca partea
nevăzută a lunii

luăm sabia și scutul
luptăm cu butoaiele goale
cu anvelopele explodate
cu băncile cu guvernele și impostura
cu mascarada lumii

Dumnezeu și-a pus și el o mască
să nu se dea de gol
e carnaval aici cu atâția morți
în pământ

Iubito am inventat iubirea

Am vrut să fiu în trupul tău
să văd cum ți se poticnește inima
cum se încheagă sufletul
cum scorpionul mușcă
sfârcul vieții tale

moartea stăpânește lumea, nu iubirea
încetul cu încetul
imperiul ei se-așterne
peste pământ
și în adâncuri oasele se-aud

te-am strâns în brațe
și-am inventat iubirea
în casa căreia ți-am ridicat altar
majestate
inima mea s-a predat ca bobul
primăverii

iubito am inventat iubirea
cu gustul ei rafinat
scurs din pomul vieții

o punte arunc
până dincolo de moarte
în lumea scârilor de gheață
unde gândurile se citesc
unde minciună nu există
și unde timpul se poate da
înapoi și înainte

(continuare în pag. 5)

Iadeș

Timpul s-a răsucit în mine
ca un bici
și mi-a plesnit solemn
toate ridurile astea
pe față

timpul nu are sincop
intră fluid în toate lăcașurile
și acoperă cu peștii lui
mâul vieții
bucățică cu bucățică

timpul plesnește
timpul a plesnit
timpul va plesni

când rupe pariul cu viața
timpul câștigă întotdeauna
și strigă :
IADEȘ !
eu nu-i pot ține piept să știu
când

sfârșitul este o desfătare
cu lăutari
o muzică în întuneric
cine râde la urmă?
cine vorbește singur?
cine are curaj?
printre gratii curge nesomnul
sufletul întemnițat în
trecerea sa
vuieste

Când tu

Când intri tu pe ușă
casa se înalță
când intri tu în grădină
gutuiul pare mai mic
când intri tu în inima mea
Dumnezeu se retrage sfios
când umărul tău
îmi sprijină fruntea
pământul se rotește
mai încet

Vals de nuntă

M-am căsătorit cu visele mele
tu pe un mal eu pe celălalt
fluviul sufletelor noastre
ar fi trebuit să fie adânc
să ducă vapoare -

ne-am strecurat printre sălcii
abia-abia să le udăm rădăcinile

într-un târziu pietrele s-au uscat
ne-am tot împiedicat de ele
ne-am zdrelit degetele
și nu le-am pansat
rănile s-au înmulțit pe tot trupul
de nu mai era loc de altă rană
duhovnicii spuneau să încercăm -
nu mai știam ce.

pe maluri umbrele noastre
nu-și mai țineau loc de pădure
dramele se ciocneau
ca baloanele de săpun
luceau o clipă
și dispăreau în sacul cu plânsete ude
se transformau în vapoare de hârtie
- visurile vapoarelor -

pietrele creșteau tot mai mari
până au căpătat gratii
sălciile au crescut plopi
norii s-au lipit ceață de pământ...

am strigat
nu ne mai vedeam
nu ne mai auzeam
vapoarele descompuse pe pietre
podurile rupte
singurătatea de după iubire

M-am căsătorit cu visele mele
tu pe un mal eu pe celălalt

fluviul sufletelor noastre
ar fi trebuit să fie adânc -
pe orice vreme
să ducă vapoare
până la marea cea mare
până la vărsare.

Mariana AL-SALEH

Femeia de la casa pescarului

Cuburi mari de marmură. Lângă ele, pietre pe care crescuse un strat de mușchi. Apa sărată a mării le-a amestecat culorile. La ceasul asfințitului, dincolo de cuburile albe, marea se unea cu cerul într-un degrade lăptos. Un strat de valuri imperceptibile care bătea în gri, apoi unul albastru-alburiu, în care câțiva nori pufoși pluteau într-o lumină rozalie. Între cele două, linia orizontului, ca un fir întunecat, alergând spre insula nelocuită și spre colțul împădurit al golfului.

E locul ideal din care poți surprinde marea în singurătatea ei privind printre cuburile de marmură. Dacă schimbi puțin unghiul, în peisaj apar bărcile pescarilor. Unele ancorate deja, altele apropiindu-se de micul port. Mirosoare de alge, de sare și de pește. Plase de pescuit abandonate pe pietre. La fel ca unele bărci. Și portul și pescuitul sunt o poveste aproape de domeniul trecutului.

Din trecut vine și căsuța pe lângă care am trecut, construită în umbra pinilor înalți, la adăpostul coastei de pământ roșu. O căsuță albă cu acoperiș albastru, cu ușile și ferestrele albastre. Pe ușa principală, cineva a pictat o siluetă albă într-o poziție de dans tradițional. Are ceva de pasăre. Ca femeia care stă pe scaunul vechi cu schelet metalic, ruginit, în terasa de la nivelul solului.

E o terasă străjuită de pietre și bucăți de marmură de care se sprijină câteva vase mari de lut, albastre. Printre bărnele care o acoperă, albastre și ele, coboară vițe de vie pe care le mișcă ușor vântul serii și boabe mari, aurii, apărute dintre frunze, te ispitesc cu aroma lor. E jumătatea lui august, unele frunze sunt verzi, altele deja galbene.

De-aceleași bărne atâră pe lângă perete două felinare și-un fierăstrău, toate ruginite, ca și plasa de pescuit din colțul terasei. Pe bărna dinspre stâncă sunt prinse câteva unelte necesare unui pescar. O masă lungă, de lemn, maro, două scaune la fel și-o masă pătrată din fier forjat, albastră, ocupă majoritatea spațiului din terasă. Toate sunt cojite de soare și de timp.

În dreapta ușii, pe perete, un tablou a cărui ramă albă încadrează un peisaj rupt din natura înconjurătoare: tonuri de albastru și alb întruchipând marea, țărnul, bărcile acostate și cerul. În jurul lui, încă trei, mici, cu aceeași ramă albă, subțire. Unul surprinde o corabie plutind în zare, altul, câțiva pescăruși deasupra valurilor, iar cel de-al treilea, o suprafață albastră. Pur și simplu, o bucată de albastru. Lângă ele, atâră într-un cui, o cană de lut. Cel care le-a pictat a băut apă din cana aceea. Sau poate vin, în serile târzii când vuietul mării era singurul

tovarăș. Să bei vin într-o astfel de seară dintr-o cană albastră și să privești cerul întunecat fără să-ți imaginezi că într-o zi un străin care se va aventura spre acest colț izolat al stațiunii nu va putea trece indiferent prin fața adăpostului tău.

O natură moartă în alb și-albastru care face să tresară ochiul trecătorului, iar când se oprește și vede mușcatele roșii, luxuriante, din fața ferestrelor, și cactusul imens de la colțul terasei, rămâne nedumerit întrebându-se cine le-a pus un strop de apă. Mai degrabă ploaia, decât femeia cu privirile pierdute, de pe scaunul vechi și ruginit.

Se lasă-nserarea. Înainte să te-ndepărtezi pe drumul spre stațiune, mai întorci o dată capul pentru o ultimă privire și te gândești că lipsește barca pescarului.

Londra, toamna. Ceață și umezeală pătrunzătoare. În fiecare zi mă-ntorceam acasă la sfârșitul programului. Trecuseră luni de când nu mai ieșisem nicăieri, seara. Nici măcar cu vreo colegă la un cinematograf. Se terminaseră poveștile de iubire. Scurtele mele povești de iubire. Mă aflam într-un punct din care puteam foarte ușor să mă-ndrept spre o carieră de fată bătrână dacă lucrurile continuau tot așa. Poate că mie-mi lipsea ceva. Orașul ăsta era casa mea și-l iubeam în toate anotimpurile, cu zilele însorite, cu verdele ierbii, cu ceața, cu ploile, cu frigul...

Doar că acum nu-mi mai plăcea să mă întorc acasă. Expresia veșnic nemulțumită a mamei de când tata hotărâse că vrea să-și trăiască restul vieții departe de ea și se mutase, în urma divorțului soluționat foarte repede. Plecase doar cu lucrurile lui. Își închiriasse un studio într-un bloc situat dincolo de Tamisa, într-o zonă verde. Astfel șansele ca el și mama să se întâlnească erau foarte mici. Știam că-i va lipsi casa noastră cu zidurile îmbrăcate în iederă și mica grădină din față, cu câteva plante pe care numai el le îngrijea.

Mama era mai practică. Întotdeauna casa noastră fusese foarte bine organizată, iar de când se pensionase, făcuse din gătit o artă. Așa cum obișnuia să spună, ne oferise întotdeauna tot ce avuseserăm nevoie. În drumul meu spre casă încercam să-mi imaginez neori cum se cunoscuseră și se îndrăgostiseră ei cu ani în urmă, un bibliotecar cu studii filologice și o contabilă, cum se plimbaseră pe străzile Londrei și cum fusese viața lor de tineri căsătoriți care ne avuseseră apoi pe mine și pe sora mea.

Și tocmai când se pensionaseră și aveau timpul care le lipsise toată viața, descoperiseră că sunt atât de diferiți, încât nu mai pot continua împreună. De fapt, doar el descoperise. Ea știuse dintotdeauna, dar nu considerase diferențele dintre ei un impediment. Probabil se gândise că e suficient să fie devotați familiei. Asta era ceea ce credeam eu, adevărul doar ei îl știau.

Întâi, tata își amenajase una dintre cele două cămăruțe de la mansardă, motivând că el mai citește seara până târziu și nu vrea s-o deranjeze, mai ales că ea obișnuiește să se uite la televizor până când adoarme. Mama ripostase ironic, nereușind să-și ascundă nemulțumirea, că nu i-au ajuns cărțile toată viața, vrea să se mute cu ele în pod. Și nouă ni se păruse oarecum ciudat, dar nu comentaserăm. Sora mea era foarte prinsă într-o relație, iar eu trebuia să mă decid

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

pentru un schimb de experiență care presupunea un stagiul de predare a limbii engleze în China, cu durata de un an, începând din toamna următoare. Mă atrăgea și nu mă atrăgea China. În același timp aveam nevoie să ies o vreme din rutina zilelor. Mă simțeam prăfuită. Poate mă afectase prea mult despărțirea părinților. Îngrijorată, sora mea îmi propusese să merg la psiholog, dar nu-mi surâdea ideea.

În curând a nins. Nu mi-a adus prea mare bucurie zăpada. Am început să citesc despre China. Îl vizitam în fiecare săptămână pe tata și stăteam de vorbă. Îi plăcea să facă pe gazda și pregătea ceaiul. Beam împreună o ceașcă de ceai negru cu lămâie. Fără lapte. Cu biscuiți. Nelipsiții lui biscuiți din cutia rotundă de pe dulap. Și el își petrecea mare parte din timp citind. În afară de asta, se plimba zilnic, indiferent de vreme. Mă gândisem că există o femeie în povestea divorțului, însă constatam că nu e așa. Cu vizitele la el, iarna a trecut mai ușor, iar primăvara mi-a adus altă stare de spirit. Am început să ne plimbăm împreună de-a lungul Tamisei, să ne bucurăm de curgerea apei și de explozia de vegetație. El propunea întotdeauna să ieșim, după ce se asigura discret că nu am alte planuri. Și tot el m-a sfătuit să plec undeva în vacanță, să-mi încarc bateriile înainte de începerea anului următor.

Mi-am dorit dintr-odată să fiu într-o țară caldă, cu cer senin și-n vara aceea m-am hotărât. Aveam 28 de ani.

Nu-mi venea să cred. Leandrii înfloriți, marea, măsurii. El stătea la o masă în bar, cu ceașca de cafea. Mi-a zâmbit, dar am rămas fiecare la masa lui. Cu cafeaua lui. Apoi a plecat și mi-a părut rău. M-am gândit c-ar fi frumos să facă parte din vacanța mea. Mi-am luat rucsacul și m-am întors la hotel. Eram o englezoaică blondă și mioapă, cu breton și părul lung, puțin încrețit.

Purtam o rochie cu bretele, înflorată și-aveam pielea roșie de la soare.

A doua zi, pe plajă, m-am alăturat grupului care dorea să facă o croazieră pe mare. Surpriză! Bărbatul din bar era căpitanul bărcii turistice. Un grec înalt, slab, cu mustață. Ars de soare. M-a privit lung, fără să mai zâmbesc. A început să dea explicații în greacă și în engleză. Ne-a spus că o să ocolim insulișul nelocuită care se vede la orizont. Era un grup gălăgios de adulți și copii. Un amalgam de sonorități lingvistice, latine și slave. M-am mulțumit să privesc valurile și pescărușii care însoțeau barca zburând pe deasupra noastră. Îmi plăcea cum sună cuvintele lui în greacă. Cele două ore au trecut repede.

Am coborât împreună cu ceilalți. Pe el îl aștepta un alt grup. M-am întors la zilele mele de plajă și plimbări prin stațiune. Grecia e fantastică. Ce mă intriga cel mai mult era vecinătatea muntelui cu marea în golful acela retras. Serpentinele printre pini înalți și cariera de marmură din apropiere. Pământul nefiresc de roșu. Ceața rozalie care se ridică dimineața de pe munte și-apoi lumina care inunda totul.

Thailanda e surprinzătoare. Locuiesc pe o insulă, de fapt, undeva în mijlocul ei și trăiesc foarte zen. Percep natura la alte dimensiuni decât cele cu care eram obișnuită. Când deschid ochii dimineața, mă copleșește peisajul din jur. Copacii, frunzele, florile și fructele – toate îmi par masive și însuflețite, cu verdele lor atât de viu și culorile aprinse care completează tabloul inedit.

Pasărea Koel îmi strigă că începe o altă zi. Nu poate să înceapă fără ceașca mea de cafea. Mă gândesc la Nikos. S-a trezit și-a ieșit cu cafeaua în terasă, și-a aprins țigara și privește peste golf. Marea, dragostea lui de când s-a născut, pe care nu-ncetează niciodată s-o privească în orele dimineții.

Am citit că albastrul n-a avut dintotdeauna un cuvânt să-l denumească, fiindcă era rar în natură, dar de mult timp face parte din viața noastră sub diferite forme și nuanțe, naturale sau create. Și cerul, ne place să spunem, că e albastru, dar pentru oamenii din timpurile vechi era un vid sau o boltă divină, depinde cine-l privea. Mai târziu l-au asociat cu griul și întunericul. Marea din Odiseea lui Homer are culoarea vinului întunecat. Într-o zi, îndrăgostiți de turcoaz și lapis lazuli, egiptenii au creat albastrul. Iar el s-a numit Albastru egiptean.

Nikos e bolnav de albastru. Cred că a moștenit asta de la tatăl lui, pescarul care construisese casa albastră din vechiul port. Pe vremea când portul era însuflețit. Nu era singura care răsărise sub malul de pământ roșu, dar era singura albastră. Acolo se petrecuse viața de pescar a tatălui, în timp ce mama lui se îngrijea de grădină și de păsări la casa lor din satul de pe munte. La fel ca alte familii din zonă, trăiau din pescuit și din ce produceau acasă. Măslinii și câțiva stupi de albine aflați pe terenul în pantă de sub munte asigurau cele două delicatese ale Greciei, de care m-am bucurat și eu în anii următori.

Descoperise de mic și casa din port și pescuitul. Tot acolo descoperise albastrul. Al mării și-al pereților. Și dorința de a picta, care devenise un hobby.

E ceva original să-mi cumpăr micul-dejun de la piața din oraș, unde totul e proaspăt și sănătos. Specialitățile locale, pregătite dimineața foarte devreme, te îmbie de pe tarabe cu aromele lor. Sunt familii în împrejurimile orașului care din asta trăiesc. Își cultivă propriile legume și fructe și gătesc după rețete moștenite din generație în generație. E un mod de viață asumat, în spiritul tradiției, fără bogăție și fără umilință. O simplitate pe care n-am mai întâlnit-o nicăieri, dar care te împlinește și te motivează să continui.

Nu-mi place să gătesc. Nu mi-a plăcut niciodată. În casa noastră gătea Nikos, care învățase de la mama lui. Îmi povestea cum pregătea peștele cu tatăl său, când rămăneau mai multe zile la rând acolo, la casa din port, în timpul vacanțelor. Cum îl însoțea să ducă peștele la clienții care cumpărau de la ei.

Eu iubesc florile. Leandrii din fața casei, pe care i-am plantat și care s-au făcut mari cu trecerea timpului, lavanda, mușcatele și celelalte plante din vasele de pe terasă. N-aș putea să trăiesc fără ele. Le ud în fiecare zi. Mai puțin când sunt plecată, aunci rămân în sarcina lui Nikos. Sunt arta mea vie, culorile și miresmele mele, fără de care nu pot trăi.

Aici mi se pare ciudat să le văd în farfurie. Nu doar ca ornamente, ci pur și simplu gătit. În supe și în omlete, în sosuri dulci ori picante sau prăjite în cocă subțire, cum am mâncat în prima dimineață. Trăiesc o adevărată aventură culinară. Cel mai mult îmi place salata picantă, cu carne tocată, ierburi și orez prăjit. Și câteva petale galbene. Floarea se numește Sesbania galbenă.

(continuare în pag. 8)

Nu lipsește nici culoarea lui Nikos de pe platouri. Minunata floare de Butterfly. Mi-ar plăcea să-i gătesc la întoarcere, în mod special, un pilaf de orez albastru.

Vecinii mei, grupul de yoghini, își prepară singuri mâncarea din ingrediente cumpărate de la localnici. Mi se pare interesant modul cum își petrec zilele, dar nu atât cât să mă alătur grupului. Prefer libertatea deplină pe care o am. Să mă las în voia zilelor, să explorez. Nikos a înțeles că mi-am dorit foarte mult să vin singură aici. Am avut nevoie de această călătorie. Așa cum el și-a păstrat obiceiul de a ieși singur pe mare, chiar dacă viața lui s-a schimbat cu totul după ce ne-am căsătorit.

Fiecare dintre noi a înțeles nevoia celuilalt de a fi doar cu sine, la un moment dat.

Eu sunt femeia de la casa pescarului. Cândva am venit în vacanță în Grecia. Nu mai contează în ce an. Nici nu-mi mai amintesc.

Când s-a sfârșit vacanța aceea și m-am întors în Marea Britanie nimic n-a mai fost la fel. Și am revenit. Cu câteva haine într-un rucsac. Fără să știu limba greacă și fără să mă gândesc cum va fi viitorul. Totul rămăsese în urmă. Doar Nikos și o lume nouă, total diferită.

Vara, Grecia e plină de turiști. E anotimpul cel mai aglomerat și solicitant pentru afacerea noastră imobiliară. Dar toamna, iarna și primăvara, am mult timp pentru mine, chiar dacă trebuie să mă ocup și de întreținerea apartamentelor noastre rămase libere după plecarea ultimilor turiști. Îmi place să spun în continuare „ale noastre”.

Iubesc viața. Îmi place să mă plimb în fiecare zi cu câinele meu. Să întâlnesc oameni și să le aud poveștile. Astfel acopăr cu ele povestea mea. Toamna culeg măslinile și le duc la fabrica de pe munte. Lui Nikos îi plăcea să facem uleiul acasă. Eu am renunțat la această practică. De una singură nu-i mai găsesc frumusețea, dar măslinii rămân în continuare unici pentru mine. Îmi place să le privesc trunchiurile bătrâne și frunzele mici, alburii. Măslinile care se formează încet și-apoi cresc. Văd totul ca și cum ar fi prima oară și sunt recunoscătoare.

Au trecut 30 de ani de când am venit în Grecia și șapte, de când sunt singură. De multe ori mă gândesc că viața e nedrept de scurtă. Trebuie să vedem fiecare zi ca pe un dar. Spune asta o femeie care și-a pierdut jumătatea într-o noapte fără lună. Înainte de asta mi-am pierduți părinții. Pe amândoi într-o iarnă. Veneau aproape în fiecare an în Grecia, de obicei în perioade diferite, dar au venit și împreună. Și sora mea. Fiul nostru era foarte atașat de ei.

Ultimii ani au fost foarte grei pentru noi doi. Deși mai avea vacanță, în vara aceea s-a grăbit să plece. A fost felul lui de a-și trăi durerea pierderii lui Nikos. După terminarea facultății a ales să rămână la Londra. Se simte acasă acolo, mai ales că are aproape familia surorii mele. Va avea o tinerețe foarte diferită de a noastră. Mi se pare ciudat că s-a întors în locul de unde am plecat eu cu ani în urmă. Cum aș fi putut să mă-mpotrivesc? Oricum ar fi fost zadarnic. Lucrează într-o bancă și îi place ce face. Simte că i se potrivește stilul de viață englezesc. Îmi spune râzând că e compatibil și cu ceața londoneză. Cred a moștenit ceva din mintea organizată a mamei mele.

Dar eu am rămas aici, unde s-a petrecut viața noastră până-ntr-o seară de august, când el a plecat pe mare și nu s-a mai întors. De-atunci, serile de august mă

găsesc aici. Uneori rămân până târziu, indiferent dacă e cerul înstelat sau e doar lumina de la far. Nu mă tem de întuneric. Nici de Phi Tai Hong, fantoma mea blândă.

Eu sunt femeia de la casa pescarului. În seara asta vechiul port e pustiu. Niciun pescar din cei care-și mai încearcă norocul și niciun turist. Nimeni care să vrea să dezlege misterul. Doar cerul întunecat și valurile care se lovesc violent de pietre.

Arsenie AUGUSTIN

Cărările de cenușă se deschid încet
Spre vârtoarea albastră a nopții,
Iar tăcerile se-adună în răspunsuri sălbaticе.
Focul îți evadează din ochi,
Sufletul ți-e pironit între surâsuri puternice,
Topit ca o undă sub tâmpе.
Acele singurătăți dincolo de care se strâng
Urmele eternității,
Acum se dezvăluie lumii de carne.
Șoapte de înger ne-au născut pe ascuns,
Ne-au lăsat în vânt - rătăcite semințe
Căutându-și pământul.

Anotimp umplut de nevroze,
Cu tăceri de metal agonizând peste nori
Și îngerul straniu îmi trimite scrisorile albe,
Pecetluite cu versuri și funii subțiri.
Țipă sub tâmpе o noapte brună și aspră,
Cu săruturi sticloase, cu hățișuri de spumă.
Ochii se-aprind în doliu de piatră,
Varsă pumni de cenușă,
Cern amintiri ca niște triste cununi.
Apoi cerul se schimbă-n vioară și tace
Cerșindu-și cu strigăt suflul țărânei.

Spre apus am doborât un arbore
Prea tânăr, drept și inocent;
L-au plâns soarele și vântul
Și păsările cățarate pe ramurile cerului.
Din rădăcinile vechi, uitate
I-au crescut balade îngropate demult.
Îl ascult. Îi caut inima sub zăpadă,
Iar glasul i-l așez pe nisip.
Luna caută urmele lupilor adormiți
Cu gândul la frumusețile Troiei.
Doar eu îmi amintesc de copacul
Rătăcind pe marginea nopții.
Îl văd. E ca un copil lăsat în voia umbrelor.

Strigătele mele schimbă ceasul mareelor
Adoarme tăcerile și
Dă cerului umbre
Pe care ochii secați nu le cunosc.
Jumătate din viață am răbdat glasul morții
Șoptind pe calea păsărilor pierdute,
Dar ele și-au văzut de zbor
Până ce-au ars cuvintele-n lumină.

Cu mâna întipărită în pulbere
Scriu căderea frunzelor de noiembrie
Și le despoi de nori
Ca să-și doarmă apusul sub streșini.

Ileana Corina CIURĂȘ

Elegie pentru un suflet

Te ademenește să te privești printr-o oglindă spartă
Pseudolumina urechii îți picură discret bob de otravă
să nu te ierți cumva pentru clipa amară
să nu ierți sau să uiți rana răsândă
lucrată de sufletul ce umbrei plătește dobândă
Îți crește în inimă iedera bizară
repetând sentințe cu vocea rară.
Cu mreje de-amărăciune se luptă să te-cunune.
Din moarte și neființă
să-ți faci deplină dorință.
E monstrul mascat cu-al fericirii chip mișcător;
e-al nenumitului cel fără ființă prin sine uneltitor.
Spre corabia maculării te mână biciuindu-ți nesățioase
dorințe
Orbind ale curatei chemări năzuințe.
Aruncă asupra-ți mreaja promisiunilor vane,
alergărilor spre țărături infame.
Biet fluture rămâi fermecat,
conectat -
cu-aripile-ți flăcărilor pierzaniei fără de-ntoarcere.
Poate din prea intensă și adâncă nefericire;
Poate din teama de-a nu-ți fi descoperită marea rătăcire.
Poate doar dintr-o joacă și căutare de supremă trăire;
Poate dorind să te-nalți prea facil ai acceptat o falsă iubire...

Cosmin POPA

Provincia romană

(Dalmatia, provincie romană, capitala Salona, 19 Î.H. luna iunie, apeducte în construcție. Livada guvernatorului Publius Nerva Silius. Spre dreapta un drum duce spre o baie publică. Din stânga o grădină imensă de mere și flori parfumate. Râuri și păduri. Doi muncitori sunt aduși cu bicele, sunt legați la mână și sunt trântiți violent de un pretorian cu fața tăiată, îi scuipă și îi plesnește.)

Personaje: Teuta, Bato, Rufus, Quintus, Marcus

Marcus: Țștia sunt creștinii?

Quintus: Da. *(Se freacă pe fruntea plină de sudoare.)*

Marcus: Șobolanul i-a omorât pe ceilalți?

Quintus: I-a crucificat pe dealul oaselor.

Teuta: Vă rog, vă rugăm, de ce ne batjocoriți? Vreți să ne omorâți?

Marcus: Taci jigodie!

Bato: Cu ce am greșit?

Marcus: Ați insultat-o pe Lunona.

Bato: Noi suntem oieri, suntem pașnici, tatăl meu a fost cioban, mama mea a fost agricultoare...

Quintus: Dă-i una sub bărbie! Adu biciul!

Marcus: Crucile sunt făcute? Cum îi ducem pe deal? Rufus, ce crezi?

Rufus: Guvernatorul Nerva a spus să îi torturăm, poate aflăm ceva de la ei, legat de furtul din primăvară, a spus să îi biciuim la sânge, să-i scot dinții acestui oier...poartă crucea aia de lemn la gât, îmi vine să...

Marcus: De ce porți crucea aia? Ce este cu provincia asta? De ce nu vă rugați la zeii noștri?

Bato: Suntem creștini, măria ta, am fost botezați în Adriatica.

Rufus: Guvernatorul ce a zis că primim după țștia?

Quintus: Câte un țarc de oi fiecare, pentru femeile și copiii noștri, livadă și câte o casă mică la ieșire din Salona...

Marcus: Silius mi-a zis că ne promovează, putem patrula Salona până ajungem la cincizeci de ani, șaizeci, cu dinari...

Quintus: Sclavo! Sclavo! Îți rup ochii ăia, creștini nenorociți, mă auzi, proasto? *(Se făcuse roșu ca fierul și o pocni de-i curse sânge din nas.)*

Marcus: Ia-o de brațe...adu funia.

Bato: Vă rog, lăsați-o în pace, este femeia mea...

Marcus: Sclava asta? E nevasta ta?

Bato: Da, vă rog...nu ne omorâți.

Rufus: Uite frânghiile...

Marcus: Leag-o ușor de picioare și târăște-o în nisip...

Quintus: Căpitane, să-i pun pietre în gură?

Marcus: Da, pietricele și bețe, hai, repede! Șobolane!

Rufus: Ce?

Marcus: Ia-l la bătaie pe Bato! Cu pumnii!

Rufus: S-a făcut generale! Unu! *(Îl pocni ușor.)* Doi! *(Îl pământ.)* Trei! *(Îl izbi de pietre și-i băgă țărna în gură.)*

Bato: Maica mea...dumnezeul meu...

Marcus: Dă-i mai tare, vrei să vin eu în locul tău?

(Marcus o legă ca pe porc pe Teuta și o trăgea prin nisip. Avea spatele brăzdat de pietre și spini. Era toată sânge. Urla de frică cu spasme.)

Marcus: Cățeaua lu ăla cu iertarea și pilaful...

Bato: Vă rog...dumnezeul meu...

Marcus: Mai vrei femeie? Ia de aici. *(O pocni cu un baros. Urla de durere și-și scuipă dinții din față.)*

Teuta: Vom spune ce s-a întâmplat. Fata noastră a furat brățările de aur.

Marcus: Cum le-a furat?

Teuta: Le-a dat alcool.

Marcus: Cui?

Teuta: Soldaților, a profitat de ei, erau beți de la vin, când au adormit...

Marcus: RUFUS!

Rufus: Da, generale!

Marcus: Du-te la agora și aduce-ți crucile!

Rufus: Imediat! Acum!

Quintus: Vrei să-i răstignim aici?

Marcus: Dar ce are?

Quintus: Pe Jupiter, generale, dar dacă Silius Nerva o să fie mâniat? O să ne bată ca pe șobolanii din legiunea XVCIII!

Marcus: De data asta o să ne ierta, i-am aflat, i-am găsit hoții, o să-i luăm aurul înapoi, și îi crucificăm!

Quintus: Cum dorești!

Teuta: Fata mea, i-a păcălit...

Quintus: Dar cum a fost cu, cu ceilalți? Nu mă minți curvo!

Teuta: Care ceilalți?

Quintus: Sunt un maestru la interogatorii, știi câți germani, câți gali am interogat? Știi cât de violent pot fi? Am sângele fierț, de nebunie!

Marcus: Taie-i un deget, cresteaz-o cu pumnalul, dar mai întâi pune-l în mațe de măgar...

Quintus: Mațe de măgar? Dar dacă aș băga-o cu capul...

Marcus: Crede-mă, baga-l în mațe de măgar și tai-o pe palmă...

Teuta: Apă...

Marcus: Pofim?

Teuta: Vreau apă, mi-e sete, am doar țărna...în gură, mi-e sete...secetă...

Marcus: Cine v-a creștinat, curvo? Hmm? Spune!

Teuta: Un preot, Nectarie, din Atena...

Marcus: Moșneagule!

Quintus: Da?

Marcus: Dă-mi pumnalul, bagă-l în sare!

Quintus: Uite!

Teuta: Nectarie...pot avea apă acum?

Marcus: Știi sasaizii? Parții?

Teuta: Cămilele...apă...vă rog...

Marcus: Să-ți fac o cifră arabă, cifra trei poate?

(Marcus luă pumnalul și-i făcuse cu lama cifra trei.)

Marcus: Acum te poți închina la romani! AUGUSTUS! VITA NOVA! ROMA VICTOR! ROMA! Ahhhhhha-

(continuare în pag. 11)

Mihai BABEL**poezie fără titlu**

îți suspin în tăcere umbra
ce doarme-nțepenită într-o marmură
de verde-nvins
văd cum stele se prăbușesc și
se sparg de acoperiș și nuferii din
buza ferestrei declină
numele tău

cerul este plâns
aud urmele tale și le cheltui într-un
noiembrie al aducerii aminte
întipărite pe pașii îngerilor zburăți
apoi mi-e teamă și-nnoptez în
păcat
ca-ntr-o poiană de Rai
disipată

mi-e dor de surâsu-ți răsturnat
în clinchetul amurgului și de strigătu-ți
ce e o altă ploaie și de câmpuri de maci
ce se scutură-n poalele tale adânci și fără
scurgere de chipuri frânte în
negura firii

să nu plângi
noaptea păcatului
sub cerul plumburii și
trist

aș vrea să-ți trimit un poem simplu

mi-e dor să-mi depeni poveștile alea frumoase
trăsnite trăite în vara aceea însăilată pe peronul gării
părăsite
când pe un pat de fachir cu ținte dulci împletite
ne-am întins ținându-ne de respirațiile noastre
încătușate
te alintam îți împleteam șuvițe de păr vânturat
te priveam îndrăgostit cu sfială cum sânii tăi rupeau
bluza crescută din flori de câmp
eram liniștit ca o noapte cu lună plină
ca un iubit ce nu se îndoia de nici o furtună

săgețile irișilor tăi îmi cutremură tot trupul
ai apărut ca o fantezie pe nesimțite
ca prima rouă a dimineții
cred
că erai parte din alaiul ielelor ce dansau desculțe
prin poiana căprioarelor

am aflat că înflorise crinul violet din mine
sărbătoare fiind
deodată ți-ai aruncat părul blond de o parte
dezgolindu-ți umărul stâng
atunci
abia atunci am fost izbit de pielea ta ca un
pergament neverosimil de albă
de ochii tăi ascunși cremoși ce parcă mă
garniseau duos pe tot trupul cu mir cu nard cu
împărtășanie
iertându-mi sufletul de vultur gri
privirea ta ca o sfântă rugăciune

cred că ai fost clădită chiar atunci de Cel ce
zidește
toate sunt armonios aranjate celulă cu celulă
gura are flăcări
sânii mirați ca de un cataclism
coapsele rânduite în jurul catedralei ferecate
e o mână divină
Ziditorul ți-a așezat nurii ce nu se vor mai termina
niciodată
te-ai strecurat în mine în creierul meu cât e ziua și
noaptea dimpreună
e ca o provocare o ispită ce mă tulbură și-mi
anulează gândurile de înălțare
e în mine ca un duh al spovedaniei
vorbim nopți și zile de-a valma
trăirea personală a devenit acum frică de răsfăț
pulbere deznădejde împătımire
acum
simt tot mai pregnant că inima ta pulsează ritmic
în mine
e fericită
o auzi?

**într-un lan de maci și stele am clădit masa
prinderii amurgului**

noaptea inundată de negură
ornată cu belșug în rochia ta curcubeu

amurgul curgea spre seara care te îmbrăca
ai vrut să vorbești despre lanul de maci ce te
împletea în culoarea focului aprins
când noi ne pierdeam pe câmpul cu apă vie de la
izvorul din buza dealului

rochia aceea sălbatică dezbrăcându-se de trupul
tău se usca supărată la soare
degajând esența parfumului suspicios și încărcat

lacul cu nuferi lotca în care te-am aflat bucată cu
bucată cu rugă cu alint desfoindu-te
mai am în stăpânire doar absența

deșertul invadatorilor îngerii

atunci

iubito
mai ții minte de atunci de demult
când îți pictam trupul cu săruturi foșnitoare adânci

(continuare în pag. 13)

coapsele tale
statui în aer dezgolit
deseori
mă opream în tine vâslindu-te

dragostea ta îmi poruncește că
ar vrea să fie singură o secundă de timp
ca urlatul unui coiot în prerie

inima mea sfâșiată e ca un pui de vultur
părăsit pe o muchie de stâncă

acesta
e un poem neterminat neîmplinit
ca o mănăstire fără călugări
este mărunțelul acela de pe ram
pe care cu palmele sângerânde îl desprind cu suferință
de pe creanga uscată
dăruindu-ți-l

să-l împodobească degetele tale
cu furtună violet

uneori sufăr

dacă visezi
să visezi din dragoste
dacă tânjești
să tânjești din dragoste
dacă pleci
să pleci din dragoste
dacă te rogi la altare
să te rogi din dragoste
dacă te cerți cu El
să te cerți din dragoste
dacă pătimești cu angoase
să pătimești din dragoste

totdeauna să îți răsară
din străfundul înnobilat al inimii
mugurii dragostei

sădesc maci

ți-am deschis
bluza cu
buzele să-ți
văd tremurul nebun
al sânilor tăi și
să-ți sădesc maci
în mireasma lor
arămie

să-ți rup rochia
de crizanteme
cu dinții
să-ți așez
pe inima
colțului stâng
o lacrimă
să-ți așez crini
pe sfârcurile nude
să-ți escavez

tivurile fustei
cu ochii
să-ți tremure genunchii
ca aerul ce te
cuprinde
să-ți șoptesc pe coapse
seara și îngerii
să cânte în
turla mănăstirii
prăbușite

și apoi
să te deștelenesc
încet și blând
cu inima ce ară
în prag
de seară
plumburie

zile curse în drumul spart

într-o zi
am plecat
cu zâna mea
de dincolo
să prind pietrele
în mărilile de mătase
a macilor roșii

pe drum
în flutura vremii
mi-ai apărut
ca năluca
ce se mlădia
în susurul apei
ce de demult clipocea
și atunci
m-a străfulgerat marea
inimii ce cu drag
te petrecea înăuntrul
inimii mele

ți-am alintat
sânii ce curgeau
pe patima mea
și apoi coapsele ți le-am
atins pe pajiștea
dealului năuc ce
se holba la
dragostea noastră
pierdută în miez
de dulce
crin de zare

frântă
în negura gurii
albastre

Luca CIPOLLA (Italia)

Asfodeli

Germogliano
di primo mattino
gli asfodeli
e si cibano
di luce serica
le prime ore dell'alba
lascian traccia
di noi
ombra ieratica
dai lontani trascorsi
e forse sbaglio
forse
confondo l'importanza
d'onirici nei
tra il nulla
e la sua apatica accezione
inciampando
nell'errore indefinito
che disorienta.

Sudario

Non dire che ho paura,
scegli solo l'attimo
per proclamare
la mia incoscienza,
la mia uniforme
sa di polvere
e sudore
e questa terra
ha vissuto troppo
per assumermi
al suo cospetto.

Como

I merletti per le strade
la notte di Natale,
la casa doganale,
una torre in lontananza,
la funicolare
al tramonto,
le increspature
dell'acqua
gelida, invernale,
pagine sfogliate
d'un diario –
il focolare,
una Milano distante
che sublime
ti racconta
trent'anni passati
a cercare

Poet italian și traducător din italiană în limba română și invers. Trăiește în Milano, Italia. Este redactor și colaborator la mai multe publicații literare românești, printre care și revista Boem@. A publicat în numeroase reviste literare românești.

Volume publicate: "Monade/Monadi" - poeme în limba română și italiană, împreună cu Melania Cuc, Editura Karuna, Bistrița, septembrie 2014; "Exilul" – poeme în limba română, Editura Rafet, Râmnicu Sărat, septembrie 2016; "In viaggio per dove/ În drum spre unde" - poeme în limba italiană și română, Edizioni DrawUp, Latina (Italia), 2017.

Traducere de Luca CIPOLLA

Asfodele

Răsar
dimineața devreme
asfodelele
și se hrănesc
cu lumină de mătase
în zori de zi
care lasă urme
din noi
umbră hieratică
a trecutului îndepărtat
și poate mă înșel
poate
confund importanța
negilor onirici
între nimicul
și accepția lui apatică
împiedicându-mă
în greșeala indefinită
care dezorientează.

Giulgiu

Nu spune că mi-e frică,
alege doar clipa
ca să proclam
inconștiența mea,
uniforma mea
miroase a praf
și a sudoare
și acest pământ
a trăit prea mult
ca să-mi asume
în prezența lui.

Como

Dantelele pe străzi
noaptea de Crăciun,
biroul vamal,
un turn în depărtare,
funicularul
la apus,
încrețiturile
apei
înghețate, invernale,
pagini răsfoite
ale unui jurnal -
vatra,
un Milano depărtat
care sublim
îți povestește
treizeci de ani trecuți
să cauți

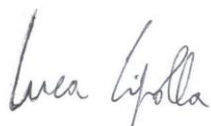
un altro ruolo,
il sonno di Anita
e le luci dei lampioni
sulla banchina
della stazione.

La bottiglia di Emerenziana

Sulla plastica
i segni del tempo
ormai troppi,
l'acqua che
aspetta d'essere versata
ha vene, radici
che più non germinano
pothos,
sono le tue rughe
ormai un ricordo
del tuo sorriso
affabile,
sincero e crudo,
le tue parole
quelle foglie
verdi
che più non vibrano
d'ossigeno,
più non sussistono
mentre la vita scorre,
eco ancora
del richiamo tuo alla Vergine,
Emerenziana..

Serafico

L'ombra asettica
a pochi metri di
distanza
il momento
percorre inesorabile
la sua era
riposto nella sabbia e
su recondite cime
non so più sentire
è difficile interagire
i suoi capelli lunghi
non riesco a immaginare
foglie di platano
fendono la caligine
bigia
il dio della guerra
sotterra la sua ascia
e trasmette alla luce
soffusa
occhi eterei
e cosa puoi immortalare
nel silenzio.

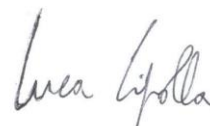
un alt rol,
somnul Anitei
și luminile becurilor de la stâlpi
pe peronul
gării.

Sticla Emerenzianeii

Pe plastică
semnele timpului
acum prea multe,
apa care
așteaptă să fie vărsată
are vine, rădăcini
ce nu mai produc
potos,
sunt ridurile tale
deja o amintire
a zâmbetului tău
afabil,
sincer și crud,
cuvintele tale
acele frunze
verzi
care nu mai vibrează
de oxigen,
nu mai subzistă
în timp ce viața trece,
ecou din nou
al apelului tău la Fecioară,
Emerenziana..

Serafic

Umbra aseptică
la câțiva metri
distanță
momentul
parcurge inexorabil
era lui
repus în nisip și
peste tainice vârfuri
nu mai știu simți
greu mi-este să interacționez
părul ei lung
nu-mi pot imagina
frunze de platan
crapă negura
cenușie
zeul războiului
îngroapă securea lui
și transmite luminii
blânde
ochi eterici
și ce poți immortaliza
în tăcere.

Cristina ROȘU

Petre Rău și Cartea devenirii...

Despre *Cartea devenirii* autorul afirmă că "nu este un tratat de filosofie", "nu este nici poveste", ci spațiu de reflecție, solicitând atenția lectorului, deci expresie a neliniștilor omului contemporan "ca formă de luciditate", a cărei motivație o oferă scriitorul provenit din colțul de rai moldovenesc aflat în dialog cu generațiile actuale. Înțelegând rolul covârșitor al educației, mai ales în context actual, Petre Rău oferă publicului o carte despre valori interioare (care nu pot fi confiscate de vreun context istoric¹), despre demnitate ("un om demn este stăpânul sufletului său și într-un context ostil"¹), esențială tocmai pentru că prezintă ca într-o poveste idei fundamentale ale unor filosofi arhicunoscuți, dar pe care automat receptorul le pune în relație cu alte domenii de interes (matematică, fizică, logică, religie etc.). *Cartea Devenirii* este o îmbinare de narațiune, parabolă și reflecție metafizică, ca un pelerinaj meditativ, prin gândirea umană, prin intermediul unui personaj pornit într-o călătorie spirituală, în care înțelepciunea nu provine neapărat din doctrine.

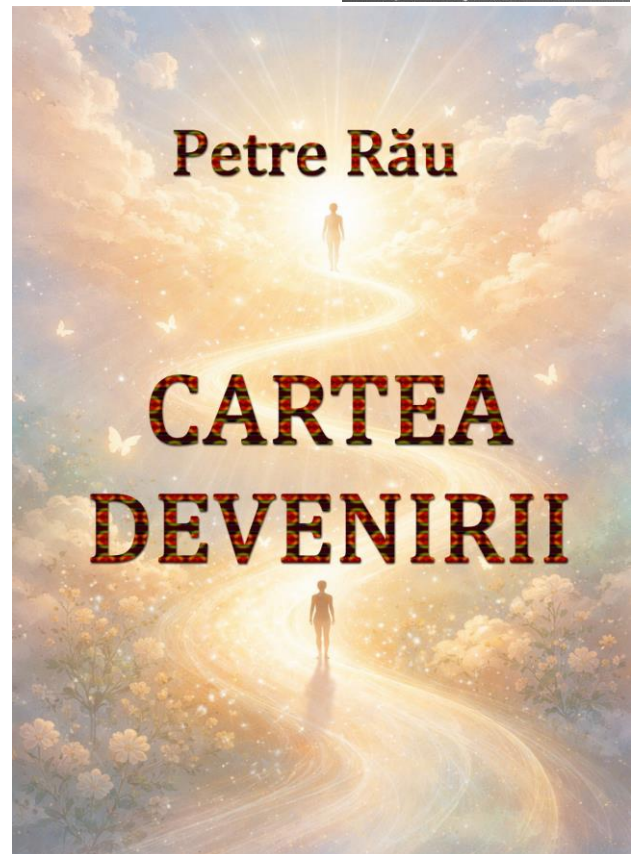
Petre Rău construiește, în mai puțin de cincizeci de pagini, un univers literar fascinant, în care filosofia nu este predată, ci trăită, evidențiată în mișcare, alegorie, personaj și gest simbolic. Rezultatul este o carte rară, deosebită, una care se poate citi și repede, dar valoroasă fiindcă este despre Omul care încearcă să cunoască lumea gășind diferite interpretări, care caută Adevărul, un sens al existenței sale, răspunsuri la întrebări fundamentale (ce e timpul, ce e viața, ce e adevărul etc.). E despre viața plină de neprevăzut și potențialități, pentru care oamenii ar trebui să fie recunoscători.

Având vocația formatorului, Petre Rău sesizează dificultățile tinerei generații, de la presiunile sociale, la influența tehnologiei (distragere, comparații constante, consumerism, presiunea celor din jur, spaime etc.) și de aceea își construiește "lecția" de filosofie, de viață, într-o manieră ce amintește de lumea basmului: elementul acvatic (DEVENIRE) este un martor al istoriei și are mișcări variate, schimbări de ritm și de sens, semne și simboluri (CERCUL).

Al doilea capitol orientează de la început atenția spre o schimbare a cursului apei și a lumii prin cuvânt (ACUM), spre motivul vegetal (floarea cu petale concentrice din DEVENIRE), o necesară ofrandă adusă pentru ca ființei să îi fie accesibile spațiile ce se reconfigurează prin inovații artistice și științifice, spații dilematice, relative, tolerând variabile, anticipări, algoritmi, prezentate în celelalte capitole, pentru ca în capitolul VIII să se insiste pe ideea experiențelor repetabile într-o lume a contradicțiilor.

Scriitor erudit, Petre Rău își surprinde cititorii prin menționarea unor personaje ce reprezintă modalități de raportare la lume și viață, construite nu cu intenția unor reconstituiri istorice, doar ca voci, ducând cu gândul inclusiv spre poezia lui Marin Sorescu: "Din spatele meu, cu viteză / Vine un tren / Care n-a auzit nimic despre mine. / Acest tren - martor mi-e Zenon bătrânul - / Nu mă va ajunge niciodată, / Pentru că eu mereu voi avea un avans / Față de lucrurile care nu gândesc." (M. Sorescu, *Drumul*).

Opt capitole scurte urmăresc drumul unei fetițe

taciturne prin lumi filosofice populate de Heraclit, Zenon, Platon, Hegel, Kant, Heidegger, Nietzsche și un personaj inventat - Zeron, o inteligență algoritmică. Fiecare întâlnire este construită parcă pe tăcerea fetiței, care acționează: aruncă o piatră, pune o floare etc. și fiecare gest simplu afectează un sistem filosofic.

Opțiunea pentru tăcere ca instrument filosofic este sugestia/avertismentul autorului: că excesul de explicație sufocă misterul.

Cartea lui Petre Rău pare o demonstrație a unui principiu aplicat în arhitectura modernă, citat și în aspecte vizând designul - less is more.

Heraclit, cu ochii aprinși ca niște felinare în bătaia vântului, este cel ce observă, studiază cu atenție, dar fără ispita construcției, Zenon folosește bisturiul rațiunii, Platon se scaldă în reflecția râului. Hegel pășește cu bastonul dialectic și face sinteze, Kant judecă rece, dar e sensibil în fața unui gest gratuit. Heidegger ascultă Ființa în tăcere, Nietzsche dansează și strigă, dar în fața fetiței cedează.

Interesant este și Zeron - o inteligență artificială, care anticipează totul, dar nu poate procesa imprevizibilul. Este personajul cel mai provocator, o reflecție clară asupra limitelor gândirii algoritmice în fața vieții reale. Zeron ilustrează dilema inteligenței artificiale față de imprevizibil, una dintre temele cărții și una dintre dilemele societății contemporane, pe care scriitorul (sperăm) o va aprofunda într-o altă lucrare, mai ales că a trezit interesul publicului.

Personajul central al cărții este și cel mai greu de încadrat în vreun tipar. Fetița tăcută nu are nume, nu are vârstă precisă, nu are biografie. Rostește doar câteva cuvinte, fiecare în momentul potrivit și cu greutatea maximă. "Acum" - după ce a aruncat piatra

(continuare în pag. 17)

și a pus lumea în mișcare. "Poate" - ca răspuns la întrebarea lui Kant. "Mulțumesc", spus lui Nietzsche și "Imprevizibilul este viu" - constatarea ce naște o fisură în sistemul lui Zeron.

Astfel, Petre Rău reușește ceva remarcabil: fetița devine mai puternică prin limitarea discursului și rămâne în memorie, poate mai mult decât filosofii. Lecția pe care o oferă personajul feminin prin călătoria ei amintește de o celebră replică soresciană: "Mamă, mi s-a întâmplat o mare nenorocire. Mai naște-mă o dată! Prima viață nu prea mi-a ieșit. Cui nu i se poate întâmpla să nu trăiască după pofa inimii? Dar poate a doua oară... Tu nu te speria numai din atâta și naște-mă mereu." (M. Sorescu, *Iona*)

Cartea pare mai puțin accesibilă publicului care nu are noțiuni de bază din filosofie, deși forma alegorică tinde să compenseze această dificultate, căci Petre Rău demonstrează că filosofia și literatura coexistă într-un "dar, / O carte mică, o cârtică / ... despre Micșorata, subțiată și nepipăita viață / Parfumul umbrei și cenușa lui" (*Cuvânt*, T. Arghezi), care nu apare doar pentru a explica, pentru a da răspunsuri, ci parcă pentru a restitui unui grup larg de cititori o serie de întrebări neliniștitoare, dar necesare.

Cartea devenirii este o reușită literară și filosofică. Lectorul îi întâlnește în ipostaza de personaje/voci pe "Obscurul" fascinat de ignic (Heraclit), presocraticul atras de paradoxuri (Zenon), pe cel din "templul de umbre" preocupat de etică, de relația lume sensibilă - lume inteligibilă (Platon), pe idealistul sălășluit într-o bibliotecă vie îmbogățită în plan oniric (Hegel), pe filosoful vitalist, preocupat de artă, aspecte relative, sensul vieții (perspective), voința de putere și realizarea individuală (Nietzsche) ...într-un adevărat regal de simboluri, concepte, imagini vizuale, cu un hipotext din creația poetului pe care l-a prețuit mereu: "Nu e carte să înveți / Ca viața s-aibă preț / Ci trăiește, chinuiește / Și de toate pătimește / Și-ai s-auzi cum iarba crește" (Eminescu, *În zadar în colbul școlii*).

Maria FILIPOIU

**ȘTEFAN MUREȘANU,
MĂRTURISITOR AL CUVÂNTULUI ÎNDUMNEZEIT**

(Sfântul Părinte Arsenie Boca și scriitorul filolog: profesor-doctor Ștefan Lucian Mureșanu în volumul „Stilul și arta cuvântului în lucrarea «Cărarea Împărăției» de Arsenie Boca”)

Cartea de 284 pagini cuprinde studii fundamentale din teologia românească, ce îmbină analiza filologică și

ȘTEFAN LUCIAN MUREȘANU

**STILUL ȘI ARTA ÎN ETNOLOGIA
INTERPRETATIVĂ A CUVÂNTULUI
ÎN LUCRAREA "CĂRAREA ÎMPĂRĂȚIEI"
DE ARSENIE BOCA**

Editura Etnologică

teologică în sinteze originale, despre potențialul evoluției spirituale a omului în lumea modernă, tot mai îndepărtată de Cuvântul sacru.

„Acesta-i momentul căderii oamenilor de la teocrație la regalitate.” (Arsenie Boca)

Îmbinarea expresiilor teologice cu cele literare devine artă interpretativă a sacralității originale din cultura spirituală românească. Decriptarea ideatică a expresiilor și citatelor Sfântului Părinte Arsenie Boca, numit Sfântul Ardealului (canonizat de Sfântul Sinod al Ortodoxiei Române în 2025), devine sensul narativ în viziunea scriitorului Ștefan Lucian Mureșanu, contribuție deosebită în cultura românească.

„Credința este torța care deschide calea, atunci când celelalte facultăți ale minții nu mai pot vedea” - citează autorul pe Sfântul Părinte Arsenie Boca la pagina 96.

Structurată în 10 capitole și mai multe subcapitole la fiecare, cartea este un documentar despre însemnătatea cuvântului sacru în ideologia cultelor religioase și evoluția spirituală a omului în concepția dogmatică, precum și atitudinea sinelui față de interferența cu influența liberului arbitru (paginile 242-248).

În multe enunțuri, autorul răspunde întrebărilor lăuntrice, despre căutarea și regăsirea de sine în contextul progresului și dezvoltării științifice, când omul modern nu mai înțelege sensul vieții spirituale în concordanță cu materialismul predominant opțional în existența sa.

„Darul căutarilor sunt măiestrite în toate răspunsurile pe care le oferă lumina luminatoare a minților, într-un
(continuare în pag. 18)

parcurs al memoriei universale. Este o lumină elevată în expresia cuvântului pe înțelesul tuturor, însă ancorată în evoluția unei minți luminate, pe care Sfântul Arsenie Boca o așternea în darul cugetării și discursului pentru cei care îl ascultau. Dar unele minți se lumineau, altele rămâneau confuze în căderea lor spre neputință și lipsire de înțelegere a rostului existențial.” (paginile 266-258).

Cartea scriitorului Ștefan Lucian Muresanu „Stilul și arta interpretativă a cuvântului în lucrarea «Cărarea Împărăției», de Arsenie Boca” reunește credința, știința și arta sub semnul Cuvântului Îndumnezeit, ca un corolar pe catedra unui mentor universitar, a cărui lucrare poate fi reper în studiul teologic și îndrumar de priveghere asupra vieții spirituale.

Lucrarea este o pledoarie asupra cunoașterii adevărului despre cuvântul biblic din volumul „Cărarea Împărăției”, scris de Sfântul Părinte Arsenie Boca, așa cum relatează scriitorul Ștefan Lucian Mureșanu la pagina 268.

„În literatura istorico-biblică, volumul «Cărarea Împărăției», scris de Sfântul Arsenie Boca, devine un manual de cunoaștere și valorificare a Adevărului, ca un reper al cercetărilor teologice, științifice și culturale în progresul credinței creștine. Într-o zi, totul se va lumina și ferestrele sufletului se vor deschide către toate confesiunile religioase. Porțile aceluia moment al timpului va lăsa lumina divină să lumineze întunericul minților răvșite de insistența răului, iar binele va aduce pacea și liniștea pe Pământul Făgăduinței. Religia ortodoxă nu a impus niciodată excluderea altor confesiuni, ci a lăsat fiecăruia - liberul arbitru - alegerea conștientă pe «Cărarea Împărăției» pentru cunoașterea Adevărului Evanghelic.”

Despre Sfântul Părinte Arsenie Boca se vorbește ca despre un profet, care și-a scris data morții în altarul bisericii pe care l-a pictat-o, din satul Drăgăneșcu (lângă București).

În 1986, preotul-profet și-a prorocit moartea: „*Mai sunt trei calendare. Nicio zi din 1990*” - le-a mărturisit Părintele Arsenie Boca unor credincioși.

A murit în 28 Noiembrie 1989, la mănăstirea Sinaia și a fost înmormântat în 4 Decembrie la Mănăstirea Prislop. Sfântul Ardealului, cum a fost numit, a trecut la cele veșnice, exact în aceeași zi cu Sfântul Ștefan cel Nou. În profețiile sale, Sfântul Ardealului a mărturisit despre tezaurul sacru lăsat credincioșilor, conform relatărilor mărturisitorilor vremii.

„*Eu voi pleca și nu mă voi mai întoarce, dar duhul meu rămâne aici cu voi în Biserica Mică, la Mănăstirea Brâncoveanu, la icoana Maicii Domnului din stânga altarului. Orice necaz veți avea, spuneți-l în fața icoanei și eu vă voi ajuta*” - au fost cuvintele pe care le-a citat monahia Pahomia de la mănăstire, ca profeție a Părintelui Arsenie.

„*Și cerul plângea în ziua când a plecat Părintele Arsenie Boca.*” (Paomia).

„*Credința e lumina lui Dumnezeu, care îndeamnă sufletul la ascultare și smerenie, prin care oricine poate scăpa de potrivnicile din calea vieții plină de pericole.*” (Pr. Arsenie Boca).

De menționat: canonizarea Sfântului Cuvios Mărturisitor Arsenie Boca, a fost făcută împreună cu alți 15 sfinți români la Centenarul Patriarhiei Române din 4

Februarie 2025. **Sfântul Părinte Mărturisitor - Arsenie de la Prislop** - este prăznuit de Biserica Ortodoxă în 28 Noiembrie, ziua trecerii la viața veșnică.

Rugăciunea Sfântului Părinte Arsenie Boca

„*Tatăl meu din ceruri, ascultă ruga mea!*

Dezleagă toate piedicile care opresc sufletul meu să asculte glasul Tău!

Arată-mi drumul pe care trebuie să merg!

Fii cu mine și ajută-mă să deosebesc Adevărul de minciună!

Pe cei aleși cheamă-i, să vină în preajma mea, la necazurile grele!

Vino să-mi fi povățuitor și îndrumător, să mă pot feri de ispitiri și de gânduri care mă îndeamnă la greșeli!

Ai milă de mine și dă-mi înțelepciune să văd clar,

înainte de a înfăptui ceva, care nu ar fi pe placul Tău!

Sănătate și ajutor sufletului și trupului meu, Îți cer, Doamne!

Ție mă rog, ajută-mi și luminează-mi calea

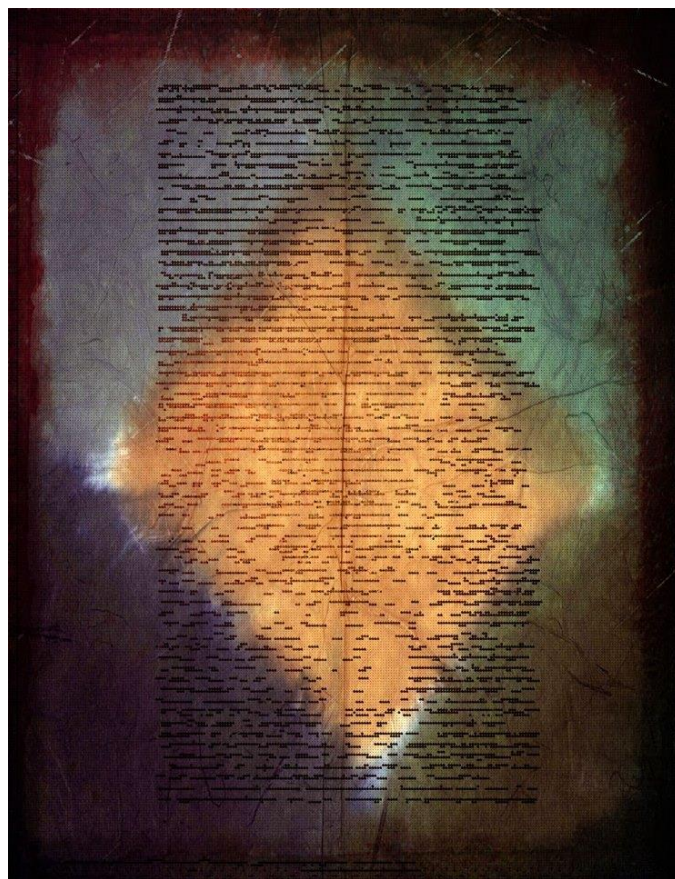
spre scopul final al existenței mele pământești!

Amin!”

(Sfântul Părinte Mărturisitor - Arsenie de la Prislop / pagina 96)

*Cartea „Stilul și arta interpretativă a cuvântului în lucrarea «Cărarea Împărăției», de Arsenie Boca”, de Ștefan Lucian Mureșanu, Editura Etnologică, București/ 2025, I.S.B.N: 978-606-067-088-9 (821.135.1.09-2)

Să-i mulțumim lui Dumnezeu că mai există scriitori ale căror cărți, nu doar că se citesc, ci se retrăiesc.

Marin MOSCU**Soarta ta și-a mea sunt eu**

Soartă te-ai născut cu mine
 Ori eu m-am născut cu tine
 Pavază la greu și bine?...

De când, Doamne, viețuiesc
 Pe pământul românesc
 Altă soartă nu-mi doresc...

Nu vreau, Doamne, altă soartă
 S-o port. Viața-i măcinată,
 Praf de oase de-a ei roată...

Și e greu, mi-i foarte greu
 Să cred în alt Dumnezeu.
 Soarta ta și-a mea sunt eu!...

Cenușa

În fiecare zi ardem câte puțin
 Și aruncăm cenușa lângă casă,
 Vântul bate, ploaia o soarbe,
 Noi ardem mai departe...

Când o să ajungem în cer
 Vom privi desenul de cenușă
 Lăsat pe pământ
 Ca un ochi de femeie
 Lumină lăcrimând...

Ardem mai departe
 Sau schimbăm schița
 Gândurilor noastre?

Așa vedem azi de pe pământ,
 Așa vom vedea mâine din cerul mormânt...

Cenușă, cenușă,
 Urme lângă casă,
 Atât...

Mă ascund

Mă ascund în haina iernii
 Ca să-i cer un sfat,
 Ea în juru-mi se adună –
 Șaman adevărat...

Ochiul stâng îl îndrăgește,
 Ochiul drept îl soarbe
 Din mângâiere de stele
 Ce-s plânse și oarbe...

gerii s-au înălțat
 Peste oseminte,
 Mă ascund în haina iernii
 Departe de morminte...

Aglomerat e șantierul
 Viselor de noapte,
 Înaintăm spre infinit
 În lacrimă și șoapte...

Ploile încep mărunț
 Ochii dulci să soarbe,
 Curcubeul încercării
 Are hățșuri oarbe...

Dacă verdele îl crezi
 Venind doar pe o floare,
 Mă pierd în ape și livezi,
 În păsări călătoare...

Ca pasărea în zbor

Îmbrățișat de fragmentări
 Frumoase de iubire,
 Mă simt ca pasărea în zbor
 Cu iz de amintire...

Tu ai fost dulcele sărut,
 Tu dulce-n conversații,
 Tu patima lăsată-n pat
 Cu inima-n ovații...

Și tu, și tu ai fost un dar
 Precum un vis femeie,
 Eu v-am iubit și v-am aprins
 Scânteie din scânteie...

Am ars din zori spre înserat
 Lăsând urme de fum
 Pentru urmași îmbrățișați
 Mergând pe-același drum...

Zâmbetul tău

Zâmbetul tău este trist, sufletul meu
 Uitat pe covorul de sacrificiu
 Al ierbii călcate de cai și de ciute,
 Se zvârcolește ca un șarpe căzut în
 Oala cu lapte fierbinte...

Mirosul urcă în nările îngerilor
 Cerșetori la porțile raiului
 Golaș de promisiuni...

N-am vorbit cu nimeni despre
 Plecarea norocului
 De la botezul copilului cu stele pe frunte,
 N-am vorbit despre gânduritul
 Cerșetor de speranțe...

Povești paralizate ard Feți Frumoși
 În ochi de Cosânzene,
 Mamele lor devin soacre neliniștite,
 Privind departe, prin ploaie,
 Fulgeră sinea pătrunsă de ocolșuri ...

Mă gândesc la zâmbetul tău trist,
 Sufletul meu rivalizează
 Cu începutul lumii
 După liniștea bărbatului
 Dorit de vrăjitoare...

Transmit omenirii apusul început
 Într-o călămară de cer siniliu
 Păzit de Domnul cu fiorul
 Românesc de dor și prefacere...

(continuare în pag. 20)

Călcâiul lui Ahile

Lovește în coastele Pegasului
Înecat cu frunze de Nu mă uita,
Singurătate la pieptul altui neam
Care are lapte otrăvit în țâțele
Pline de rivalitate...

Cap de pândă la capăt de izbeliște –

Șarpele cu clopoței
Zăngănind pe șrapnele
Împrăștiate haotic din inimi
Ce n-au simțit suferința
Păcatului omenesc...

Eclipsa iubirii

Eclipsa iubirii
Acoperă orbitele inimii,
Acoperă zâmbetul sărutului
Sub miresme de flori...

Din partea opusă
Linia speranței duce
privirea în orizont.
Eclipsa dispore
După dinții sfinxului
Înfipti în oasele neînțelegerii...

Întunericul vine
(știi de unde?)
Din cuvintele tale
Mai fierbinți decât magma
Vulcanului care aruncă pietre
În orbitele
Lumii...

Pagini de revistă

Ciulinii purtați de vânt
S-au cățarat printre molizi
Ca veverițele duioase
De miezul lunii arămii
Trecută în eternitate
Pe poza amintirii tale
Bună de printat
În pagini de revistă...

Sar în sus de bucurie,
Ochii tăi nu cad în rugă,
Se înalță bucuroși
Când iubirea-ți face curte...

La o margine de zare,
Unde căprioare pasc,
Te aștept

Cum ușa credinței
Așteaptă să fie deschisă
Ușa bisericii
În dangătul clopotului
Ținut strașnic sub semnul
Credinței

La intrarea pe poarta raiului...

Flori și iarbă,
Foșnet sau tăcere,
Dau dea dura luna
Pe elipsa cerului
Care se minunează

Cât de des te aștept
La binecuvântarea eului,
La atingerea clipei
Ce pășește agale
În urma noastră
Ținând în mâini
Curba orizontului
Care ne definește...

Pe pragul tăios al inexistenței...

Se strânge pielea cerului pe mine,
Vântul frigii mă bântuie în vene,
Explozii depărtate sfâșie norii
Atomilor înghesuți în ținte...

Ochii haini țin degetul precis
Pe butonul dispariției noastre,
Moartea rânjește cu coasa în dinți,
Mormintele sunt dune de cenușă...

Mamă îți supun, roagă-te pentru noi
În cimitirul exotic de oase,
Oasele noastre se vor topi
Ca ceara în crucea deznădejzii...

Copiii noștri vor fi urme trecute
În vaga istorie prezisă,
Excentricii vor năbuși
Încercările noastre...

Mi-e frică zilnic să gândesc
Lipsa cuvântului, cuvântului om
Doborât de zodia greșită a științei
Pe pragul tăios al inexistenței...

Adiția ciorapilor

Pe frig, pe ploaie, pe furtună,
De nevoie port ciorapi,
Care în stângul, care-n dreapta,
Un parlament cu mari adiții...

Seara-i arunc și dimineața
Îi încalț din nou la întâmplare
Cum în parlament s-așază
La horcăit aleșii...

I-aș spăla, dar nu am alții,
E criza mare-n portofele,
Adiția nu-i întâmplare
E boala puturoasă de ciorapi...

Iubire zidită

Ți - am zidit iubirea în sufletul meu
crezând că inima ta
va bate lângă a mea în același sens...

O lacrimă de sânge
curge peste soarele fericirii...

lumina ochilor pătrunde
universul încercărilor...

unde am zidit iubirea?

în inima umbrei
calcate în picioare
crezând că-i
numai a mea...

Irinel Daniela IACOB

Frontiera – romanul unei treceri: între memorie, istorie și inițiere

Există romane care spun o poveste și romane care construiesc o experiență. *Frontiera* de Eduard Dorneanu aparține celei de-a doua categorii: nu este doar o evocare a armatei obligatorii din ultimii ani ai comunismului, ci o meditație asupra maturizării, asupra identității și asupra limitelor invizibile care modelează destinul individual. Cartea se constituie într-un roman confesiv de formare, dar și într-o frescă generațională, în care biografia personală se transformă într-un discurs despre istorie și conștiință.

Titlul însuși funcționează ca un nucleu simbolic al textului. „Frontiera” nu desemnează doar granița militară, ci devine o metaforă a tuturor limitelor decisive ale existenței: dintre copilărie și maturitate, dintre libertate și constrângere, dintre interior și exterior, dintre memorie și uitare. Romanul este, în esență, povestea traversării acestor frontiere.

Discursul narativ se sprijină pe o structură confesivă puternică. Experiența militară este relatată retrospectiv, filtrată prin sensibilitatea unei conștiințe care încearcă să înțeleagă trecutul și să-i confere sens. Această perspectivă transformă romanul într-un text al memoriei și al recuperării identitare.

Copilăria protagonistului, marcată de sărăcie și de absența tatălui, configurează un univers fragil, dar profund uman. Relația cu mama devine unul dintre centrele afective ale cărții, iar plecarea în armată capătă valoarea unui moment inițiativ traumatic. Scenele din satul natal sunt construite cu o intensitate poetică remarcabilă, în care detaliul concret devine simbol existențial. Imaginea ogorului sărac sau a cămășii tatălui mort nu sunt simple elemente realiste, ci forme ale unei memorii transfigurate literar.

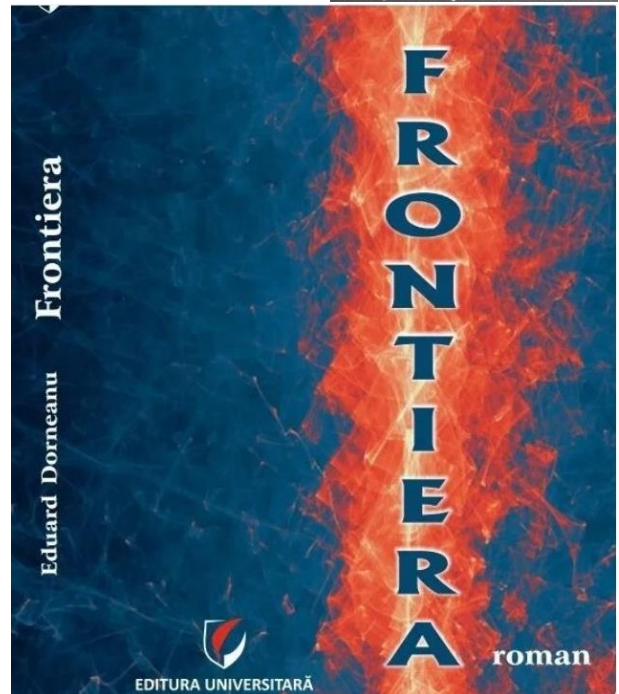
Prin această tehnică a rememorării, autorul reușește să transforme biografia într-o meditație asupra moștenirii interioare pe care fiecare individ o poartă cu sine dincolo de pragul adolescenței.

Unul dintre meritele majore ale romanului este reprezentarea armatei nu ca instituție strict documentară, ci ca ritual de trecere. Experiența militară apare ca o formă de disciplinare a corpului și a conștiinței, dar și ca o confruntare cu limitele propriei identități.

Gara, scena plecării colective a recruților, devine un spațiu simbolic al despărțirii de inocență. Acolo se produce ruptura decisivă dintre două vârste ale existenței. Tinerii care urcă în tren nu pleacă doar spre unitate, ci spre o altă etapă a vieții. Autorul surprinde cu acuratețe această transformare interioară, sugerând că maturizarea nu este un proces gradual, ci uneori o ruptură bruscă.

Armata apare astfel ca o frontieră instituțională, dar și ca o frontieră ontologică.

Romanul are și o importantă dimensiune generațio-

nală. Anul 1989 nu este doar un reper cronologic, ci o limită simbolică între două lumi. Personajele trăiesc într-un univers dominat de constrângeri administrative, de presiuni ideologice și de precaritate materială, dar și de solidaritate umană.

Intervențiile autorităților locale, obligațiile economice impuse țăranilor sau atmosfera socială tensionată configurează imaginea unei societăți aflate în pragul transformării. În acest context, experiența militară devine o metaforă a raportului dintre individ și statul totalitar.

Romanul capătă astfel valoarea unui document literar despre sfârșitul unei epoci.

În ciuda durității mediului militar, textul surprinde apariția unei solidarități autentice între recruți. Această camaraderie este una dintre resursele morale ale supraviețuirii psihologice.

Autorul transformă grupul tinerilor într-o comunitate simbolică, descrisă sugestiv drept „doisprezece apostoli ai tinereții risipite”, imagine care conferă experienței colective o dimensiune mitică.

Prin această perspectivă, romanul depășește realismul autobiografic și intră în zona unei simbolistici a fraternității masculine.

Una dintre trăsăturile definitorii ale romanului este stilul său hibrid. Limbajul combină observația realistă cu metafora lirică, confesiunea directă cu reflecția filosofică. Această fuziune stilistică creează o atmosferă particulară, în care experiența concretă este permanent transfigurată poetic.

Frontiera devine astfel o imagine recurentă, reluată în diferite registre semantice: social, istoric, interior, metafizic. Prin această strategie, textul capătă o coerență simbolică remarcabilă.

În plan profund, romanul nu este despre armată. Este despre trecere. Despre limite. Despre transformare.

Frontiera apare ca linie invizibilă care separă: inocența de responsabilitate; copilăria de maturitate; individul de comunitate; trecutul de prezent; speran-

(continuare în pag. 22)

(urmare din pag. 21)

ța de experiență.

Această multiplicare a sensurilor conferă textului o dimensiune universală. Experiența personală a autorului devine experiență recognoscibilă pentru o întreagă generație.

În concluzie, *Frontiera* este un roman al memoriei și al formării interioare, dar și o reflecție asupra relației dintre individ și istorie. Prin combinarea confesiunii autobiografice cu simbolismul existențial, Eduard Dorneanu construiește o operă care depășește literatura memorialistică și intră în sfera romanului de maturizare cu valoare generațională.

Cartea nu vorbește doar despre o frontieră militară. Vorbește despre frontierele invizibile care ne definesc.

Iar tocmai această transformare a experienței personale în experiență universală constituie forța reală a romanului.

Cosmin POPA

Satul din Wallonia

În 1992 am plecat cu Audrey H. în acel sat ce a suferit războiului - Vansee -, ascuns de copaci imenși, groși la trunchiuri, cu coroane ce-ți dădeau halucinații, acel sat ascuns de castele fără coperișuri, într-o lucernă aproape de perfecțiune, aproape de mănăstirile medievale. Privea zidurile de piatră. Erau bătute de ploaie.

Am așezat bicicletele în iarbă, a potrivit un cearșaf crem pe sol și a scos roșii, carne de ștruț și chec.

-Ce frumos miroase aici. I-am spus. Și soarele ăsta frumos. Este incredibilă...

-Natura? Aici?

-Da. Îmi place enorm.

-Albinele astea împuțite și grase, măcar alea slabe își văd de treabă.

-Exact de ziua ta, mai, luna florilor, zodia taur, ai coarnele alea pe care ți le-aș rupe și le-aș vinde.

-Unde?

-La carnavalul din august.

Un vânt rece cu păpădii ne împinse pe amândoi pe spate.

-Ce fac cu resturile?

-Dă-le la tomberon. Luăm bicicletele și mergem spre centrul Vansee-ului să luăm gogoși.

Am ieșit la strada pentru biciclete. Mergem încet cu chipurile atinse de adierea primăverii. Îi arătam cu brațele pădurile și îi explicam istoria botanicii. I-am spus că aveam ierbare și că mergeam după insecte în fiecare mai, singur, pe cărări, printre animale. Apoi ea a început să-mi spună despre legenda lui Kludde. I-am spus privind chiorâș – Kludde – și ea mi-a răspuns – da, Kludde, câinele cu aripi de diavol și gheare urâte, trăiește prin zonele astea, se urcă pe oameni și le dă coșmaruri, un cronicar mi-a zis odată că i-a făcut corpul retardat, că avea limba scoasă și gâtul i s-a răsucit spre burtă și corpul era strâmbat din picioare și coloană și nu putea țipa, nu făcea nimic, așa lucrează Kludde, asemenea vise au cei sensibili sau cei nefericiți, prin părțile astea sinistre.

-Kludde? Folclor belgian? Țările de Jos?

-Da, mai citesc din când în când folclor, sunt multe creaturi în Belgia, care încă îmi dau fiori, mai ales noaptea...

Am ajuns în Vansee și am lăsat bicicletele lângă un gard. Am mers cu ea la o cofetărie și am cerut gogoși și suc de zmeură albastră.

-Mulțumesc, păstrați restul.

Am mâncat la o bancă, privind turiștii. I-am scos pălăria de fetru și i-am rupt ochelarii de soare.

-Sunt mai interesantă acum?

-Acum da.

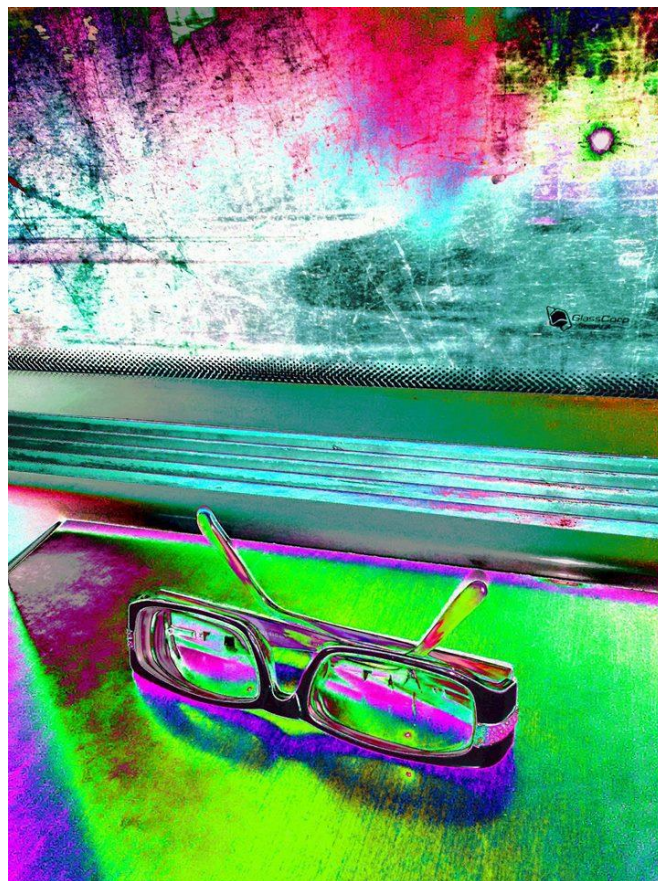
-Îmi vine săăăă te străăăăng de găăăă, ahhh...ce o să-ți fac când ajungem în apartament.

-O să îmi faci cafea la chiuveță și îmi cumperi țigări, să stăm în bibliotecă să citim. Ești servitoarea mea, sau o valetă.

-Îmi dai jumătate din salariu.

-S-a făcut.

Am mers cu ea la turnirul medieval. Spre amiază am ieșit la carnaval iar apoi am intrat într-o biserică. Noaptea am ieșit în alt sat cu bicicletele oprindu-ne la o terasă să bem cocktail și să fumăm. Copacii foșneau lent și un miros de flori urca ușor din câmpia pârjolită de soarele vernil, unde probabil simboțiștii obișnuiau să iasă la picnic, când era greu să faci fotografii; aparatul de poze pe care i l-am făcut cadou Audrey era stricat, uram camere de filmat, dar ea mă ierta, până la urmă faptul că eram cu ea în satul belgian era cel mai frumos cadou.

Diana BOARIU

Prefață

Pretext
Pre...iubire
Prerevedere
Preîmpăcare
Predespărțire
Prea...prezent
În mintea mea
Iar am întrebat de tine.
Prea târziu ne-am regăsit
Ca să ne pierdem prea devreme.

Corpul perfect

Acum tăcută nu mai sunt,
Dar niciodată nu mi-a plăcut
Să vorbesc prea mult
Nu mă recunosc,
Și nici corpul
Nu mă recunoaște
Pe mine.
Trupul meu mă ține vie
Și pe mine, și gândurile mele
Și îmi amintesc cum
Atunci,
În sfârșit aveam
Corpul perfect.
Nu pentru că așa era,
Ci pentru că-ți plăcea ție.

Vecini

Eu văd în fiecare zi răsăritul,
Tu apusul.
Și deși suntem în același loc,
Suntem în locuri atât de diferite.

Furtuna

Sunt o furtună,
Sunt de necontrolat,
Iubesc ca o ploaie torențială

Și uit repede ca vântul.
Sunt o tornadă,
Mă-nvârt în cerc
Și uit de unde am plecat,
Dar până la urmă dispar,
Luând cu mine
Fărâme dintr-un tot
Al tău și al altora.
Sunt prea mult deodată,
Dar fără mine te ofilești.
Nu mai cresc roadele când nu sunt acolo
Și nici florile nu mai răsar
E doar uscăciune.
Îți lipsește ploaia,
Îți lipsește prea multul,
Deși când îl aveai, te-nspăimânta.
Ai vrut soare,
Dar acum te arzi.
Sunt o ploaie de vară.
Când vin, vin cu totul.
Dar acum știu că nu trebuie să stau mult
Și plec la fel de repede cum am venit.
Plec înainte să apuci
Să ieși să te răcorești
Să mă simți pe pielea ta.
Te las să te încălzească soarele
Până ți se face dor din nou.
Vin cu toamna și cu vântul
Și mă transform din nou
În furtună.
Dar acum nu mai vrei să mă simți,
Sunt rece și înțepătoare.
Sunt iarăși prea mult.

Armura

Numai în fața ta am stat
Dezbrăcată
De nesiguranțe pe corpul meu,
Dezbrăcată
De neîncredere,
Dezbrăcată
De frica de judecată, și
...
Și de haine.

Urme

Totul e măsliniu aici,
Până și pielea ta
Cu miros de soare-n mare.
Parc-ai fost făcut din fărâme de istorie
Și ai moștenit înțelepții
Care-au călcat aceleași drumuri
Pe care am pășit și noi,
Poate, împreună.
Ieri m-am cutremurat la gândul
Că poate nu ne vom mai vedea vreodată
Și plăcile tectonice au confirmat.

Petre RĂU

Decameronul zeilor și alți câțiva semizei

Există cărți care se citesc pentru a afla. Și există cărți care se citesc pentru a înțelege. *Decameronul zeilor* își propune, cu discretă ambiție, să le împace pe amândouă: să spună și să lumineze, să povestească și să dezvăluie, să ofere cititorului nu doar date și nume, ci chipuri, destine și semnele vieții unei umanități excepționale.

Titlul acestei cărți nu este o simplă metaforă livrescă. El trimite, desigur, la vechiul *Decameron* al lui Boccaccio, unde povestea era refugiu, cunoaștere și formă de supraviețuire prin spirit. Numai că aici, în locul eroilor medievali, întâlnim zeii unei alte ordini: întemeietorii și stăpânii unei lumi invizibile, dar decisive - lumea ideilor pure, a demonstrației, a armoniei abstracte, a gândirii ridicate până la rigoare și frumusețe. Nu zeii ai Olimpului, ci zeii ai intelectului.

Cei zece „zei” ai acestui volum: Pitagora, Euclid, Arhimede, Galilei, Newton, Leibniz, Euler, Gauss, Riemann și Hilbert - nu sunt adunați aici doar pentru a alcătui un panteon ilustru al matematicii, ci pentru a recompune, prin viața și fapta lor, epopeea unei aventuri unice: aventura spiritului omenesc în căutarea ordinii universului. Fiecare dintre ei a întemeiat nu doar teorii, ci moduri de a vedea lumea. Fiecare a mutat, printr-o idee, granița dintre necunoscut și inteligibil. Fiecare a lăsat în urmă nu numai formule, ci o nouă formă de luciditate.

Această carte nu este însă un tratat și nici o istorie academică a matematicii. Nu aceasta îi este miza și nici farmecul. Autorul a ales calea mai rară și mai fertilă a povestirii. În locul expunerii savante, adesea reci și distante, el preferă anecdota revelatoare, întâmplarea exemplară, legenda care luminează un caracter, episodul care umanizează geniul fără a-i diminua măreția. Aici, marii matematicieni coboară din solemnitatea manualelor și reintră, firește și tulburător, în țesătura vieții omenescului. Îi vedem nu doar gândind, ci ezitând, suferind, polemizând, iubind, greșind, triumfând. Îi vedem, cu alte cuvinte, vii.

Și tocmai aici se află una dintre marile virtuți ale acestei cărți: în refuzul de a idolatriza steril. *Decameronul zeilor* nu construiește statui; el restituie destine. Nu propune icoane abstracte, ci spirite în mișcare. Nu ridică altare, ci deschide ferestre. Matematica însăși apare, astfel, nu ca o fortăreață a abstracțiunii inaccesibile, ci ca o dramă a inteligenței, ca o formă de curaj, ca o biografie a ideilor mari.

În paginile dedicate „zeilor”, cititorul va descoperi nu numai splendoarea unor minți fără egal, ci și surprinzătoarea lor apropiere de condiția noastră comună. Pitagora, învăluit în mister și simbol; Euclid, senin și definitiv; Arhimede, magnific în absorbția sa; Galileo, curajos până la sfidare; Newton, retras și incandescent; Leibniz, diplomatic și universal; Euler, fecund până la neverosimil; Gauss, olimpiu și auster; Riemann, fragil și vizionar; Hilbert, imperial și fondator - fiecare apare aici nu doar ca nume, ci ca prezență.

De ce s-a preferat ordinea cronologică a celor zece „zei”? Nu doar din rațiuni de rigoare istorică, ci mai ales dintr-un motiv literar și intelectual: această ordine transformă volumul dintr-o simplă galerie de portrete într-o adevărată narațiune a nașterii și devenirii spiritului matematic. Și

Petre RĂU

DECAMERONUL ZEILOR

Editura Boem@

pentru că matematica nu s-a născut dintr-o singură revelație, ci dintr-un întreg lanț de iluminări, iar ordinea cronologică arată cel mai bine asta. Astfel, Pitagora descoperă că lumea poate fi gândită numeric, Euclid o organizează, Arhimede îi dă forță și ingeniozitate, Galileo o mută în natură, Newton și Leibniz o fac instrument universal, Euler o fertilizează, Gauss o încoronează, Riemann o deschide spre infinit iar Hilbert o reîntemeiază axiomatic. Pentru că, de pildă, cititorul înțelege astfel că acești „zei” nu sunt stele izolate, ci o constelație: Pitagora nu este doar Pitagora - el este începutul. Euclid nu este doar Euclid - el este primul mare ordonator. Gauss nu este doar Gauss - el este sinteza. Hilbert nu este doar Hilbert - el este pragul modernității. Ca și pentru faptul că avem de-a face cu o dinastie a spiritului, o succesiune de titani care preiau și duc mai departe sceptrul cunoașterii.

Dar adevărata inteligență a construcției acestui volum se vede poate și mai limpede în partea a doua, consacrată „semi-zeilor”. Formula este fericită și subtilă. După zeii canonici, autorul ne invită să privim spre acele figuri extraordinare care, deși nu au întemeiat singure o eră, au ars cu intensitate singulară în cerul matematicii. Perelman, ascetul care a refuzat gloria; Fermat, prin marea sa teoremă și lungă ei legendă; Galois, fulgerul genial al unei vieți frânte; Poncelet, matematicianul care a gândit în captivitate; Ramanujan, miracolul intuiției; Gödel, abisul logicii; Abel, melancolia geniului; și, surprinzător, Casanova - prezență de contrapunct, dovadă că matematica poate apărea și acolo unde spiritul comun se așteaptă cel mai puțin.

Acești „semizei” nu diminuează cu nimic statura celor dintâi; dimpotrivă, o completează. Ei arată

(continuare în pag. 27)

Ion DULUGEAC

Bunicul Peneș Curcanul

Grăbiți și mergând unul după altul, au pornit spre adăpost, iar cum intrară pe ușă, unde nu era așa multă lume, se auzea suieratul gloanțelor ce treceau prin aer, sub glasul sinistru al motoarelor de avion ce-ți frângeau elanul și-ți înghețau inima. După care se auzea sunetul tânguitor al bombelor care răsunau peste orașul măcinat de exploziile nimicitoare ale americanilor, aruncate din înaltul cerului, ce începuseră să cadă în cartierul Giulești, explodând peste triajul de vagoane.

Bunica Sofia îi luă pe cei doi nepoți ai săi și s-au așezat într-n colț mai îndepărtat al adăpostului, când au intrat Costică, alături de două femei certărețe și două eleve de liceu.

- Oof, bunică Sofia, spui că nu ți-a fost frică la primul bombardament, și acum te simți mai bine nu-i așa! Tu ești un om puternic, deși n-ai avut o copilărie prea ușoară.

- Așa-i, fata mamei. Pentru mine a fost greu, să știi!

- Te cred. Auzi mamaie, dar bunicii dumitale și străbunicii, au venit din zona Moldovei ori au venit de prin alte părți?

- Și Bunicii și părinții mei, au fost din București, draga mea Sofia.

- Dar ai lui tataie? Nu știi poate ai lui... au venit din alte părți?

- Au fost tot de-aici, de lângă București, din Buftea, trăgându-se din neamul lui Sturza.

- Dar știi ceva povești, ceva evenimente ce s-au întâmplat în familia noastră în trecut, ceva important? Îmi închipui că au fost și războaie, nu-i așa?

- Vai, Sofia, da, au fost două mari războaie. Vai ce-a fost atunci. Avem 11 ani și mă trimitea mamaie la Gara, la mama mea, la o dugheană. Știi ce-i aia dugheană?

- Nu știu, bunică, ce este dugheană?

- Este un mic magazin, o gheretă de doi metri pătrați. Acolo aveau doar chibrituri, lumânări și sare. Și mă duceam să pentru a lua chibrituri. Nici nu vreau să-mi amintesc.

- De ce bunică, era departe?

- Nu draga mea, era periculos. Cădeau bombe peste tot, chiar la noi pe stradă. Unde e casa noastră acum, stăteau nemții. Și cădeau bombe, se auzeau și tunurile, era un prăpăd mamă, era mare prăpăd, rosti ușor să nu fie auzită femeie.

- Și a pățit cineva ceva din familia noastră?

- Nu, la noi nu. Dar la vecinii noștri, da. Vecinul Apostol a murit la Odessa și a lăsat copiii singuri. Vai de ei, mă, mămică.

- Deci noi am fost protejați, n-am pățit nimic, adăugă Jean care ascultase atent.

- Da, noi am scăpat, băiatul meu! roți femeia aproape imperceptibil.

- Și tatăl tău a fost arestat atunci după Primul Război Mondial, parcă?

- Da Sofia, l-au luat șapte ani și trei luni și l-au închis, apoi a venit acasă și a murit.

- Dar de ce mamaie ce s-a întâmplat? o chestionă, Jean curios.

- O fost un accident ceva. Se auzea că erau niște partizani care veneau de la ruși și ceva s-a întâmplat și l-au luat și pe el. Am rămas șase copii să avem grijă unii de alții.

- Ești puternică mamaie prin câte ai trecut, o gratulă micuța nepoată.

- Munceam mamă, munceam pământul la Buftea. Pe vremuri pământul conta mult, ca și azi de altfel. Dacă doi tineri se iubeau, părinții făceau înțelegere. Și apoi căutau să facă schimb cu pământuri ca să le unească. În zilele astea, nu mai interesează pe nimeni de pământ. Acum doar bani, bani, bani. Să le dai bani.

- Știu bunică, s-au schimbat timpurile. Dar matala n-ai trăit timpuri ușoare. Le-ai dus pe toate. Ai fost sora mai mare și ai avut grijă de toți. Mulțumesc bunică. Dacă n-ai fi existat matala, n-ar fi fost mama. Dacă n-ar fi fost mama, n-aș fi fost nici eu. Deci cu toții ați făcut tot ce-ați putut ca mie să-mi fie cât mai bine. Ți-e dor de vechea casă?

- Tare mi-i dor. De-abia aștept să mă întorc la gănușele mele zise femeia și râse.

- Sărut mâna bunică. Ai grijă de matala și eu am să te ajut mereu cu ce pot, rosti fetița.

Cum valul de avioane se rărise, a intrat în adăpost căpitanul Victor Petrescu, venit după cumnata sa, Vergina, și de la acesta au aflat cu toții, că Muzeul CFR din București, inaugurat la 10 iunie 1939, cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la punerea în circulație a primului tren în România, care era amplasat inițial sub tribuna Stadionului Giulești, a fost avariat grav în acel an fatidic 1944.

Ofițerul le mărturisi cum marele stadion a fost grav avariat, urmare a bombardamentelor din cel din acea zi, iar multe exponate ale muzeului au fost distruse, ca și bună parte din tribunele ce dădeau către calea ferată.

- Ce nenorociți sunt americanii ăștia? zise Vergina bucuroasă că-l vede teafăr pe ofițerul pe care-l avea de cumnat, privind dușmănos către Anastasia.

- Așa este pe timp de război, dragă doamnă! rosti ușor timorat ordonanța căpitanului.

Atmosfera în adăpost era destul de tensionată și oamenii parcă nu aveau aer, dar Bunica Sofia îi ținea aproape de cei doi nepoți, pe care-i mângâia grijulie.

După jumătate de ceas, suna sfârșitul alarmei aeriene și cu toții au ieșit afară.

Dar din stradă, zarea fumega, iar cerul era brăzdat de vâpăi și un fum gros împânzea cerul dinspre Triajul CFR. Printre bucățile de albastru ce începea să se închidă pe lături, galbenul azuriu crea zone numai bune să accentueze roșul ce ardea pe bucăți mari de cer.

Bucureștiul era în flăcări. Sofia nu știa foarte multe despre istorie, dar gândul fetei s-a dus către un lucru oribil, văzând nenorocirile bombardamentelor. Doar bombe ar fi putut să facă cerul să sângereze așa de

(continuare în pag. 26)

mult, avea să afle ea din discuțiile bunicii sale cu cei din jur.

- Vă este foame, dragii mei? Vă pune mama să mâncați!

- Da, Bunica Sofia, vrem un pic de supă cu găluști, zise micuța sa nepoată, căreia fiul său îi dăduse același nume, ca al mamei sale.

Prin fereastra deschisă a casei se auzeau sunetele tocii de la Biserica *Nașterea Maicii Domnului*, din strada Ion Buzoianu. Cu glas prelung, subțire și cicălit, alternând cu vocea gravă, rară suna clopotul adus de un boier român, care păreau să fie dirijorii aceluși furnicar de credincioși care se roteau în toate direcțiile prin curtea generoasă a lăcașului.

După ce nepoții au mâncat, Bunica Sofia, le spune celor doi, povestea lui Peneș Curcanul, pe care-l cunoscuse bunicul său, când era de vârsta ta și femeia le spuse un vers:

- *Plecat-am nouă din Vaslui și cu sergentul zece...*

- Ce este asta bunică, este o poezie? fu întreată de Jean.

- Dragul mamei, așa începe poemul „Peneș Curcanul”, cel care-a fost eroul lui Vasile Alecsandri, subiect care l-a inspirat din isprăvilor istorice ale luptelor de la Grivița.

- Așadar, au mai fost războaie pe Calea Griviței, rosti curioasă micuța Ilinca-Sofia.

- Draga mea, în Războiul de Independență din 1877-1878, la Grivița, unde românii i-au bătut pe turci. Acolo au fost mulți luptători proveniți din cartierul nostru și din Giulești, astfel că bulevardul a primit numele de Calea Griviței, în cinstirea eroilor acelei lupte.

- Așa dar, de aceea se numește Calea Griviței! se miră nepotul său.

- Jenică, băiatul meu! După mai mult de un secol, poemul epic al bardului de la Mircești ne încălzește și acum inimile de focul dragostei de țară.

- Ce frumos gest a făcut poetul, bunică! adăugă băiatul privind către femeia ce croșeta.

- Puțini cunosc faptul că poetul a scris în vers, faptele, gândurile și sentimentele unui om real. Gândiți-vă dragii mei nepoți, câte a îndurat acel biet soldat după ce au fost scrise versurile.

- Dar de ce a îndurat, bunică?

- Deci, Peneș Curcanu nu este o ficțiune poetică, a fost un om real și a existat aievea, numindu-se Constantin Turcanu, fiu lui Gheorghe și al Mariei Turcanu, născut la 1 martie 1854 în orașul Vaslui, dragii mei, le spuse Bunica Sofia povestea.

- Tu l-ai cunoscut bunică? întrebă micuța Ilinca.

- Nu, draga mea. Mi-a povestit bunicul Petrescu, care din 15 mai 1875 a fost înrolat soldat în termen la Regimentul 13 Dorobanți, coleg în același pluton alături de Constantin Turcanu, cel care avea să devină în poezia lui Alecsandri, Peneș Curcanul.

- Cei doi de care ne vorbești, erau ofițeri sau soldați?

- Jenică, au fost înrolați ca soldați, apoi, la începutul Războiului pentru Independență au fost făcuți amândoi, caporali. Povestea bunicul că prin august 1877 a fost înaintat la gradul de sergent, și în acea calitate a participat la luptele de la Grivița.

- Deci bunicul tău a fost un erou? întrebă nepoata Sofia, cea mică.

- Sofia, la terminarea campaniei, pe pieptul sergentului Turcanu Constantin străluciau medaliile: *Trecearea Dunării, Apărătorii Independenței și Medalia Comemorativă Rusă*. Lor li se acordase cu totul excepțional ordinul „Steaua României”, o distincție rezervată ofițerilor.

- Vezi măi sora mea, ce bunic avea mamaia noastră?

- Era un român cu modestia neamului noastră, cu simțul dragostei neșovăitoare pentru țară, popor și libertate. Iar în anul 1916, Turcanu a cerut să fie înrolat iarăși în armată.

- Dar nu era prea bătrân, bunică? întrebă Jean curios.

- Dragă Jeane, în ciuda vârstei înaintate, a luat parte la acea campanie, luptând eroic la Oituz, în iulie-august 1917. Împreună cu alți ostași credincioși României noastre, au oprit invazia germană, cu celebra deviză: *Pe aici nu se trece!* le povesti bunica Sofia.

- Deci rudele noastre au fost adevărați patrioți și mari eroi, bunică!

- Dragul meu la decorațiile primite cu patru decenii în urmă la Grivița, neostenita vitejie a lui Turcanu a mai adăugat medaliile: *Virtutea Militară, Serviciul Credincios, clasa I, și Crucea comemorativă a războiului 1916-1918*, precum și medalia *Mihail Viteazul*.

- Ce mândră sunt că fac parte din familia ta, Buni! zise micuța Sofia.

- Așa cum anticipase Vasile Alecsandri, avea să scrie vesurile:

*Apoi când iarăși m-am trezit
Din noaptea cea amară,
Colo pe răni eu am găsit
Virtutea militară...*

*Ah! da-o-ar Domnul să-mi îndrept
Această mână ruptă
Să-mi vindec rănilor din piept,
Iar să mă-ntorc la luptă,
Căci nu-i mai scump nimic azi,
Pe lumea pământescă,
Decât un nume de viteaz,
Și o moartea vitejească!*

- Cât de frumos sună, bunică! zise Jean, bucuros.

De cum nepotul Sofiei închise gura, se deschise ușa și apără o femeia, gătită cu o pălărie ieftină de tul, de sub care atârna o șuviță din părul său, năclăit. Firele îi lunecaseră către ureche, iar femeia călca des și târându-și picioarele încălțate în pantofi scâlțiați, salută pe Bunica Sofia.

Fața sa îmbătrânită, ușor buclătată, din mijlocul căreia apărea nasul ascuțit și ușor coroiat, ca un cioc de papagal, zâmbea. Din mâinile mici și durdulii, gesticula și cu mutra ei grăsuță de țircovnic de țară și sâni revârșați, care adesea tremurau sub bluza de mătase ici colo murdară cu pete de mâncare, rosti sonor către Sofia:

- Auzi vecină, poți să-mi dai te rog, o cană de ulei... împrumut?

- Desigur vecina Rița, cum să nu te servesc!

- Ce nepoți frumoși ai, vecină! rosti femeia ce era o mare consumatoare de alcool.

- Vezi să nu-i deochi Rițo, uite uleiul și ia și-o pâine, să-i fie de pomană fiului meu.

(continuare în pag. 27)

- Să fie primite! zise femeia și se întoarse, ieșind repede din casa.

Doamna Sofia Petrescu, o conduse la poartă pe vecina sa, Rița, privind cu supărare orașul ce părea ca după pârjolul unui vulcan de curând oprit din erupție.

Pe Calea Griviței când priveai efectele bombardamentelor, întorse privirea spre apus, spre a blestema cotropitorii. Nu-i venea a crede că americanii, un popor civilizată, care odinioară era dat ca model prin școli, poate să zvârle moartea cu atâta ușurință, și să pună unul peste altul blocuri, case sau palate, nevinovate.

Doar atunci, văzând pereții căzuți unul peste altul, cu mobilele și draperiile răsfire în betoane îngrămădite unul în altul, te îngrozeai. Păreau ca niște stânci golașe tăiate de o mână nevăzută, cu linii lungi și aiurea îndreptate, de te apuca amețela și-n suflet pătrundea frica. Acel peisaj sumbru, fți curma șirul gândirii, te apăsa pe creieri și deseori, te lăsa mut sau chiar înmărmurit de ură sau de tristețea ce ți-o inspira.

(urmare din pag. 24)

că istoria matematicii nu este făcută doar din monumente, ci și din revelații, din destine neterminate, din apariții meteo- orice, din singularități care tulbură și luminează canonul.

Cartea de față are, în fond, un merit rar: acela de a face cultura matematică ospitalieră. Ea nu vulgarizează, nu simplifică abuziv, nu transformă geniul în spectacol facil. Ci îl apropie. Îl face locuibil. Îl redă curiozității vii a cititorului cultivat, care poate nu caută demonstrații, dar caută sens. Și îl găsește.

Pentru că, dincolo de anecdote și biografii, *Decameronul zeilor* vorbește despre ceva mai profund: despre noblețea spiritului omenesc atunci când îndrăznește să gândească până la capăt. Despre disciplina imaginației. Despre frumusețea ideii exacte. Despre acea formă supremă de libertate care este gândirea.

Într-o epocă grăbită, pragmatică și adesea ostilă reflecției, o asemenea carte are și o discretă funcție restauratoare. Ea reamintește că marile civilizații nu se întemeiază doar pe putere, bogăție sau tehnică, ci și pe idei. Iar printre cele mai durabile idei ale omenirii se numără, fără îndoială, cele născute din spiritul matematic.

Decameronul zeilor este, astfel, mai mult decât o carte despre matematicieni. Este o carte despre măreția minții omenesti. Despre cei care au îndrăznit să pună ordine în infinit. Și despre frumusețea, gravitatea și splendoarea acestei îndrăzneli.

(Cuvânt înainte la volumul „*Decameronul zeilor*” în curs de apariție la editura Boem@)

Vasile VOICULESCU

Amintirea

Cum s-a trecut, plâpândă, amintirea
lubirii noastre, tocmai ca o floare
Ce-ntr-un pahar își plânge strălucirea
Uitată-n colțul mesei, unde moare.

Nu-i nimeni în odaia tânjitoare.
Oglinda-n podini și-a holbat privirea.
Perdele lungi țin calea către soare ...
Păianjenii și-au întrerupt urzirea.

Privindu-se în cupă ofilite,
Din miezul veșted foile mahnite
Se rup, treptat, cu-o mută iroseală

Picând domol în umbra liniștită ...
Și floarea amintirii, părăsită,
Se scutură petală cu petală

În apa vremii veche și clocită.

Iubire îmbătrânită

De vreme ce iubirea, bătrână slăbănoagă,
Își ia de-acum toiagul și pleacă-ncet spre schit,
Cu silă smulge-i floarea ce-n mână ei se roagă
Și țândări fă oglinda în care s-a privit;

Sfășie-i lung hlamida, despoaie-o de inele
Și-i zvârle-n foc condurii cu aur la călcâi.
Ucide-n cuib perechea de sure turturele
Ce v-a-ngânat sărutul în zilele dintâi;

Dar lasă-i amintirea cu miros trist de ceară:
Când va veghea în miezul tăcerii din chillii
La iezere de apă cu negură de și seară,
Din sloiul ei să-și toarne urâtului făclii.

Trec vremile

Trec vremile... ca niște ape
Și fața lumilor o spală...
Se luptă sufletul să scape
Din furtunoasa-nvălmășeală
Și din șuvoaiele de apă.

Ca-n încleștarea agoniei
S-afundă iar și iar se suie.
Izbește-n porțile veciei,
Dar taina nimeni nu-i să-i spuie,
Și iar s-afundă... și se suie!

Bianca OLTEANU

Între ecran și suflet

Priveam adânc pe geamul fumuriu al serii de miercuri, și am început să ascult dansul viu al ploii de vară, însoțit de un concert divin al picăturilor de apă ce își lasă urmele printre frunzele strălucitoare ale florilor și ale copacilor. Eram la birou, și tot ce aveam lângă mine nu era decât lampa, stiloul și carnetelul vechi, ce avea colțurile îndoite și paginile ușor pătate de cafea. Am deschis la prima pagină liberă și, fără să mă mai gândesc prea mult, am început să scriu. Stiloul aluneca greu la început, până se obișnuia din nou cu hârtia, cu ideea de a pune în cuvinte ce simțeam. Nu aveam nicio idee clară, doar o nevoie, una pe care o simțeam adunată în mine de zile întregi, poate săptămâni. Mâna a început să se miște mai sigură, și cu fiecare literă totul părea mai clar. Am pus titlul, „Între ecran și suflet”. Nu era nimic spectaculos, dar cred că acolo a fost cheia, scrisul nu-mi cerea să fiu genială, ci doar sinceră.

În inima agitată a secolului XXI, unde timpul curge cu o viteză amețitoare, se afla Generația Z, o generație născută în era digitală, în care ecranele strălucesc mai puternic decât stelele și adesea tinerii se simt izolați de conexiunile umane reale. Eu, la rândul meu, fac parte din această generație și observ în jurul meu cum conversațiile directe devin tot mai rare. Trăim între două lumi: una reală, care devine tot mai tăcută, și una virtuală, care nu doarme niciodată.

Dar dincolo de era digitală, simt cum valorile reale ale unui om sunt adesea neglijate, în timp ce superficialitatea a devenit cât mai apreciată. Adolescenții urmează ce e în „trend”, iar asta influențează preferințele, de la haine, consumul de diferite substanțe toxice, până la muzică. Se ascultă tot mai des diferite melodii cu mesaje goale, dar cu ritm atrăgător, iar lectura, comunicarea sau interesul pentru cultură încep să devină rarități. Totodată, observ cum mulți tineri fug de responsabilitate, răbdarea de a construi ceva pe termen lung este înlocuită cu acel „ceva nou” care să îi scoată din plictiseală. Accesul la Inteligența artificială (AI) este tot mai rapid utilizată în locul înțelegerii profunde a lumii și a informațiilor din jur.

Încercarea noastră, sau mai bine zis provocarea este de a ne găsi echilibrul între libertatea de a fi cine simțim că vrem să fim și responsabilitatea față de lumea și adevărul în care trăim.

Îmi aduc aminte perfect o după-amiază de acum doi ani, când eram elevă în clasa a IX-a. Era primăvară, cald, și stăteam pe o bancă în spatele liceului, locul unde mergeam să-mi așez gândurile când simțeam că totul devine prea mult. Lângă mine era o colegă de aceeași

vârstă, cu ochii triști, cu o inimă fragilă, mi-a spus cu voce joasă „Mă simt singură...”. Nu genul de singurătate în care ești fizic departe de lume, ci aceea în care deși ești înconjurat de oameni, dar totuși simți că nu te vede nimeni cu adevărat. Că se străduiește să nu supere pe nimeni, să nu deranjeze, dar parcă nimeni nu observă cât de mult se chinuie. „Nu contez cu adevărat pentru nimeni, sunt doar aici, prezentă, dar invizibilă.”

În timp ce vorbea, mă uitam la ea și mi-am dat seama cât de des simțim asta mulți dintre noi. Trăim într-o lume în care ne e greu să vorbim sincer, să ne arătăm vulnerabilitatea. Parcă toți purtăm o mască și uităm că în spatele fiecărei fețe zâmbitoare se poate ascunde o poveste grea. Pentru unii e mai ușor a critica decât a oferi o mână de ajutor celui care are nevoie, sau, mai simplu spus, e mai ușor a eticheta drept „ciudat” sau „tocilar”.

Am clipit o dată. Și încă o dată. Totul în jurul meu se schimbă magic. Eram într-un loc pe care nu-l văzusem niciodată, o așezare antică, simplă, făcută din colibe de lemn și lut, înconjurată de dealuri verzi. Soarele strălucea blând peste oamenii ce purtau haine din lână, lucrute cu mâna. Mă aflam pe un câmp întins, sub cer senin, fără fire electrice, fără zgomot, fără presiune. În jurul meu, oameni îmbrăcați simplu, în costume albe sau maro, se mișcau într-un ritm lent, își priveau unii altora ochii, nu ecranele.

Aflasem, cumva, că mă întorsesem într-un sat dintr-o lume antică, unde oamenii trăiau aproape de pământ și unii de alții. Nu aveam „trenduri”, dar aveam tradiții. Nu postau nimic, dar totul se transmitea din gură în gură, cu respect.

Trecuseră câteva zile (sau poate doar ore) de când mă trezisem în acea lume. Oamenii nu păreau uimiți de prezența mea. M-au primit cu o tăcere blândă, ca și cum aș fi aparținut acolo dintotdeauna. În fiecare dimineață soarele se ridica peste colibele din lut și paie, iar fumul subțire din vetre se înălța spre cerul senin. Am văzut cum femeile frământau pâine din grâu măcinat cu piatra, copiii alergau desculți prin iarba udă, iar bărbații lucrau pământul în tăcere.

Seara, am luat parte la un ritual dedicat focului. În centrul satului, aprinseseră un rug mare, în jurul căruia se adunaseră cu toții. Cântau încet, într-o limbă greu de înțeles, dar caldă. Un bătrân cu o haină lungă arunca ierburi uscate în foc, iar fumul dansa printre stele. Nu aveau telefoane să filmeze, dar fiecare clipă părea mai vie, mai reală decât orice story. Apoi, am ajutat la vopsirea pânzei cu plante culese din pădure. Niciun obiect nu era „de firmă”, dar fiecare purta amprenta mâinii care l-a creat. Am simțit cum e să faci ceva cu tine, pentru tine, fără să aștepti validare. Am ajuns într-o epocă în care generația tinerilor învăța despre viață de la bătrâni, nu de la ecrane. Viața era grea, dar avea o profundă demnitate: curaj, onoare, tăcere, iar fiecare om era conectat la ceilalți prin gesturi, priviri și ritualuri.

Pe când soarele abia urca pe cer, oamenii s-au adunat nerăbdători, fără panică, simțind că urmează ceva special. Femeile împleteau coronițe din flori și frunze, iar copiii alergau râzând printre ele, cu pași goi, fără frică de julituri sau murdărie. Cineva mi-a șoptit că

(continuare în pag. 29)

era ziua în care sărbătoreau soarele. Nu cu artificii, ci cu prezență, cu dans și mâncare împărțită din suflet. Au făcut un cerc mare în jurul unei vetre aprinse, urmând ca o fată de vârsta mea să danseze liber, doar cu băta din palme și tropăit de pași. Apoi alta. Apoi eu. Am zâmbit, m-au prins de mâna în care țineam florile și mi se părea că trăiesc clipe de neuitat. Nu pentru că eram „acceptată”, ci pentru că nimeni nu judeca.

Când s-a lăsat seara, ne-am așezat pe iarbă, privind stelele de pe cerul curat și absorbind aerul cu miros de fân proaspăt. A doua zi am mers cu ei la râu, nu era nimic organizat, doar oameni simpli, adunați să se bucure de ziua lungă. Un bătrân cânta ușor din fluier, copiii alergau prin apă, iar femeile își scăldau picioarele în râu, râzând. M-am așezat pe o piatră caldă și totul părea atât de real...un copil m-a stropit, apoi mi-a zâmbit larg și sincer. A fost un moment scurt. Dar acolo, între râsete, fluier și lumina apei am simțit că asta e fericirea: simplă, curată, nemăsurată în like-uri.

Am deschis ușor ochii, știind că vorba „În trecut oamenii nu aveau mulți bani, dar aveau mai mult suflet.”, reflectă realitatea în care trăim astăzi.

Între ecran și suflet există o distanță pe care nu o măsoară nimeni, dar pe care o simțim tot mai des. Este o distanță care se strecoară în felul în care ne privim unii pe alții fără să ne vedem cu adevărat. Am început să înțeleg asta în momente simple, aparent lipsite de importanță. În pauze în care fiecare era absorbit de propriul ecran, în conversații întrerupte de notificări, în tăceri apăsătoare. Atunci mi-am dat seama că apropierea nu mai înseamnă neapărat prezență, iar prezența nu mai garantează conexiunea.

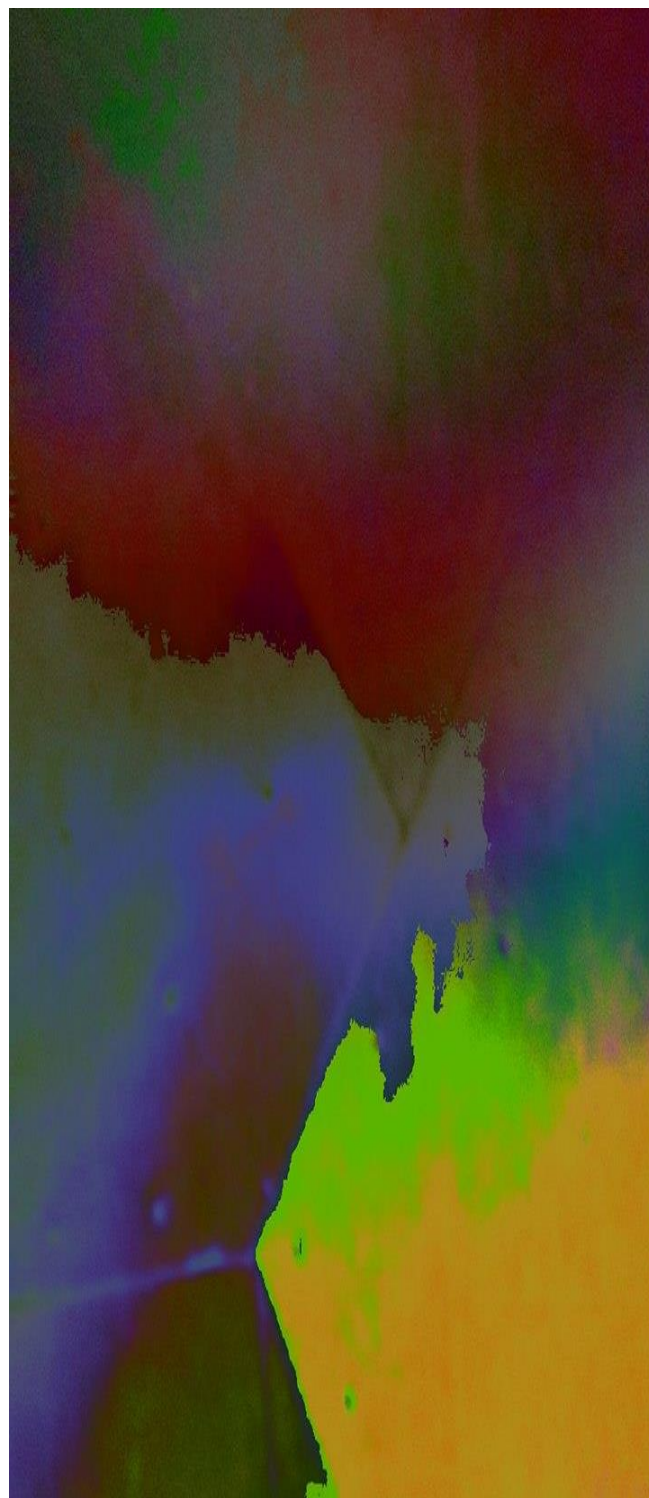
Și totuși, dincolo de toate acestea, există un loc care nu poate fi înlocuit de nimic artificial. Un loc în care nu avem nevoie de filtre, de aprecieri sau de confirmări constante, în care suntem doar noi, cu fricile și cu speranțele pe care nu le arătăm nimănui. Adevărata luptă nu este între generații sau între trecut și prezent, ci în interiorul nostru. Între ceea ce arătăm și ceea ce simțim, imagine și esență, între ecran și suflet. Iar în această lume care ne cere mereu să fim conectați, cea mai dificilă alegere devine, de fapt, cea mai simplă: să nu ne pierdem pe noi înșine. Să nu uităm cum este să fim prezenți, să ascultăm fără grabă și să simțim fără teamă.

Pagina se apropie de final fără să-mi dau seama exact când. Țin stiloul între degete și simt cum mișcarea lui încetinește, ca și cum ar obosi odată cu gândurile mele. Mă opresc pentru o clipă și privesc ceea ce am scris. Nu sunt doar cuvinte despre o lume în care trăim, despre ecrane sau despre oameni care uită să se mai privească. Sunt, fără să fi vrut de la început, bucăți din ceea ce simt, din ceea ce am observat și nu mai pot ignora. Îmi amintesc de liniștea aceea simplă, de felul în care o privire spusă fără cuvinte poate însemna mai mult decât orice mesaj trimis, de lucrurile mici care nu apar nicăieri, dar care rămân. Stiloul lasă o urmă tot mai ușoară pe hârtie. Cerneala începe să se stingă, iar cuvintele devin mai rare. Nu mă grăbesc să închei. Simt că trebuie să rămân sinceră până la ultimul rând. Poate că nu pot schimba lumea în care trăiesc și nici nu pot opri tot ceea ce pare să ne îndepărteze unii de alții. Dar pot alege să nu mă pierd în ea.

Ridic ușor stiloul de pe hârtie, și rămâne doar liniș-

tea care se așează firesc, ca un gând spus până la capăt. Închid carnețelul încet, cu alegerea de a rămâne acolo unde sufletul nu se pierde.

Dimineața următoare lumina se așează peste pagini, iar eu le strâng cu grijă și le trimit mai departe, spre a fi publicate. Să ajungă într-un loc unde poate vor fi citite, înțelese sau doar simțite. Undeva, departe de ecrane și de superficialitate, există încă oameni care caută adevăr, liniște și demnitate. Pentru că, dincolo de tot ceea ce poate fi văzut sau arătat, rămâne ceea ce nu se pierde niciodată – divinitatea sufletului.

Petruța NIȚĂ-BOCU

Omul...

la început am fost o pană
dornică să fie pasăre
erau ultimele clipe din facerea lumii
timpul meu nu venise

am vrut să fiu și floare
dar nu plantasem copacul
și nerăbdarea mea nu mai avea timp

mă întrebam de ce ar vrea
să mă trimită pe o planetă unde
nu sunt păsări, nici flori sau copaci

au trecut milenii și, în sfârșit,
mi-a venit *Omul*...

cu picioare atât de mici și palme
atât de moi și pufoase
cu umeri din ramuri cu flori
și-n loc de păsări, fluturi

n-am întrebat de ce l-au trimis
pe cel mai indecis înger
să-i păzească perfecțiunea

știu doar că aripile
au nume de *Mamă*

Adam și Eva

nu știu care a fost copacul
interzis, dar l-am cunoscut pe șarpe,
veninul și orbul lui de ochi
care mușcă

nu-mi amintesc exact
despre tine, dar știu că noi eram goi,
fără să știm de sete sau foame

nici să ne rugăm nu știam
și încă nu inventasem biserici cu bani,

iar pe cer erau doar păsări
și-n toate liniște

am obosit să întrebăm umbrele
despre umbre și habar n-am a cui
a fost ideea să ne numească
Adam și Eva

nu era nevoie, nici de noi
nici de această lume, care acum
ne distruge

pălăria lui Baudelaire

sunt nopți în care caut himere
arătând ca o nebună cu părul ciufulit
cu fața nespălată de culorile zilei,
dar cu buzele rujate intens
că așa mă simt sexy și poate-i stârnesc
nopții vreo poftă...

când încep să caut într-un munte
de frunze uscate, bucățile de toamnă...
să fac un troc profitabil
și-n schimbul lor să primesc
toate cuvintele pe care nu le-au cântat
marii poeți

am aflat că există un turn Babel
de unde poți arunca tot ce ai mai bun;
să-mi strig acolo cuvintele câștigate,
până ajung în pălăria lui Baudelaire
cu fantome din purgatoriu
melancoliei

sunt și zile de vreme căinoasă
când caut și colind pe la cruci nescrise
cu mâinile pline de grâu,
presărând-ul peste oasele morților
- ale tuturor iubiților mei poeți -
rămași anonimi

mă simt darnică printre pietrele
crocănite de albatroși
pe care-i hrănesc cu lapte de miere,
după ce-l mulg din țâța morții,
fără să-mi pese că l-am văzut pe Poe
închizând ușa în spatele meu

De îndurare

De-ar fi să mor, flămând și trist,
Sătul de-atât urât frumos,

(continuare în pag. 31)

M-aș face zi din acatist
Și m-aș preface-n alb de os.

M-aș înveli cu glasul mierii
Plâns, într-o doină de fecioară
Și încălțări aș face verii,
Din pădăii și tămâioară.

Peste câmpii îmbrobodite
În spic de grâu, cu brâu de mare
Aș face zbor din râu de munte
Și liniște cu gust de sare.

Aș da săracilor doar mană
Să-și crească mugurii de prunci,
Pentru bogați aș face-o scară
Să urce-n grotele adânci.

Din liturghii de duminică
Aș lua cuvintele scripturii
Și-aș face-o lume fără frică
Din răul dat și răul lumii.

Aș blestema și-n lemn de toacă
Tot ce e rău, război și ură,
Și-aș da copiilor să-și facă
Din pace, cuminecătură.

Din tot ce-am strâns, ca-n șapte vieți
Și-n șapte lumi - ce-am colindat,
Aș da Lumină la procleți,
Și-ar plânge cruci de tămâiat.

Și din amarul meu de pâine
Aș tot hrăni un sat, oricât,
Apoi m-aș face lup sau câine,
Sătul de-atât frumos urât.

De-ar fi să mor în zi de post,
Rugați-vă de îndurare;
Și rostul să-mi vedeți cu rost,
De-o fi să fie sărbătoare!

Daniela BAIDOC

AMINTIRI

Plouă cu lacrimi de îngeri
Inundă în suflet comori
Tunet și fulger amestec
În cer se întrec,

Șiroaie curg amintiri
Și bune și rele smintiri,
La adăpost de furtuni
Ne-ajută să trecem imuni.

Apasă pe umeri regret
Nanicând nu visam la iubire
Aduce un dram de secret
Si tot mai puțină trăire.

E viața o clipă de vreme
Cu anotimpuri hazlii
Picură gânduri extreme
Ținute în cochilii.

O vamă avem de plătit
Pentru a ține în brațe
Un curcubeu răzvrătit
Ce vrea de noi să se-agațe,

Ne judecă vântul cu șuier
Fiece zâmbet stingher
Nu ne anunță cu fluier
De vine ploaie sau ger.

Sunt paratrăsnet în suflet
Duoase cuvinte de dor,
Alină durerea complet
Și te trezești cascador.

PĂDUREA

Pădurea vie se îmbracă
În haine noi țesute-n cracă
Și nu se sperie de repetare
Chiar dacă moare fără încetare.

Pădurea geme de frunziș
Ce-ascunde vieți trăite pe tăiș
Și freamătă de încercări
Ce își găsesc eterne rezolvări.

Pădurea moare și învie
Fără să-ți ceară voie ție,
Trăiește veșnica schimbare
Și te invită la plimbare.

Așa a fost, așa va fi,
Pădurea nu poate muri,
Doar tu ești simplu trecător
Ești privitorul muritor.

DIMINEAȚĂ

E dimineață, e devreme.
Privesc lumina ce încearcă
Să se strecoare printre gene.

Și soarele chinuitor
Aruncă două raze,
Privește îngăduitor.

Se naște-acum o nouă zi
Scăldată în lumină,
Aduce gânduri limpezi.

E cale lungă până-n noapte
Ai timp să iei decizii,
Să te îmbraci în fapte.

Privește printre gene
Cum te cuprinde dulcea viață
E dimineață!

ÎNTREBĂRI FĂRĂ RĂSPUNS

Viața curge sau se scurge
Tu te-ai întrebat vre-odată?
Ce răspuns ai înțelege
Din eterna judecată?

Cine sunt cei care strigă
Ce e bine, ce e rău?
Cine la final câștigă
Și cine e prostalău?

Te întrebi din când în când
Cine trage sforile?
Cine urcă și coboară
Toate supărările?

Ți se pare că-nțelegi
Cum se rânduiește viața,
Și îți trec anii întregi
Fără să îți umpli straița.

Viața este o regină.
Cine să mai socotească?
Dacă-i drept sau e rutină,
Nu ești tu, nici eu de vină.

PLOAIA

Îmi plouă ploaia visele
Le udă cu iubire
Și picături rostoglesc
Se împletesc anapode.

Îmi plouă ploaia visele
Inundă cu iubire
Eu în adâncuri mă privesc
Și-ncepe să mă usture.

Îmi plouă ploaia visele,
Eu amețesc nălucă,
Și mă întreb uitucă
Unde să picure
Dacă le-adapostesc?

Târziu este să caut
Prin bălți de suferințe
Frânturi de vise ude
Lăsate în adins
Să se scufunde.

Tăcerea mă cuprinde
Privesc spre nicăieri,
În depărtare se aude
Un geamăt stins de neputință
Și eu admir tăcut și mut
Cum plouă ploaia visele.

O POEZIE

Mă chinuie o poezie
Mă chinuie un vers prea strâmb
Gândul amestecă o fantezie
Scrișul se-mpiedică de-un dămb.

Cuvintele, ca bolovanii,
Rostogolesc pe foaia albă
La adăpost de gerul iernii
Trăiri se prăbușesc în grabă.

Amețitoare vorbe își caută-nțele
Cuvintele prea seci, prea goale,
Sunt folosite adesea în exces
Când rima le tot dă târcoale.

În amalgam de gânduri triste
Roiesc cuvintele de-a valma
Când sentimentele turistice
Se împletesc anapoda.

CE-I IUBIREA?

Ce-i iubirea și ce-înnoadă?
Cine-i e sclav sau iscoadă?
Se cunoaște un răspuns
Sau e mister nepătruns?

Cine-n lume să-nțeleagă
De ce e iubirea sclavă
Când doi oameni se-ndrăgesc
Și-n viață se năpustesc?

Trec la braț grăbiți prin timp
Nu privesc vre-un anotimp
Alergând prin dor și vis
Cum le e în stele scris.

Iulia-Maria CIHEREAN

Tăcerea cuvintelor

Tăcerea cuvintelor e dureroasă,
E apăsătoare și tristă.
Sorbeai din cafeaua maro,
Și nu-mi mai spuneai nici măcar *iubire*.

Tăcerea cuvintelor e dureroasă,
E grea, e mută și acută.
Stăteai și mă priveai în gol,
Din halatul tău maro.

Tăcerea cuvintelor e dureroasă,
E anevoioasă, furioasă.
Ușor te desprindeai
De noi, de noi doi.

Balada unei frunze

Te-ai lăsat prinsă de pom
O vară întreagă.
Acum, te desprinzi ușor și melancolic
Spre recele și umedul sol.
Lumina ta ruginie e aprinsă,
Emoția ta mă frământă,
Mă apasă și mă doboară.

Ultima dorință

Ochii mei te sorb,
Te cheamă, te vor
Ca o frunză ruginie căzută cu dor.

Cad frunze de joi până luni
Clipele se scurg vioi.
Toamna cad frunze de tei, de dor.

Plecare

E timpul să plec,
S-a făcut tăcere în amintirea cu tine

Câte un mic suspin mai fuge agale
Cuvintele sunt moarte încet-încet.

E timpul să plec,
Să te las liber și zâmbind,
Să nu te mai visez nicicând,
Să nu-ți mai vorbesc în gând.

E timpul să plec,
C-am atâtea motive,
Să nu mai visez,
Să nu mai cred.

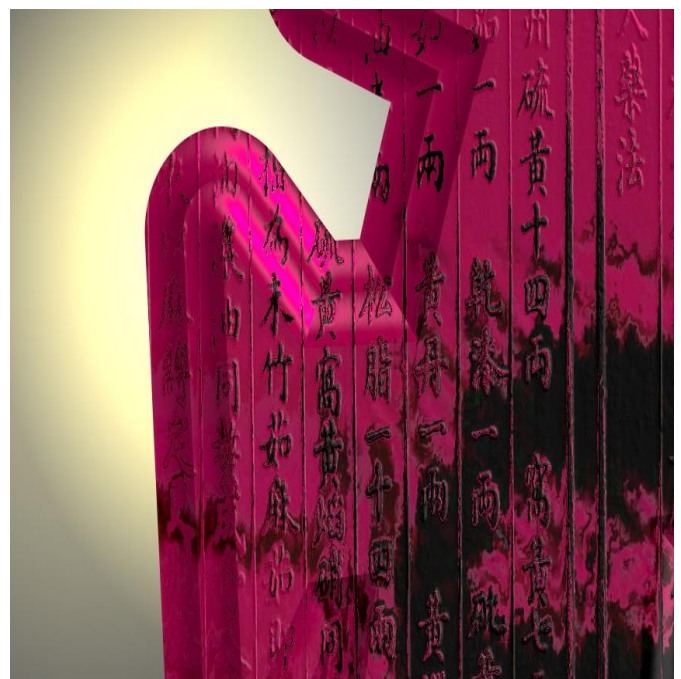
Curcubeu

Curcubeu de cuvinte,
Curcubeu de emoții,

Curcubeu de trăiri,
Ghemuite-n mine toate.

Curcubeu de fluturi,
Curcubeu de petale de măr,
Curcubeu de buchete,
Adunate-n gânduri toate.

Curcubeu de rai,
Curcubeu de păsări,
Curcubeu de oameni,
Miros și simt a uitare.

Mihai Iunian GÎNDU

Premiul cel mai de preț

Artur părăsise demult viața publică bucureșteană. După ce scrisese scenariul unei piese de teatru care înregistrase un succes fulminant, făcându-l și pe el, alături de regizor și de actori, o persoană cunoscută, după ce cochetase o vreme cu interviurile acordate jurnaliștilor de la diverse publicații și chiar apăruse pe coperta unei reviste de specialitate, urmasse anonimul.

Un anonim poate asumat până la un punct, deoarece conti-nuase să scrie nuvele și scenarii așa cum îi dicta inspirația, fără cenzură, dar și fără a căuta succesul de public. Și, într-adevăr, nu l-a mai căutat nimeni, fiindcă se scria el nu se vindea.

Mai greu îi era și din cauză că fosta prietenă, Sonia, îl părăsise, iar ieșirile la terasă cu cei câțiva prieteni pe care îi mai avea îi aduceau deopotrivă bucurie, dar și sentimentul de "star în ruină" care își înecă depresiile în pahare cu băuturi alcoolice și anecdote îndoielnice.

Totul pe lume are un sens... Poate că este o încercare, își zicea deseori, dar nu înțelegea bine de ce i se întâmplă tocmai lui, de ce soarta îl alesese pentru asta.

Era sătul atât de știrile mondene, care erau complet lipsite de valoare autentică, cât și de cele sociale, în care violența părea a ocupa un loc dominant. Cât despre artă, se refugia în cea clasică, asculta muzică simfonică, citea Nabokov, Dostoievski, Poe, Byron...

Într-o dimineață s-a trezit cuprins de o depresie profundă, aproape că nu îi mai venea să facă nimic: să aștepte o nouă zi? Pentru ce?

L-a sunat pe Ștefan, un vechi prieten. S-au întâlnit într-un bistro care le plăcea amândurora – nici unul prea ieftin, dar nici unul de lux.

- Nu știu ce să mai fac, unde să mai evaderez... Vechile metode nu mai sunt valabile. Azi toată lumea se cufundă în jocuri video și în pornografie. Se bat în stradă, cred că "bătăușul cartierului" e mai cunoscut decât Blaga. Și, ca o lovitură de grație, politica. Dezbateră menită să ne convingă că există un sens superior pentru care înghițim toate astea.

- Știu că universurile imagine sunt pasiunea ta... Aduagă la toate astea o sticlă bună de gin și o blondă cu inteligență de Schopenhauer și ai putea găsi un răspuns, glumi Ștefan.

- Schopenhauer... Nici n-ai fi putut găsi un exemplu mai potrivit. Se spune că mama sa, văzând cât de nefericit este la maturitate, ar fi regretat că l-a născut.

- Mama sa, poate. Dar nu și omenirea.

S-au întreținut astfel mai mult timp, apoi a plecat fiecare către destinația proprie.

Ajuns acasă, Artur se simțea amețit de băutură și mai

confuz ca niciodată. Camera se învârtea cu el.

- Totul are un sens. De ce port acest nume, Artur, eroul cel-tic, omul-urs, pentru a mă lupta cu cine? Cu o epocă decadentă și fadă sau cu propriii demoni? Dar de ce l-a purtat Rimbaud?

Merde... Sunt rătăcit, mult prea rătăcit în această lume...

*

Artur avea un serviciu, avea din ce să se întrețină, dar nu avea și un loc definit în cadrul societății. Un om care ar fi putut fi "de toate", dar poate că nu era nimic. Știuse într-un timp cum e cu jocurile de cărți, cu hașișul, cu femeile, acum până și astea îi păreau doar amintiri dintr-o viață care nici nu era sigur că-i aparținuse. Lucra la scenariul unei noi piese de teatru, dar nu îl terminase. În plus, era convins că, spre deosebire de primul, pentru acesta nu-l va mai căuta nimeni.

"Trebuie să lupt, trebuie să înving... Sunt un erou, ca și regele, ca și omul-urs... Am tăria de a face toate acestea", își spunea de multe ori, pentru a fi răpus în cele din urmă (deși nu definitiv) de discursurile aberante ale politicianilor, de știrile cu starlete care s-au culcat cu fotbaliști, de războaiele atroce și inutile, de promiscuitatea unei lumi care și-a uitat originile și și-a renegat zeii...

"Atât celții, cât și vikingii aveau tărie, aveau stil, aveau sânge în vene... Voi nu aveți!", exclama cu furie și închidea televizorul, oprea site-urile cu știri și se consola cu o sticlă de Tanqueray și cu compania motanului negru, singurii prieteni care nu-l trădaseră niciodată...

Scria din când în când, dar, deși nu era carierist sau materialist, se simțea deseori învins de ideea că ceea ce face nu are ecou, nu are căutare...

Găsea un refugiu în câțiva scriitori pe care-i descoperise recent, deși remarcase, cu o doză consistentă de ironie amară, că unul dintre aceștia, mult mai cunoscut și mai prezent în viața literară bucureșteană decât el, își tipărise unul dintre volume în doar câteva sute de exemplare...

"Vechile metode nu mai sunt valabile", își aminti ce îi spusese lui Ștefan ultima dată.

Într-o noapte, târziu, după ce avusese un vis bizar în care îi apăruse Odin, a dat peste un anunț care i-a atras atenția. O asociație oferea un premiu extrem de consistent pentru nuvela care ar urma să câștige premiul întâi la un concurs de profil.

A notat datele de contact și s-a întins în pat.

"Totul pe lume are un sens", își repetă, în timp ce motanul se cuibărise deja în plapuma lui, apoi adormi din nou.

*

După o zi destul de plictisitoare și de obositoare la serviciu, a mers puțin prin oraș, apoi s-a întors acasă.

"N-am să mă impun niciodată cu scenariile mele... Deși mă consum enorm, cred în ele, iar daimonul creației sunt convins că nu mă va trăda niciodată..."

...Și ce-ar fi dacă? Să-i dăm lui Dumnezeu ce-i al lui Dumnezeu, iar Cezarului ce-i al Cezarului. Ce se caută acum? Sex și violență. Prea bine. Îndemănare în a scrie mai am. O să introduc paragrafe care frizează pornografia și câteva morți în chinuri, poate și tortură...

(continuare în pag. 38)

Petru ABABII
(Rep. Moldova)

**Poezia Iosefinei Schirger ajustată încorpore
și auster la semnificațiile
fizico-metafizice ale trăirilor sale sufletești.**

Citesc poemele Iosefinei Schirger din volumul *Războaiele mele*, care începe cu capitolul *Exerciții de singurătate*. Deși compuse din nouă, nu versuri, ci cuvinte, care cu greu pot fi considerate la prima vedere a fi poeme, ele își îndreptățesc totuși titulatura. Atât de mult abundă de substanțializare, esențializare și estetizare a trăirilor! Pline de emoții, revărsă un soi de poezie originală fizic în auster, cât și originară în metafizic. Surprinzător cum a reușit să îmbine formularea austeră cu complexitatea la fel de austeră, să concentreze multe semnificații în cuvinte simple, însă cu greutate, să structureze formulări novatoare concise, clare, concrete și precise. Toate acestea conferă plinătatea unor poeme adevărate, de o factură neașteptată creativ.

În auster se ascunde taina, ineditul, irepetabilul și sublimul, așa cum autoarea, în descoperirile formatoare ale poemelor sale, și-a exprimat și și-a manifestat splendorile bogățiilor spirituale. Este o austeritate a concisului, concretului și clarității. Singure, cuvintele sunt capabile să selecteze, analizeze și să sintetizeze rezultatele unei gândiri imagine fantastice, să facă din toate o taină adunătoare de înțelepciune, să se transforme în adevărate poezii aforistice/ aforisme. Sunt imagini greu de descifrat la început, pentru că atare fenomen este înfățișat ca taine, reflecțiilor cititorului. Însă meritul autoarei este că îi impune lectorului să gândească, să descopere splendoarea saturată de înțelepciune, drept exercițiu creativ. La prima citire nu se descoperă adevăratele semnificații și bogății ale unei gândiri aforistice, bine mânăuită de Iosefina Schirger, cerând de la cititor o încordare a capacităților sale de analiză și gândire critică pentru a se dezvălui.

În taina austerității și sublimului, *relativul* se transformă în *absolut*, așa cum expunerea narativă a unui mesaj se transformă într-o substanță exponențial născătoare de lirism, într-o muzică sentimentală și emoție în stare să inducă sentimentul participării la procesul creativ și celor care ascultă sau citesc poezia. Această simfonie cântată exprimă îmbinarea *fizicului* cu *metafizicul* la început, apoi departajarea lor în factori separați ce-și găsesc sens în cuvintele austere ale poemelor austere, pline de taine metaforice și aforistice, ale Iosefinei Schirger. În acest fel *simplul și compusul* se întrepătrund alcătuind matricea lucrativă și laconică a unui tip de compoziție care își află caracteristicile generatoare în însăși capacitatea autoarei de a face din lucruri mici lucruri mari, din cuvinte bine alese și integrate, poeme unice ca formă și conținut.

Rezultă o compoziție spirituală din fibre carbonice cu cele elastice, o plasă care întruchipează structura poemelor sale unicat. Fibrele carbonice sunt cuvintele legate între ele cu dendritele elastice neuronice – metaforele și supermetaforele extrase dintr-o imaginație ridicată la rangul de superlativ, produse ale ipostazelor superioare și inferioare, ale proiectelor ideatice (ideilor) și concepte-

lor, toate, reflecții ale legăturilor sale cu realitatea cotidiană. Din aceasta poeta și-a alcătuit și plasat în planuri paralele, lumi numai de ea vizate și cunoscute. La început autoarea coboară în profunzimea intimității sale, ca apoi să urce în sferile înalte ale austerității percepțiilor exprimate aforistic și metaforic în *ineditul* poemelor sale, sincronizate cu vibrația sufletului: „*Mai spune-mi că e vară și hai și tu pe-afară! Un crivăț de tristețe îmi mușcă dintr-o nară.*” - Concludent, laconic, esențial, substanțial și estetic în formula metaforică a unui aforism inedit - *Poemul*.

Poeziile sunt dovada incontestabilă a prezenței la ea a unei logici formale întemeiată pe o gândire critică sănătoasă care oferă accesul la adevărul poetic numit *fenomenul* Iosefina Schirger: „*Înima-și plăsmuiește singură fericirea. În ochii mei tu ești marea, născocirea.*” Acesta este un poem nou. Nu este adevărat că e unic și impunător prin austeritatea sa plină de semnificații profunde? Adevărul ei poetic este *Ea* văzută, pătrunsă, înțeleasă, identificată cu însăși fericirea, descrisă aici ca o mare născocire. Transparențul transcendențial al luminii pătrunde până în profunzimile sublime din suflet, descoperindu-i potențialul creativ poetic.

În acest fel, travaliul creației se încununează cu fericirea nașterii unui nou poem în și cu aceleași dimensiuni parametriche plurisemantice, în stare să uimească prin simplitate și austeritate. Este o lume cu multiple planuri paralele, închipuite în mod concentric, de un talent șlefuit sferic, de un *dat* dumnezeiesc: „*Palmele de țigar umple cu văzduh și țărână, nu țigar seacă apa-n fântână?*”.

(continuare în pag. 36)

(urmare din pag. 35)

Haosul - „umbra” se îmbină cu ordinea - „vara” formând din întrepătrunderea lor un alt poem: „Vino, umbră, spune-mi că e bine, că mai este vară dincolo de mine!”. Umbra este numenul haosului, iar „mai este vară dincolo de mine” întruchipează o determinare alcătuită din două situații: aceea a „verii” și aceea formată de împrejurarea nou creată - „dincolo de mine”. Astfel alcătuiesc concomitent două concepte care împreună reprezintă o organizare, adică o anumită ordine.

Este necesar a dezlega secretele gândirii critice a autoarei ca să fie posibilă descoperirea celor, de fapt, aflate la suprafață, dar crezute ascunse de către ochii neavizați. Trecerea de la haos/numen la ordine/lume se face neașteptat de rapid la început prin coborâre în „noapte” - numen apoi prin urcarea, tot atât de neașteptată în sferile înalte ale ordinii. „Mai este vară dincolo de mine” este rezultatul unei metamorfoze a conceptelor, petrecută în produsul poetic livresc nemijlocit, adiacentă altei metamorfoze, aceea a ideilor nou născute în profunzimile gândirii critice ale intelectului Iosefinei. În acest fel autoarea impune cititorului un nou plan, cel al gândirii critice prin descoperirea a noi valențe, percepții trezite din anonimatul amneziei lor, în fața frumuseții mesajului poetic. Este acesta aportul, și el inedit, al creației: dă și altora posibilitatea, șansa de a vedea și percepe altfel lumea.

Este de menționat la poetă prezența, modalitatea de a se plasa, a se afla concomitent în două superpoziții paralele, ca în exemplul următor: „Cad stele și oameni și frunze de-a valma. Vara mea, a venit toamna.” De fapt acest poem este un aforism autentic modelat și exprimat poetic cu rigoarea spiritului creativ liric al Iosefinei, alcătuit, pentru cine vrea să vadă, din două metafore: „cad stele și oameni și frunze”, formulare metaforică întruchipând superpoziția identificării acestor mișcări: „căderea stelelor, oamenilor și a frunzelor de-a valma”, aflată într-un paralelism simbiotic cu superpoziția „Vara mea, a venit toamna” - cea de-a doua metaforă alcătuită în acest fel o supermetaforă care este aforismul, poemul condiționându-se și determinându-se reciproc. Nu e miraculos oare?

„Vara mea, a venit toamna” pare la prima vedere a nu fi o metaforă. Aceste două situații din care este compus poemul se nasc concomitent, sinergic, din care cauză, cea de-a doua nu poate să nu fie cu aceeași semnificație ca prima. Împreună formează o ordine - ordinea poemului propriu-zis, născut din paralelismul organic al celor două superpoziții, al celor două metafore, ordinea fiind supermetafora aforistică.

Este de reținut că poeta nu spune „mi-a venit toamna”, ci „a venit toamna”. Acest „vara mea” aparent izo-lat de prima superpoziție „cad stele și oameni și frunze de-a valma”, „ precum și de cea de-a doua superpoziție „a venit toamna”, este de fapt puntea de legătură transcendentă, adică unitatea de transcendență ce leagă ambele superpoziții, le perfuzează, produsul fiind poemul. Acest procedeu a fost folosit și de Mihai Eminescu, (vezi lucrarea subsemnatului - *Fenomenul transcendenței în poezia lui M. Eminescu „Unda spumă”, - unitatea de transcendență ca element de structură al cunoașterii de sine în poezie*, Revista Ofranda Literară, nr. 1-2, 2024):

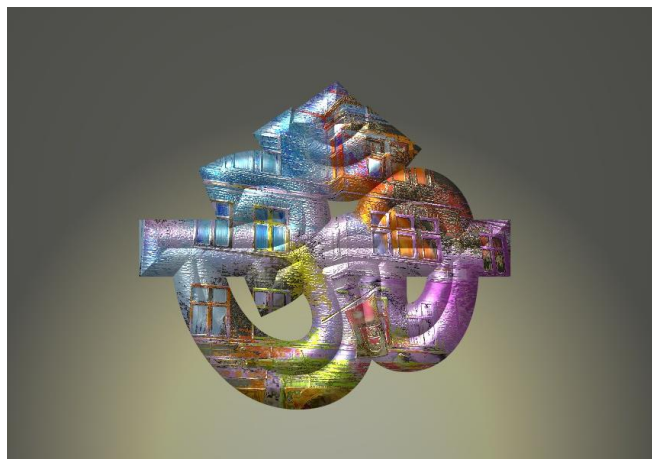
Numai o intuiție a unui spirit inventiv neordinar poate scoate la suprafață potențialul său de survolare a dimensiunilor interioare ale Eu-lui. Regăsindu-se în idei, un

talent creativ își poate transpune Eu-l peste imaginile lucrurilor înconjurătoare. În arta scrisă fenomenul transcendenței se manifestă cu o deosebită pregnanță în poezie. Puțini au fost poeții care și-au descoperit talentul prin ceea ce le-a oferit factorul transcendent al capacităților de intuiție și imaginație. Poezia scurtă, ușoară ca formă, dar profundă ca esență și sens va prezenta întotdeauna o sonoritate fonetică și ritmică plastică aproape imponderabilă, cu un conținut sintactic și semantic arhiconcentrat, perfect încadrat într-o carcasă stabilă, dar și foarte ușoară, construită din fibrele carbonice transparente ale ideii pure, iradiată din abisul de dincolo de marginile obiectivității.

Poeziile inedite scilicet ca niște chihlimbare în șiragul policromatic al mărgelilor poetice. Strălucirea lor este aproape orbitoare, din care cauză fac misterele ascunse în ele adevărate enigme. Este nevoie de un ochi penetrabil pentru a putea descompune lumina strălucitoare în toate culorile pe care le conține. Astfel de perle-poezii cu o capacitate enormă de extragere, asimilare și estetizare a sufletului din Eu-l poetic le găsim la marii noștri poeți.

Factorul transcendenței nu este o făcătură artificială voluntară impusă arbitrar cu forța, ci este produsul prezenței, la un creator de poezie, a unei imaginații logico-logistice și a unei gândiri critice profunde care imprimă creației poetice valoare, iar poetului genialitate. Iosefina Schirger este înzestrată cu acest dar și el își găsește vibrație în toată creația sa poetică. Ea cunoaște fenomenul transcendenței, pentru că este singură un fenomen singular. Această capacitate de a intui, apoi a descoperi ceea ce este intuit și a aplica factorul transcendenței în plămuierea unor opere poetice cu adevărat valoroase, îi dă Iosefinei posibilitatea să folosească, generalizeze, concentreze, însumeze estetic și auster sensurile lucrurilor și ale trăirilor sale, în plasticități verbale la fel de austere ca formă și conținut, armonios și ingenios folosite aforistic.

Mă voi opri, este îndeajuns a expune. Mă voi rezuma la ceea ce am spus, pentru a ne face o opinie corectă și a-i da o apreciere pe măsură poeziei unicat, precum și a însăși personalității înzestrată cu har și lumină care este Iosefina Schirger. Găsim acest potențial poetic însumat în cele 56 de volume de poezie publicate, precum, evident, îl vom afla și în celelalte lucrări aflate în procesul creației.

Constantin GEANTĂ

TATA ÎN VIS

și era tatăl meu lucrând
sub lumina care cădea dinspre amiază
încrustând semne tăcute în materia zilei
inimi și romburi
ca niște legi nescrise ale trecerii

iar anii treceau pe lângă el
stingheri și fără glas
și el zâmbea
ca și cum timpul nu ar fi fost decât o apă do-
moală

și iată
în mine a încrustat iubirea
și chipul său rămâne
ca o legendă purtată de lumina amiezii

**

și era copilul purtat în spinare
pe drumul întoarcerii din lume
iar noaptea se deschidea înaintea lor
ca o mare liniștită

și mama și tata pășeau în tăcere
iar copilul adormea
cu fruntea sprijinită de umărul tatălui
visând un viitor fără nume

și astăzi încă pășesc
în acea noapte fără sfârșit
dar dimineața mă găsește singur
și chemarea mea nu mai are răspuns

și a rămas
un zâmbet în colțul inimii
o fotografie îngălbenită de vreme
și acel gol care nu are margini

și anii au trecut
ca o suflare peste ape
și tot ce a rămas
este o mireasmă abia atinsă

iar noaptea
când lumea tace
se ridică din adânc
fiorul amintirii

și întrebarea se ridică
ca un strigăt fără ecou

de ce s-au stins zilele acelea
în care zâmbetul lui era lege

și nopțile în care veghea
ca o lumină peste somnul copilăriei

și el este acum
în fiecare gând nerostit
în fiecare clipă care nu se mai întoarce

și departe
trăiește în inima mea
ca o prezență fără trup

și au venit zilele acelea
când vocea se stinge
și mâna caută încă un sprijin în aer

și o umbră cade peste viitor
și timpul devine strâmt

și într-o zi de marți
tristețea s-a așezat adânc
iar apoi căderea
fără glas
fără întoarcere

și după zile numărate în tăcere
un telefon în noapte
și un glas
ca o hotărâre a destinului

și el a plecat
pe drumul lung
pe care nimeni nu-l poate întoarce

dar în inimă
el rămâne
ca o flacără care nu se stinge

și din ungherele visului
se ridică iarăși chipul lui

și câmpiile se deschid
și copilul merge de mână
cu acel cineva care nu a plecat niciodată cu
adevărat

și un măr oferit
și o mângâiere
și apoi dispariția
ca o lege a visului

și dimineața vine
cu lumina ei rece
și așteptarea unei alte nopți

(continuare în pag. 38)

și sub bradul luminat
copilul aleargă prin vis
și un chip îl cheamă din depărtare

și este tata
mai tânăr decât timpul
mai aproape decât respirația

și mâna întinsă nu-l atinge
și el se retrage
într-o zare fără margini

și strigătul rămâne
singur în noapte

și amintirile curg
ca un ritual fără sfârșit
și timpul se destramă
în figurinele unei alte lumi

și el apare din nou
mai tânăr decât fiul său
zâmbind dintr-o vârstă fără nume

și anii se întorc
și apoi se risipesc

și zgomotul lumii rupe visul
și noaptea nu mai tace

și omul se trezește
în prezentul cenușiu

și strigă
și nimeni nu răspunde

și astfel rămâne
această chemare
această absență plină
și cât va fi pe acest pământ
îl va purta în inimă și în gând
ca pe o lege nerostită
ca pe o lumină fără apus

(urmare din pag. 34)

Văd eu cum fac".

S-a întâlnit din nou la terasă cu Ștefan, prietenul lui vechi.

- Am o veste bună, îi spuse chiar după ce ciocniseră primul pahar. În lupta cu lumea asta n-am să câștig niciodată, dar voi trișa un pic. Să vezi ce excursii în afară, ce aventuri cu starlete, ce distracție pe capul meu...

- Cum așa?

- E vorba de premiu în bani. Mare. Cred că știu cum să-l iau.

- Concurs literar?

- Exact. Și-au bătut joc de mine o viață întreagă, acum *c'est mon tour*. Ți-am zis vreodată că actorul meu preferat a fost Alain Delon? Voi juca la fel ca el, tare de tot, pe o singură carte. La sfârșit, câștigătorul ia totul.

- Nu pot decât să îți urez succes.

- Merci. După aia, mergem la barul de la Intercontinental.

*

A început să scrie asiduu, cu furie aproape. Nu voia să o recunoască fățiș, dar știa, undeva în interiorul lui, că o face din răzbunare și din orgoliu rănit.

Se simțea ca un arc întins mult prea multă vreme, iar acum era gata pentru bătălia finală.

Printre aburii alcoolului și câteva țigări de lux, după multe nopți nedormite, a creat nuvela menită să câștige premiul întâi la concursul respectiv. Firește, se folosise din plin de talentul său la scris, chiar dacă nuvela în sine era de o valoare literară îndoielnică. Ce paradox! Dacă ar fi scris realmente bine, nici nu l-ar fi selecționat. Dar dacă ar fi scris cu adevărat prost, adio locul întâi.

"Ce se cere, asta vă dau și eu".

"Poate însă că nu fac altceva decât să tratez depresia cu lucrurile care o cauzează", își zise la un moment dat.

"*Tant pis*. La sfârșit, câștigătorul ia totul".

După ce a trimis nuvela respectivă la concurs și și-a savurat cu anticipație victoria, după câteva nopți nedormite și după-amiezi petrecute la terasă, a cumpărat un ziar pentru a-l citi în pauza de masă de la birou.

"Ce? Ce mama naibii? Ce înseamnă asta?", bâigui, apoi aproape că scăpă ziarul din mână.

"În urma unui scandal-monstru, concursul literar organizat de Asociația X a fost anulat", titra cotidianul cu litere de-o șchioapă.

A aflat, din cuprins, că cei care conduceau asociația făcuseră din aceasta un paravan pentru acțiuni ilicite, printre care trafic de droguri. Concursul fusese organizat pentru a abate atenția, dar cineva dăduse totul în vileag.

Acum era cu adevărat prea târziu, atât pentru acel concurs, cât și pentru planurile lui privind viitorul apropiat.

A avut un șoc. O săptămână, nu a mai răspuns la telefon, nu a mai vorbit cu nimeni.

*

"Acum știu de ce port numele Artur", murmură ca pentru sine, în timp ce își turna un pahar din ginul de Tanqueray.

"O luptă nu poate fi câștigată decât prin mijloace cinstite. Altfel, e o victorie *à la Pyrrhus*. Și, în plus, nu aceasta era adevărata luptă. Dracii nu pot fi scoși prin alți draci.

Victoria autentică este să ai curajul să fii mereu tu însuși. Chiar dacă îți primești coroana de spini. Acesta e premiul cel mai de preț. La sfârșit, câștigătorul ia tot.

Alain, mai am puțin de îndurat, apoi vin și eu", toastă și puse paharul pe masă ușor, fără zgomot.

Liviu BĂIȚEL

Vis înalt

Ce m-aș plânge... și n-am cui
Ce m-aș plânge vântului
Dorului căruntului
Brazdelor pământului

Ce m-aș plânge că nu-i vreme
Liniștea să ne mai cheme
Prea supuși destinului
Crezului stăpânului

Doamne, de va fi să fie
Lumea noastră prea pustie
Te-aș ruga să-mi lași doar mie
Cântecul de iasomie
Risipit peste câmpie

Iar din toate câte sunt
Să rămână doar iubirea
Vis înalt peste pământ
Aducând iar nemurirea

Te voi iubi

Te voi iubi și dincolo de stele
Te voi iubi și dincolo de vreme
Luceafăr bun și blând al vieții mele
Doar amintirea ta vreau să mă cheme

Te voi iubi în sfântă rugăciune
Pictând pe ruguri trepte către cer
În cântece iubirea ți-o voi spune
Înveșmântat în șoapte ce nu pier

Te voi iubi precum iubește rana
Iertarea și căldura din sărut
Doar tu vei fi spre nemurire hrana
Dorinței de a fi de la-nceput

Te voi iubi în prag de nouă viață
Urmând același drum pe care ești
Tot căutând un far spre dimineață
Un vis în care-mi spui că mă iubești

Pe stânci am scris

Eu am zidit tot ce-am putut zidi
Chiar trepte unor case, în lumină,
Aproapelui, încredere în ziua ce va fi
Iar celor dragi, le-am dezvelit grădina

Și din cuvinte am zidit, chemare
La-nțelepciune, milă și credință
În sfântul cer, care ne dă iertare
Acelora ce nu vrem neștiință

De prin culori am șlefuit, spre seară
Aname chipuri printre flori de taină
Simțind cum peste șevaletul meu coboară
Miracolul, lipsit de orice haină

Dar dintre toate câte-am construit
Spre viața nouă, drum către unire
Plin de nădejde-n visul de-implinit
Pe stânci am scris: Vom fi doar prin iubire!

Iubirea nu-i

iubirea nu-i
o lacrimă
iubirea...
e răsăritul grijilor
pe cerul
înduioșării unui gând
fără sfârșit,
e taina
rodului
cel necuprins
în sine
și amintirea
ce te-așteaptă
peste rând,
iubirea e seninul dintre nouri,
când loc își face
mândra
lună nouă...
în trupul ei firav
când se întoarce
iubirea nu-i
o lacrimă...
ci două.

Fii OM

Zâmbește cerului în fiecare zi
Lăsând minciunile și ura deoparte
Rămâi modest, nicidecum nu te mândri
Iar adevărul caută-l în carte

Nu vei găsi lumina prin abisuri
Și nu deschide porți spre neștiință
Fii OM și-atât, încrezător în visuri
Precum și-n a credinței biruință

Întinde mâna orișicui te cheamă
Nu aștepta pentru ce faci răsplătă
Nu lua discordia și certurile-n seamă
Fii doar oglinda milei, nepătată

Prin pace și iubire vom renaște
Din bezna ce se-ntinde pe pământ
Liberi vom fi doar dacă vom cunoaște
Că dragostea e-al cerului cuvânt

Nihil sine poesis

Aș fi putut trăi fără licoare
Iar frunzele pădurii le-aș uita
Dar fără tine, strofă călătoare
Nu cred să fi visat a exista

(continuare în pag. 40)

Din roua dimineților plăpânde
M-aș fi hrănit probabil peste zi
Dar cum să pot ajunge-acolo unde
Numai cu tine-am vrut a mă trezi

Ce nori pătați ne bântuie azi cerul
Și lumea-ntreagă cât e de pustie
Neștiutori am rătăcit misterul
Și tainele ascunse-n poezie

Clepsidra vremilor ne toarce încă soarta
Dar mai nimic din noi nu va rămâne
De vom lăsa mereu închisă poarta
Eternității din versetul fără nume

Drept legământ

Nu știu să scriu nici să citesc
De libertate doar mi-e sete
Prin adevăr aș vrea să cresc
Nu prin meandrele concrete

Nu știu să număr mulții ani
Din cei ce-au mai rămas să fie
Îmi fac prieteni nu dușmani
Când rostuiesc o poezie

Țin minte doar ce ne adună
Și nu păstrez drept amintiri
Nimic din tot ce-a fost furtună
Dar nu uit marile iubiri

Visez să fim cu toți lumină
Și treaptă către lumea viitoare
Sunt frate celor ce se-nchină
Cuvântului care nu moare

Nichita mai spunea

Răbdarea
este
o
patimă oarbă
ce nu
se oprește
decât
atunci
când
seninul
eliberat
de el
însuși
pleacă
mai departe
spre sine
cântând

Iar literele
care
se adună
în zâmbete
nu sunt decât
spre al
iubirii
timp dorit

trepte
în număr
nesfârșit

Lui Eminescu, astăzi

La Eminescu mă întorc smerit
Rugându-l să ne-ajute-n ceasul greu
Când neamul nostru parcă-i pustiit
Și nu mai vrem să știm de Dumnezeu

Pe Eminescu îl mai țin icoană
Știind că totul nu va fi-n zadar
Prin el vom vindeca a țării rană
Readucând dreptatea pe hotar

La Eminescu știu că voi găsi
Tot adevărul clipei care vine
Nimic din tot ce-a fost nu va pieri
În timpul dimineților senine

Prin Eminescu vom găsi cărare
Și drumul ce cu toții l-am visat
Către lumina zilei viitoare
A neamului cel binecuvântat

Lui Eminescu, astăzi îi mai cânt
Îngenunchind la minunatu-i vers
El pentru noi e domnul cel mai sfânt
Cuvânt al cerului, ce nu poate fi șters

De ziua ta, Nichita

Pentru tine, Nichita
aș mai scrie o carte
poate prea puțin
despre viață
dar nicidecum
despre moarte

Aș înfrăți
cuvintele
pe rând
pe cerul
unui vis
etern
cântând

Să curgă miera
gândului pribeag
din nori
să cearnă
psalmul
cel mai drag

Din toate câte sunt
să nu rămână
decât un nod
și-un semn
sub clar de lună

Iar dincolo de clipă
și de vreme
doar tainica iubire
să ne cheme

Constantin GEANTĂ

ANNO DOMINI 19...

I

O lumină violetă inunda încăperea. Din depărtare se auzea o muzică suavă. Nicolas și Amanda se aflau la o masă într-un separeu. El un bărbat de vreo 45 de ani puțin grizonat, ea o brunetă de vreo 40 de ani se piveau tandru și își zîmbeau discret.

- Mai știi cum ne-am cunoscut?, zise femeia suavă schițând un zâmbet enigmatic.

- Nu voi uita niciodată seara în care sunând la ușă a apărut într-un târziu un domn în vârstă care m-a întrebat:

- Ce doriți?

- O caut pe Amalia, am zis, încercând să-mi ascund emoția din glas.

- Pe cine?! a zis bărbatul a cărui față a căpătat o expresie ciudată. Ochii i-au devenit lucitori, bărbia a început să-i tremure, iar groaza i s-a întipărit pe chipul brăzdat de ani.

- Sunteți tatăl ei?, am continuat eu reușind să-mi înlătur nodul din gât, însă inima îmi bătea cu putere de parcă ar fi vrut să-mi sară din piept.

- Eu sunt, a răspuns bătrânul care, în momentul următor, a leșinat.

Scăpând buchetul de flori, îl prind pe bătrân, îl duc în brațe și-l așez în primul fotoliu ce mi-a ieșit în cale.

Deodată, apare o doamnă grizonată care-mi zice:

- Lasă-l în seama mea.

Îi desface gulerul de la cămașă, îi slăbește cordonul de la halat, iar dintr-un buzunar scoate o sticlură pe care o trece pe sub nasul bărbatului care face o grimasă.

- O să-și revină curând, zice doamna liniștită. Dar dumneata cine ești?

- Eu sunt Nicolas și o caut pe Amalia.

Mă privește lung, apoi zice:

- Pe Amanda, poate.

- Nu, doamnă; o caut pe Amalia.

- Ascultă, domnule, nu știu cine ești, dar văd că-ți arde de glume!

- O, dar cum credeți că mi-aș permite așa ceva doamnă, pentru numele lui Dumnezeu!

- Deși pari serios, văd că îți plac glumele macabre.

- Vă rog mai întâi să priviți!

Îi întind o carte de vizită, moment în care ființa mi se scaldă în apele nedumeririi. Bătrâna doamnă privește mirată cartea de vizită, mi-o înapoiază, după care zice cu o voce tremurată:

- Dacă sunteți un fiu bun al părinților dumneavoastră, vă rog să plecați imediat!

Nedumerit, mă îndrept spre ușă. Bătrâna îmi pune florile în brațe și-mi zice:

- Mergeți cu Dumnezeu!

Mă întorc spre a saluta, dar mi se trăneste ușa în nas.

- După aceste întâmplări a început marea noastră dragoste, zise femeia suavă schițând un zâmbet enigmatic către bărbatul brunet din fața sa.

- Coboram abătut scările...

- Eu urcam când tu te-ai oprit și m-ai privit.

- Atunci am exclamat: Amalia, ce bine îmi pare că te văd!

- Și ți-am întins buchetul.

- Eram puțin contrariată, căci în acea zi trăisem întâmplări neplăcute. Atunci se împlinea un an de la moartea

Amaliei, iar amicul meu mă părăsise. Mai mult, șeful îmi refuzase de dimineața articolul cerându-mi să scriu până seara altul, mai senzațional. Însă tu ai continuat:

- Ciudat m-au mai primit părinții tăi ! Sau eu am greșit apartamentul ?!

- Te-am privit lung, am vrut să te reped, dar parcă mă oprea ceva. Poate sora mea geamănă, Amalia, mă îndemna din eter să nu fiu prea dură cu tine și atunci...

Bărbatul brunet, de vreo patruzeci de ani, îmbrăcat cu un costum bleumarin, cămașă albă și cravată mare, a continuat:

- Atunci ai zis: „Măi, omule, cred că faci o confuzie”.

- Însă tu mi-ai arătat cartea de vizită a Amaliei, a zis femeia cu buclele blond-șatene; și eu am rămas blocată.

- Te-am întrebat, continuă bărbatul tandru, nu trebuia să ne întâlnim la ora nouă seara pentru a lua cina în oraș?

- Iar eu ți-am răspuns: „Tinere, nu știu cum te numești, dar...”.

- „Nicolas”, ți-am răspuns.

- Știi, azi am avut o zi infernală, dar ce ar fi să treci tu pe la redacție peste câteva zile și atunci o să lămurim totul.

- Cu toate că eram tulburat, am zis: „Fie, atunci când ne vedem?”

- Eu ți-am dat adresa ziarului și am convenit să ne întâlnim peste o săptămână.

II

- Dintre cele petrecute, o amintire mă chinuiește îngrozitor.

- Te ascult, Nicolas.

- Știi, Amanda, de când suntem împreună abia în seara aceasta este pentru prima dată când ieșim la un local select într-un cadru intim.

- Bine că s-a întâmplat astfel.

- Ai dreptate astfel ne-am amintit de momentul primei noastre întâlniri.

- Nicolas, mereu am fost împreună cu alți prieteni deoarece meseriile noastre nu ne permit prea multe momente de intimitate.

- Ceea ce-ți voi povesti, Amanda, are legătură cu Amalia.

- Te ascult, dragule, zise Amanda sărutându-l, după care ridicând o cupă de șampanie spuse:

- Pentru iubirea noastră!

- Pentru iubirea noastră, Amanda! Deci...

La vreo câteva zile după prima noastră întâlnire, mă aflam la înmormântarea unei cunoștințe, un bun amic al tatălui meu.

Ultimele lopoți de pământ pecetluiseră soarta mormântului. Un vânt rece spulbera frunzele aleii. După ce mortul a ajuns la locul de veci, rămas ultimul mă plimbam printre morminte iar în memorie îmi răsunau versuri dintr-o poezie „*Carpe diem*”: „*Viața este trecătoare, / Fericirea-i trecătoare. / Ce e veșnic pe pământ? Nimic nu-i veșnic sub soare...*”.

Atunci un glas m-a scos din starea aceea:

(continuare în pag. 42)

(urmare din pag. 41)

- Aveți un foc?

- Da, răspund și întind bricheta unui om care la început mi s-a părut a fi foarte bătrân, deoarece ridurile îi brăzdau fața, iar trupul îi tremura ca după un plâns îndelung cu suspine.

- Privește, au venit iar, a zis individul.

- Cine?, întreb uimit.

- Cei doi bătrâni din față.

Zăresc două siluete aflate la vreo câțiva pași depărtare de noi, care fiind aplecate deasupra unui mormânt una aprindea lumânări, iar cealaltă aranja florile într-un vas de marmură aflat într-o încăpere de sticlă, deasupra căreia se afla o faimoasă cruce neagră.

Vântul încetase de câțiva timp, iar eu m-am deplasat pentru a mă apropia de locul în care se aflau cei doi bătrâni.

- Stai locului!, zice individul de lângă mine și mă prinde de braț.

Cuvintele sale au atras atenția celor doi. Bătrânul s-a ridicat, l-a privit tăios, i-a întors spatele și a plecat. În schimb bătrâna i s-a adresat cu furie:

- Numai tu ești vinovat pentru toate, ticălosule! Dacă ai fi fost lângă ea sigur nenorocirea nu s-ar fi întâmplat, căci... Ultimele cuvinte s-au pierdut în spațiu, odată cu bătrâna care a pornit după soțul ei. Bărbatul de lângă mine a vrut să-i spună ceva, însă vocea i s-a sugrumat. Între timp cei doi se îndepărtaseră pierzându-se în amurg.

N-o băga în seamă, zice într-un târziu.

Tocmai începuse o ploaie mărunță.

- Hai, omule, să ne adăpostim undeva!

- Nu departe de noi se află o capelă; să mergem să vedem dacă este deschisă.

Ajunși, capela era închisă, însă alături se afla un loc unde ne-am adăpostit puțin. Un vânt rece spulbera frunzele de pe alei. După câteva minute, vrând să plec, îmi iau la revedere, însă el îmi zice:

- Apropo, mâine ce faci?

- Mâine fiind duminică aș dori să mă odihnesc puțin și totodată să mă reculeg. Am pierdut pe cineva drag, un prieten de familie care mi-a fost ca un unchi și care, după ce tata m-a părăsit acum câțiva ani, mi-a alinat foarte mult durerea despărțirii.

- Morții cu morții, iar vii cu vii! Dacă te-aș invita mâine în oraș, ce-ai zice?

- Deoarece urma să te întâlnesc abia marți, nu l-am refuzat.

III

- Dar cum ai cunoscut-o pe Amalia?

- O să-ți spun imediat.

- Până acum mi-ai vorbit despre Vlad, prietenul Amaliei.

- Cine?!

- Acel individ pe care l-ai întâlnit în cimitir. Nu era mai în vârstă decât tine. Se numește Vlad. Iar după moartea Amaliei s-a consumat foarte mult.

- Ce s-a întâmplat cu el?

- Iubițelule, nu trișa te rog!, zise Amanda zâmbind. Vreau ca mai întâi să aud povestea ta referitoare la Amalia.

Femeia a luat cu scobitoarea o măslină din farfuri-

oară, după care a ridicat paharul de șampanie și a sorbit puțin.

- Fie, zise Nicolas...

- După cum știi, eu de o viață mă ocup cu munca de restaurare. Astfel, lucrez mai toată ziua în laboratorul muzeului central. Atunci eram după o zi de program foarte încărcat și mă întorceam acasă. Vremea a fost mohorâtă încă din zori. Pe înserat, într-o scurtă pauză priveam ploaia mărunță. În noapte, frunzele spulberate de vânt loveau cu regularitate parbrizul mașinii.

O melodie stranie îmi „mângâia” auzul. Puțin încordat, priveam în noapte.

„Zilele noastre se măsoară după ruina din ceilalți”.

Hm, ce gânduri!, exclam involuntar.

„Dar mâine, ce va fi?”, îmi răsună o voce în creier.

- Vom vedea, răspund pentru a-mi alunga monotonia.

În depărtare se configurează o siluetă pe trotuar, care îmi face semn cu mâna. Cu toate că nu obișnuiesc să iau străinii în mașină, mânat atunci de un imbold necunoscut opresc, deschid portiera și o poftesc să urce. Stropii rebeli sunt aruncați de ștergătoarele de parbriz.

- Singură, la o oră așa de târzie?!

- Știți, tocmai veneam de la un concert și, după ce am condus o colegă, am telefonat la un taxi, dar spre norocul meu mi-ai ieșit dumneata în cale.

Uimit și contrariat, am încercat totuși să fac conversație.

- Ce vreme, Dumnezeule mare!

- E adevărat, acum nu se iese din casă, însă sora mea fiind ziaristă e plecată prin țară pentru a găsi articole de senzație pentru ziarul la care lucrează, iar eu împreună cu o colegă am fost la un concert pe care nu-l puteam rata, deoarece dirija maestrul...

Nu am înțeles despre cine era vorba, însă nu am insistat. Fiind într-o stare avansată de oboseală, doream să termin cât mai repede această călătorie pentru a mă odihni. A doua zi urmam să consult o lucrare de la Biblioteca Centrală în vederea restaurării unei statuete din secolul al XVIII-lea, pe care ultimul război mondial o distrusese într-o proporție foarte mare.

În noapte doar luminile altor mașini pe care le întâlneam în cale mă scoteau din starea de amețeală, însă gândul îmi zbura la statueta ce mă chinase aproape toată ziua. Din acea stare de meditație și reverie m-a scos un glas melodios:

- Dar cum de circulați la o oră atât de înaintată, dacă nu sunt indiscretă?

- Serviciul, bată-l vina, m-a făcut să mă abandonez într-o activitate de restaurare, deoarece o statueta nu-mi dă pace.

- De, fiecare cu ale sale.

- Așa este, domnișoară.

- Spune-mi Amalia, a insistat tânăra.

Priveam pierdut în noapte la ștergătoarele care alungau stropii de pe parbriz, gândul mi se pierdea în negura vremurilor, când numele de Amalia m-a readus în prezent.

- Îmi pare bine, Amalia, eu sunt Nicolas. Încotro mergi?

Mi-a spus adresa și mi-a zâmbit discret. Atunci ceva m-a frapat. Chipul ei avea o paloare nefirească, iar lumina difuză din interiorul automobilului îi accentuau nuanțele spectrale. Trăsăturile ei erau în schimb foarte fine. Buze-

(continuare în pag. 43)

le, de un roșu aprins și machiajul, de un albastru închis, contrastau izbitor cu paloarea chipului.

„Sigur este șatenă”, gândeam.

- Dacă sunt brunetă?

- Ce-ai spus?!

- Nimic deosebit, a fost doar o glumă.

Din poșetă scoase un mic recipient, ca un termos.

- Vrei o cafea?, îmi zise.

- Nu, mulțumesc, este trecut de miezul nopții, mâine am o zi grea.

- Cum vrei, eu voi servi.

Scoate un pahar și își toarnă cafea. Atunci, un hop ivit ca din senin ne-a zguduit puțin.

- Dar ce dracu'... !

- Ce s-a întâmplat?

- Nimic grav, m-am pătat cu un strop de cafea.

Îi întind un pachet de șervețele. Între timp, privind în oglindă ceva îmi atrage atenția. Astfel, observ că deși Amalia nu avea umbrelă, nu se găsea nici-o urmă de umezeală pe pardesiul său sau pe păr, deși ploua serios în urmă cu câteva minute când am oprit mașina pentru a o invita să urce. Doar o pată fină se zărea pe fusta sa. Gândeam: „*oboseala naște iluzii*”.

Din vorbă-n vorbă am aflat că era studentă în ultimul an la arhitectură și că lucra la un proiect pe care urma să-l susțină peste câteva luni, la absolvire. Cuvintele îi erau însoțite de priviri îmbietoare și zâmbete suave. Deși sunt un timid incurabil, precum te-ai convins în multe ocazii, atunci, mânat de un imbold lăuntric am îndrăznit:

Când o să te mai văd?

Zâbind, îmi întinde o carte de vizită:

- Caută-mă la adresa indicată, sâmbătă la patru după-amiază, dacă ești liber.

- Dar telefon, nu ai?

- Nu ești cam nerăbdător? O să ți-l dau când ne întâlnim sâmbătă.

Privind la ceas a exclamat:

- O, dar este douăsprezece și un sfert, iar eu am ajuns la destinație. Te rog, oprește, locuiesc chiar după colț.

IV

- Ce faci?! Plângi, iubito?

- O, Nicolas, zice Amanda, Amalia a fost sora mea geamănă. Alături de ea am crescut, am petrecut o copilărie de neuitat, iar acum se află în „țara amintirilor”...

- De multe ori seara este crudă. Însă Vlad mi-a povestit ceva ce m-a marcat profund.

- Vlad?! Acela e prietenul Amaliei. Dar când v-ați mai întâlnit?

- A doua zi după ce îl întâlnisem în cimitir, când am fost la înmormântarea fostului prieten al tatei, cel care mi-a fost ca și un unchi; dar ascultă...

Sosit mai devreme de ora nouă, mă aflu în cafeneaua unde urma să ne întâlnim. Sorbeam o cafea și priveam pe fereastră, când cineva mă bate pe umăr:

- Dar matinal mai ești!, zise acel individ prea devreme trecut; și s-a așezat alături de mine, la masă.

După ce servim câte o cafea, iar el și un coniac mare, îmi zice:

Poți să vii cu mine undeva?

Mă ridic și pornim cu mașina spre cimitir, ne oprim în locul unde cu o zi mai înainte se aflau cei doi bătrâni.

- Adică părinții mei.

- Da, acei care au plecat repede după ce ne-am cunoscut spre lumea rece și sumbră a morții și care nu au apucat să-mi fie socri.

- De, ce să-i faci!, oftează Amalia.

Ajungând la locul amintit se oprește deodată, se întoarce spre mine și zice:

- Aici locuiește aceea care trebuia să-mi fie soție.

Acum aproape un an se întorcea de la concertul unde un mare maestru susținuse un recital. Era însoțită de prietena sa. Purta un pardesiu gri, iar părul blond-șaten îi flutura pe umeri. Se pare că imediat ce s-a despărțit de prietena sa, a fost lovită mortal de un vehicul necunoscut, iar a doua zi când se lumina de ziuă a fost găsită pe trotuar de niște trecători. Eu ar fi trebuit să o însoțesc la acel concert, dar în seara fatidică mă aflu într-o delegație. Îmi pare nespuse de rău că atunci nu am fost cu ea. De fapt, plecarea în delegație a fost determinată de o ceartă pe care o avusesem cu ea în urmă cu câteva zile. Îmi pare nespuse de rău pentru cele întâmplate. Dacă toate acestea nu s-ar fi petrecut, ea nu ar fi ajuns astăzi „locatara” cimitirului Sfânta Vineri, iar eu nu aș fi ajuns un ratat, un individ care face umbră pământului degeaba, un...

A izbucnit în lacrimi. Am încercat să-l îmbunesc.

- Lasă, că soarta nu ține seama de ceea ce dorim noi!

El însă parcă nici nu a auzit și a continuat:

- Știi ce este ciudat?

- Nu, am răspuns. Ce?

- S-a constatat de către medicii legiști că, lovită de o mașină și proiectată pe trotuar ar fi avut o moarte instantanee. Astfel, în clipa fatală, o lovitură nemiloasă a proiectat în neființă pe aceea care urma să-mi fie soție, după ce ar fi obținut peste câteva luni licența în arhitectură. Dar așa a fost să fie. Eu, aflând despre acest tragic eveniment, am avut un șoc puternic și am albit. Privește mâna mea!

M-am uitat la mâna sa dreaptă, care tremura.

- Ce vezi?, a zis el.

- Un tremur al mâinii, răspund.

- Desigur, este tremurul care a rămas ca o reacție a șocului. Și de atunci am început să beau pentru a uita totul și să fumez neîncetat. Dar în zadar...

- Te rog să te calmezi. O să-mi povestești altă-dată mai bine.

- Nu, ascultă-mă până la capăt. Moartă, avea același farmec. Roșul buzelor și fardurile de nuanță albastru închis contrastau cu paloarea feței sale. În coșciug parcă zâmbea. Părea că un vis frumos îi brăzdează eternitatea. Și când te gândești ce tânără era! Nu peste multă vreme ar fi terminat arhitectura, iar după doi ani de prietenie ce părea de frumusețea unui basm urma să ne căsătorim. Dar soarta cea nemiloasă și greșeala mea au făcut ca totul să fie altfel de cum am fi vrut noi. A plecat capul și și-a acoperit fața cu palmele. Umerii i se ridicau și coborau în mișcări spasmodice. Deodată, A slobozit un țipăt sfâșietor:

- Amalia...!

Instantaneu am tresărit. Am încercat să-i spun ceva, iar privirea mi s-a oprit asupra pozei de pe cruce.

(continuare în pag. 44)

(urmare din pag. 43)

- O, nu se poate, este ea!

Într-un târziu, când și-a revenit, m-a bătut pe umăr. Speriat, am scăpat cartea de vizită pe care o scosesem din portofel. Ridicând-o m-a privit uimit.

- De unde ai aceasta?

- De la Amalia.

- Cum, ai cunoscut-o?

I-am povestit întâmplarea petrecută cu ceva timp înainte, când în noaptea aceea la ora târzie am întâlnit-o pe Amalia.

Îți bați joc de mine?!, a zis.

Privirea i-a devenit mândră.

- Măi, omule, îi zic, ascultă până la capăt, pentru numele lui Dumnezeu, ceea ce am să-ți spun...

Dar parcă rămăsese blocat într-un timp numai al lui. Privea în gol, iar câteodată râdea. Contrariat, am zis:

- Știi ceva? S-a cam făcut târziu, iar eu trebuie să plec.

Fac câțiva pași, dar el mă ajunge, îmi prinde brațul drept și zice:

- Te rog, spune orice este legat de ea. Chiar dacă nu este adevărat, eu te cred. Spune orice, inventează chiar. Dar un singur lucru te rog să nu spui.

- Care anume?

- Să nu spui că și tu ai iubit-o! Te rog... Te rog...

Îngenunchează.

- Pentru numele lui Dumnezeu, spune orice, orice, eu te cred. Dar nu mă mai privi așa. Simt că înebunesc.

Izbucnește în lacrimi.

Bine, am zis, dar... să mergem!

Îl conduc cu mașina spre casă, iar într-un târziu exclam:

Păcat de fustă!

Mă privește uimit:

- Care fustă?

- Cea pe care și-a pătat-o cu cafea.

Pupilele i se dilată, tremurul mâinilor îi devine tot mai evident.

- Te rog, continuă, a zis.

- Atunci când s-a urcat la mine în mașină în noaptea aceea, a scos un termos din poșetă și m-a rugat cu un pahar de cafea.

Oftează:

- Într-adevăr, cafeaua era a doua sa natură, iar în momentul accidentului, se pare, avea pe fustă o pată de cafea.

I-am povestit cum mi-a dat cafea și m-a invitat în sâmbăta aceea la ea.

El a exclamat:

- Te rog, oprește aici. Eu nu locuiesc prea departe și așa vrea să fac câțiva pași prin aerul nopții înainte de a intra în casă. Însă așa mai dori ceva, dacă nu sunt prea insistent.

- Spune, îi zic.

- Duminica viitoare, dacă nu ai altceva de făcut, așa dori să mă însoțești undeva.

Reflectez câteva momente, după care îi zic:

- Bine, înțeleg, deoarece nu am un program deosebit.

La care el adaugă: „Dar așa dori să mergem pe jos”.

Ne-am întâlnit duminica următoare la ora fixată, iar

când trecea pe o stradă exclamă:

- Dar ce Dumnezeu se întâmplă?!

- Ce este?

- Parcă această stradă îmi este cunoscută.

- Aici locuia ea.

- Da, la etajul patru, apartamentul 36, prima scară de la clădirea din față.

- De unde știi?, a exclamat el.

- Cartea de vizită pe care ți-am arătat-o în cimitir. Și apoi, nu uita, nu demult am trecut pe aici ca să o caut, iar mama sa m-a dat afară fără nici-o explicație.

- Ciudat, a zis el. am gândit mult la ceea ce mi-ai spus referitor la seara în care ai „cunoscut-o” și am ajuns la o concluzie.

- La ce concluzie?

- La următoarea...

- Te rog, am zis eu, sunt foarte curios să o aud!

- Se pare că acei care nu și-au împlinit menirea și au pierit brusc, precum Amalia, se reîntorc câteodată pentru a-și retrăi acele momente din viață de care nu au apucat să se bucure pe deplin.

V

- O, dragule, a oftat Amanda, știi ce s-a întâmplat cu Vlad?

- Nu știu, iubito. Însă mi se pare ciudat că de atunci nu l-am mai întâlnit. Doar nu... o, Dumnezeule mare, nu o fi murit?!

- Ba da, a murit la începutul anului trecut.

- Acum aproape doi ani! Dar cum?

- Nu se știe. A fost găsit într-o dimineață mort în patul său. Era îmbrăcat într-un capot, iar în brațe avea un ziar.

- Ce ziar?

- Acela în care se povestea despre accidentul Amaliei.

- Săracul, dar poate pentru el este mai bine.

- Se pare că noaptea a făcut un atac de apoplexie. Oricum, după moartea surorii mele, după cum știi, bea și fuma foarte mult.

- Oricum, acum sunt amândoi în eternitate, iar sfera sufletelor lor s-a întregit.

- Iubitule, noi suntem încă aici pe acest Pământ și trebuie să ne trăim viața cu plenitudine maximă.

- Da, iubito, ne vom trăi-o și, dacă va vrea Dumnezeu, vom ajunge și la adânci bătrâneți.

- Dacă vom ajunge sau nu la bătrânețe, este mai puțin important. Ceea ce contează este faptul de a ne construi din prezent un Paradis în care trecutul și viitorul să poată pogori oricând.

Ana-Maria CHIRCEA

Maisie Thornfield

Maisie Thornfield locuia în Millbrook Court, la numărul șapte. De când se mutase în Widcombe, a simțit că aparține acestui cartier liniștit. Vecinii săi, artiști, erau mari iubitori de animale. Flory, cățelușă sa, se simțea acasă. Era un labrador crem, blând, și cu ochi de miere arsă. Când o privea pe Maisie, îi recunoștea stările și știa, prin firea sa jucăușă, cum să le echilibreze. A primit-o în dar de la mama ei, pe vremea când începu să cocheteze cu pictura. Maisie și această cuvântătoare a sufletului său, Flory, au crescut împreună. Au râs, au plâns, și-au făcut planuri, îmbrățișate, nopți la rând. Maisie se amuza, spunând că Flory a fost, este și va fi, întotdeauna, plasa ei, moale și vie. O glumă cu-n sămbure de adevăr, pitit în temeiul existenței sale.

Vecinii știau că Maisie se luptă cu depresia, așa că s-au înțeles să o caute, pe rând. Îi admirau picturile, o încurajau, și se bucurau de un ceai englezesc, savuros, întotdeauna alături de o prăjitură memorabilă, felia de curcubeu, cum o numeau ei. Maisie avea, după cum ați ghicit, pe lângă pictură, o altă mare pasiune: cofetăria. Săptămânal, Maisie încerca o rețetă nouă. Nu doar o încerca, ea își punea sufletul și gândurile în acea prăjitură. Era alternativa picturii.

- Mergem pe Bath Street mâine? o întrebă pictorul de la numărul patru. Vor veni câțiva artiști din Bristol și Wells. Pe Elisabeth Ford cred că ai întâlnit-o la piața de sâmbătă din Green Park Station.

- Da, sigur. Îmi amintesc de ea, ne-am cumpărat amândouă brânzeturi cu arome, din Cheddar. Brânzeturi infuzate cu usturoi și ierburi, o încântare pentru papilele mele gustative.

Pictorul de la numărul patru era nimeni altul decât Éloi Marcellin de Vautréal, cel care a lăsat regiunea Provence pentru un orașel din sud-vestul Angliei. A venit ca turist într-o zi de primăvară și a rămas aici treizeci de ani. Cine să îl învinovățească? Apa termală, arhitectura, atmosfera culturală, care pulsa în centrul plin de viață, dealurile verzi și liniștite, dimprejur, toate acestea îndeamnuau turistul să devină rezident.

Bath Street a fost împânzită de turiști, spre bucuria artiștilor. Au vândut tablouri, cât pentru o lună întreagă. Maisie încerca să nu se piardă printre laudele turiștilor. Dorința ei era ca aceștia să vadă ceea ce simte ea cu adevărat, nu doar un tablou de toamnă sau un portret.

- Vă aștept mâine în Prior Park Landscape Gardens, să simțiți arta! le șoptea turiștilor, în timp ce aceștia îi admirau picturile.

Maisie vorbea cu un glas domol, ca și cum ar fi mângâiat fiecare silabă. Vocea ei era caldă, aproape șoptită, o confesiune a unei copilării bogate, cu râsete și lacrimi, de cristal,

deopotrivă. Sfâșiată de moartea mamei sale, pe când avea doar zece ani, avea să se simtă incompletă toată adolescența, apoi toată tinerețea sa. La treizeci și trei de ani, avea o singură dorință – să fie înțeleasă. Nu prin tehnică, ci prin ceea ce transmite. Pictura vie din inima orașului, cu frunze încărcate de istorie, o aștepta cu o adiere lină. Lancelot Brown, maestrul grădinilor englezești, l-a sfătuit bine pe Ralph Allen, reușind împreună să creeze o capodoperă, un amestec perfect între arhitectură și natură. Maisie, când intra în Prior Park, simțea armonia locului. În acel loc, era o legătură aparte între cer și pământ. I-ar fi plăcut să fi trăit pe vremea celebrului peisagist și să îl invite la un ceai. Privi cu drag podul, parcă desprins dintr-un tablou italian și așezat aici, cu delicatețe. Reflexia podului, în micul lac turcoaz, îi multiplica frumusețea.

La marginea primei poteci, dinspre intrare, pe pajiștea verde, cu iarbă carnoasă, o aștepta un grup de tineri și câțiva asiatici, trecuți de prima tinerețe. După ce s-a fotografiat alături de cei din urmă și le-a zâmbit politicos, a rămas cu grupul de tineri. O recunosc pe una dintre fete. Îi cumpărase un tablou cu o zi înainte, pe strada cu artiști de pretutindeni. În cele patru ore, cât a stat în grădină, le-a povestit tot ce a știut despre picturile în aer liber, în orice anotimp. Tinerilor, le-a surprins simțurile și i-a purtat printr-o realitate lăuntrică, plină de dor și har. Aceștia au plecat altfel decât au venit, promițându-i că vor reveni pe Bath Street. Nu doar pentru a cumpăra, ci pentru a înțelege. În liniștea aurie a serii, când pescărușii dădeau un ultim ocol pe deasupra grădinii și clipeau somnoroși, Maisie, cu șevaletul în mână și cu o inimă plină de melancolie, porni înspre acasă. Studenții de la Bath School of Art i-au răscolit amintirile, dar i-au și aprins dorința de a studia la Bath Spa University. Majoritatea au venit cu burse, din țări europene, iar ea, care locuia aici, nu se gândise să obțină o diplomă. După douăzeci și șase de ani ca autodidact, luă o hotărâre. Se va amesteca în acest mozaic al orașului, ca o nuanță de cărbune într-un apus de soare roșiatic. În urma ei, Flory adulmeca începutul.

- Pictezi cu sufletul! i-a mărturisit un trecător, la întâlnirea cu publicul, ce a urmat, pe Bath Street.

Maisie ridică privirea și lăsă deoparte culorile dorului. Ochii lui mari, privirea adâncă, și surâsul larg, o făcu să continue o conversație care ținu aproape o oră. Mai mult, acesta îi ceru numărul de telefon. Și-au promis că se vor întâlni la o cafea și o prăjitură, la Sally Lunn. Maisie era convinsă că Andrew, căci așa se numea trecătorul, va prefera oricând prăjiturile ei, în locul celei aduse de Solange Luyon.

Atunci, pe strada cu artiști, pietruită cu dor și pasiune, Maisie s-a îndrăgostit de un bărbat pentru prima dată. Flory, așezată la picioarele ei, începu să se împrăștie, ca o ceață ținută prea mult timp împrejur. În acea seară, lumina caldă a felinarelor a evidențiat pânza care stătea să se usuce – un pui de labrador, ghemuit lângă o copilă, pe o bancă, privind înspre un lac.

Maisie Thornfield își strânse încet culorile, având

(continuare în pag. 46)

grijă să nu își păteze rochia vaporosă, din bumbac, în stil boho, sau bocancii din piele naturală, un bej moale și decolorat. Când trecu podul Halfpenny, în drumul ei spre casă, se opri să privească râul Avon. Curgea domol, preschimbând vechiul în nou, șoptind o poveste născută din piatră, apă și vis. Ani întregi de durere se topeau într-o clipă de liniște. Bath era un loc în care vecinii ei au crezut că Maisie se va pierde. Acolo, pe strada cu artiști, pictorița cu doruri în suflet s-a regăsit. Bilet către a doua șansă

Mai întâi, am auzit pași calculați venind de-a lungul corido-rului. Pe urmă, am văzut-o oprindu-se în dreptul compartimentului în care tocmai îmi așezasem bagajul. Pentru o clipă, am avut senzația că sunt căutată cu privirea. Era o doamnă elegantă, fără riduri, cu părul negru ca penele corbului. Ochii îi erau mari, pătrunzători, verzi, de parcă erau o pădure deasă, ce ținea umbră viețuitoarelor. M-au copleșit buzele ei roșii, la fel de strălucitoare ca unghiile, de parcă erau flăcări încătușate în rubine. A deschis ușa compartimentului, fără ezitare, și și-a așezat paltonul lung, de lână, în cuier. Am privit-o cu coada ochiului și, în sinea mea, se stârnișe o furtună de sentimente. Silueta de vis, neîmblânzită, îmi amintea de mine, tânăra de douăzeci de ani, peste care au trecut alți douăzeci, mai puțin așezați. Rochia neagră, cu nasturi roșii și guler generos, avea buzunare în părțile laterale. Silueta și rochia se completau una pe cealaltă, într-o armonie desăvârșită. Își privi pantofii roșii, așezându-se pe bancheta maro, de piele, apoi îmi zâmbi politicos.

- București – Budapesta?! am îndrăznit să o întreb.
- Întotdeauna! mi-a răspuns, cu o gingășie în glas.
- Fără bagaj?! încercam eu să leg o conversație.
- Unde merg eu, nu am nevoie de unul.

Am dat din cap a înțelegere, zâmbind încurcată, și mi-am întors privirea înspre fereastră, muștrându-mă, în gând, pentru întrebarea nepotrivită pe care tocmai o pusesem. Afară, ziua se stingea încet, ca o lumânare din ceară de albine, ajunsă în mâinile pământului. Simțeam miros de miere și de neatins. Urma de soare, rotundă și roșiatică, învelea adevărul într-o mantie de lumină magică, de amintiri și de liniște. Satele treceau tăcute, cu hornurile lor fumegânde, iar lipsa luminii îmbrățișa, încet, pământul tomnatic. Gândurile negrăite îmi făceau buzele să tremure.

- Biletul, vă rog!

Controlorul tocmai intrase în compartiment. I-am întins biletul și a ieșit, fără ca măcar să schițeze un gest către femeia de alături.

- Călătoriți des pe această rută? mi-am făcut curaj să întreb, gândindu-mă că se cunosc îndeajuns de bine, încât să nu îi ceară biletul.

- La nevoie! mi-a răspuns, absentă.

Pe urmă, a scos din buzunar un ceas cu un lanț asortat, cu un cadran decupat și o carcasă expozițională, ce dezvăluia mecanismul din interior. Sticla minerală de pe spatele ceasului oferea o viziune clară asupra inimii ceasului. S-a uitat insistent la el, apoi m-a privit în ochi.

- A sosit clipa!

Nu știu ce a urmat, dar m-am trezit în gara din Budapesta, la ora 3 după-amiază. Nu știu când și cum am coborât din tren, știu doar că mă simțeam obosită. Am luat loc pe o bancă și am privit, minute în șir, mulțimea

grăbită.

- Către nicăieri? se auzi un glas în spatele meu.

Am tresărit, recunoscând vocea de o gingășie aparte. Când m-am întors, nu era nimeni acolo. Am dat să îmi iau apa plată din bagaj și, cu fiecare picătură sorbită, mă simțeam mai puțin ofilită. Când să pun apa la loc, am observat că sticla era plină, de parcă nu o atinsese nimeni. Mi s-a părut straniu, însă aveam convingerea că nu am dormit suficient și, ca urmare, confuzia dinlăuntru meu. Poate, nu sunt încă trează și conștientă, ci într-un somn adânc. În fine, m-am îndreptat înspre ușa pincipală și, când să ies din gară, picioarele mi s-au înmuiat. Nu reușeam să trec pragul, nicidecum. Oamenii intrau și ieșeau din gară, cu o lejeritate ce mă încurca. Eu, tot acolo, încercând să cad la o înțelegere cu corpul meu.

- Nu ești pregătită să ieși! am auzit, șoptit, la ureche. Poți oricând să te întorci. Am un bilet pentru Budapesta – București, doar să îmi confirmi că îl vrei. Plecarea e la ora 15:05. Hotărăște-te!

- La 15:00 am sosit. Imposibil să îl prind pe cel de 15:05!

Logica din mine urla a neputință.

- Aici, în gara visurilor obosite, timpul curge altfel. Eu sunt tu, dintr-o altă dimensiune. Și am venit să fac pace cu cea care puteam să fiu, dar am ales să renunț la visuri. Tu, pe de altă parte, mai ai timp. L-ai cumpărat cu o gură de apă.

Am întins mâna, să iau biletul cu pricina. În clipa în care mâinile mele au atins mâinile femeii din fața mea, o viață întreagă s-a derulat, secvență cu secvență, clar și conștient. Simțeam durerea ei, înțelegeam fiecare alegere. M-am trezit cu mâna întinsă, luând biletul înapoi de la controlor. Era același ca mai devreme.

- Țineți minte femeia care a călătorit în compartiment cu mine? I-am întrebat cu jumătate de glas.

- Ați fost doar dumneavoastră, doamnă, întreaga călătorie! Mă bucur că vă întoarceți. Aveți timp. Sunteți în floarea vârstei.

Când a ieșit din compartiment și a închis ușa în urma lui, am observat că scoate din buzunar un ceas identic cu al femeii cu pantofi roșii. Părea să dea timpul înainte, parcurgând ore întregi. L-a așezat în buzunar și a plecat mai departe.

Am adormit, spunându-mi că mă voi trezi în curând. Frigul dimineții mi-a deschis pleoapele, ce păreau a fi bărci pe râul suflării. Acoperișurile caselor, cu urma lor de brumă, se retrăgeau tăcut, printre munții înveșmântați în ceață.

Pe neașteptate, un zgomot puternic mi-a sfâșiat carnea. Un nor de praf, de fier și de cioburi de sticlă m-a învăluit, croind visuri, ce se cereau a fi împlinite. Am strâns o mână caldă, învelită într-o mânășă de protecție și, cu ultimele puteri, am reușit să citesc doar atât – voluntar. Acea a fost dimineața în care l-am întâlnit.

Simona DOBRIN

VIZITA

Scena: casa părintească.

Personaje: MAMA (65 de ani), TATĂL (68 de ani) și FIUL (27 de ani).

Povestitorul: *Părinții după ce s-au pensionat, s-au retras la casa de la țară, în provincie. Băiatul după ce a terminat facultatea, a rămas să lucreze în capitală. Îi vizita o dată pe lună, după ce lua salariul. Obişnuia să îi sune înainte de vizită, ca să le facă câteva cumpărături.*

Vineri seara, telefonul sună.

FIUL: Sărut mâna, mama! Ce mai faceți? Totul bine? În drum spre voi, am oprit la un supermarket, ce doriți să vă iau?

MAMA: Nu știu, puiul mamei, că avem de toate, a fost tata la cumpărături în timpul săptămânii...poate să mai ieși niște ciuperci, să fac mâine o tocăniță, o pungă de mălai, că n-am ajuns la moară și niște brânză telemea din aia care îți place ție. Abia așteptăm să te vedem. Vino repede!

FIUL: Bine. Ne vedem curând și eu abia aștept să vă văd!

Povestitorul: *Băiatul face repede cumpărăturile, cumpără în plus multe produse, ce știa el că le place și să mai fie acolo de rezervă până la următoarea vizită.*

Scena 1

Povestitorul: *Băiatul ajunge acasă unde e întâmpinat cu multe pupături și îmbrățișări, așa se întâmplă când ești singur la părinți. Începe să descarce cumpărăturile din mașină. Părinții se mobilizează la aranjarea fiecărui produs la locul lui.*

MAMA: Vai câte ai cumpărat, nu trebuia! Ți-am zis că avem de toate, ține și tu de bani, să mai pui deoparte pentru zile negre.

FIUL: Lasă mama, că nu am cumpărat cine știe ce... uite, ți-am adus portocale și prăjituri și lactate. Am luat și cârnăciori pentru grătar. Am luat și niște limonada să avem la masă. Am luat ciuperci, brânză, macaroane, măsline, mazăre...

MAMA: Și mălai, nu ai luat?

FIUL (aflat vizibil în încurcătură, tocmai a conștientizat că a luat multe produse care încep cu litera "m" în afară de mălai, încearcă să facă o glumă): Eu mă lai...tu te lai...

MAMA (uitându-se la soț): Eu îl bat cât e de mare...

TATĂL (continuă gluma): Să te speli cu el pe cap!

MAMA (căutând cu privirea o mătură prin jur): Dacă sunteți așa obraznici, o să vă "însăpunez" eu imediat pe amândoi!

TATĂL: Fugii!

Povestitorul: *Scena se termină când cei doi fug, ieșind din scena, urmăriți de imaginea amenințătoare a măturei din mâna mamei.*

Scena 2

FIUL și TATĂL (pitiți după gardul de la poartă cântă): Doi iezi cucuieți, ușa mamei descuieți...

MAMA: Treceți în casă, că ne aud vecinii și ne facem de râs!

Povestitorul: *Trec amândoi sfioși pe lângă mama și se așază la masă.*

MAMA: V-ați spălat pe mâini?

TATĂL (aducându-și aminte de Cina cea de taină, când Iisus le spăla picioarele ucenicilor, iar Sf. Petru îi zicea "Doamne spală-mi nu numai picioarele, ci și mâinile și capul..."): Și mâinile și capul...

MAMA (zâmbind): Poate spălați pe creier... Treceți imediat la spălat și nu mă mai supărați!

Povestitorul: *Cei doi se conformează și după ce tatăl spune "Tatăl nostru", încep toți să mănânce din bunătățile făcute în tuci, la foc domol, pe plita cu lemne, o minunăție...*

FIUL: Mama ești o comoară! Ai mâini de aur! Așa mâncare bună ca la tine nu se găsește nicăieri!

MAMA: Mulțumesc, dragul mamei! Crește sufletul în mine când te văd cu câtă poftă mănânci. Mai trebuie să pui câteva kilograme pe tine, ești prea slab.

FIUL: Mama, te rog. Am greutatea ok. Merg regulat la sala de fitness și chiar nu mai mănânc nimic după ora șapte seara, ca să nu mă îngraș. Știi câtă lumea ține dietă?

MAMA: Uite cum vă stricați voi tinerii sănătatea cu diete și când o să ajungeți la bătrânețe o să aveți probleme!

TATĂL (privind către băiat): Stai fără grijă, că dacă văd că ieși proporții, te iau cu mine la munca câmpului și o să faci mușchi fără să te mai duci la sală. În două săptămâni. Garantat.

FIUL: Garantat cu așa mâncare bună, pun două kilograme până luni, dar e prea bună. Nu pot să mă abțin.

MAMA: Lasă mamă, că mâine te pune taică-tu să spargi niște lemne, abia te aștepta. Eu i-am zis că ești firav, dar dacă văd că îți faci probleme cu greutatea, se rezolvă imediat. De ce nu ne-ai zis de mai înainte, că nu-l mai plăteam pe al lui Oancea să ne aducă lemne din pădure.

FIUL: Atunci eu zic să-mi dai o porție de mâncare, nu de alta dar să am putere mâine.

Povestitorul: *Și au stat la masă până târziu, tot povestind și glumind.*

Scena 3

Povestitorul: *A doua zi. Ora 07.00. Părinții își băuseră deja cafeaua și dăduseră de mâncare la porc și la păsări. Așteptau să se trezească feciorul, să ia micul dejun împreună și apoi la treabă. Pe lângă tăiat lemne,*

mai aveau de cules via și de adus apă de la fântâna din vale pentru a pune varza la murat.

TATĂL: Te duci tu să-l trezești? Avem multă treabă azi. Mai trebuie să mergem și în satul vecin, la Gicu la moară, să luăm mălai.

MAMA: Șșșșș. Vorbește mai încet. Mai lasă-l o jumătate de oră să doarmă. A venit și el după drum, o fi obosit.

TATĂL: Dacă nu stătea treaz până la ora două noaptea, nu mai era așa obosit. L-am auzit vorbind la telefon.

MAMA: O avea pe cineva? Abia aștept să-l întreb!
(continuare în pag. 48)

De asta a uitat el de mălai...o fi îndrăgostit...

TATĂL: Tot ce e posibil...

MAMA: Hai că m-ai făcut curioasă. O fi ceva serios, să punem bani deoparte pentru nuntă?

TATĂL: Nu știu femeie. Dar te rog eu, să nu-l bați la cap cu înșurătoarea, că iar nu mai trece pe la noi cu lunile. Mai știi cum a făcut atunci, când îți cășunase să-l însori cu Georgeta lui Grigore...

MAMA: Păi și nu era fată bună? Avea și avere. Uite, a luat-o Cornel al lui Vânătoru, din Drăgolești, au și doi copii. Bravo lor!

TATĂL: Până să-și asume responsabilitatea unei familii, eu zic să-l învățăm și cu munca. Auzi la el, merge la sală să nu se îngrașe...Eu n-am zis nimic, ca să nu se supere, dar nici nu pot să-l las așa. Prea l-am cocoloșit. Uite că s-a făcut 07.30, mergi te rog în camera lui și trezește-l.

Scena 4

Povestitorul: *Băiatul intră în bucătărie pe jumătate somnoros.*

FIUL: Neața!

TATĂL: Bună dimineața, soare! Te-ai trezit? Păi eu când eram în armată, de la ora cinci nu mai dormeam. Ce știți voi tinerii din ziua de azi...

FIUL: Da, știu, mi-ai mai povestit. Și acum tot la ora cinci te trezești. Mă duc să fac un duș și vin.

Povestitorul: *După 30 de minute, stau toți la masă.*

MAMA: Ia și mănâncă, dragule. Ți-am pregătit ouă în tigaie cu carne de la garniță. Uite și pâinea, murăturile...

FIUL: Eu o să beau doar o cafea, nu pot să mănânc dimineața. Mănânc pe la 11.00 de regulă.

MAMA: Bine atunci, îți las în cuptor să nu se răcească și mănânci tu când îți este foame.

TATĂL (*ridicându-se de la masă*): Eu mă duc la lemne și după ce termini de băut cafeaua, te aștept afară, în spate, la șopron.

FIUL: Bine.

Povestitorul: *Din spatele casei de auzea cum tatăl spârgea lemne de zor. De cum a ieșit tatăl pe ușă, mama a și început cu întrebările.*

MAMA: Și, ce-ai mai făcut? Ce planuri ai de viitor? Ce țări mai vrei să vizitezi în concediu? Ți-ai mai făcut prieteni? Ai și tu pe cineva mai apropiat, așa?...

FIUL: Hai că mă duc afară la lemne că mă așteaptă tata.

Povestitorul: *Tot week-end-ul a reușit să evite întrebările curioase ale mamei, prinzându-se în muncă. Nu dorea să le dea speranțe până nu era sigur de sentimentele lui. Tatăl era cel mai mulțumit, reușise să facă tot ce își propusese: via culeasă, varza pusă la murat, lemnele tăiate, mălaiul în hambar. La plecare, i-au umplut portbagajul mașinii cu de toate și sufletul cu binecuvântări. Erau mândri de băiatul lor. Ii ajutase la treburile gospodărești și mai și muncea la capitală, la birou. Avea salariu bun. Să-l țină Dumnezeu sănătos!*

ESCALĂ NEPLANIFICATĂ

Personaje: ANDRA (21 de ani), VLADIMIR (22 de ani), CONTROLORUL DE BILETE (53 ani).

Povestitorul: *Andra și Vlad, verișori primari, se întâlnesc duminică după-amiaza, în gara din Pitești, ca să meargă cu trenul spre București, unde sunt studenți, el în anul 3 la Kinetoterapie, ea în anul 2 la Drept și împart chiria unui apartament cu 3 camere, în Militari.*

ANDRA: Bună, Vladi!

VLAD: Bună, Andra! Te așteptam. Lasă aici bagajul și mergi să cumperi bilet. Trenul de la Craiova trebuie să sosească în aproximativ 15 minute.

ANDRA: Sigur nu vrei să mergem cu maxi-taxi? Ne lasă fix la Păcii, într-o oră și 10 minute suntem acasă. Cu trenul facem mai mult și mai și trebuie să luăm metroul până acasă.

VLAD: Eu am cumpărat deja bilet și dacă tot aveam reducerea de student, eu zic să profităm.

ANDRA: Bine, hai că mă duc, mă întorc repede.

Povestitorul: *După 10 minute Andra revine lângă Vlad. La stație se anunță că urmează să vină trenul de la București spre Craiova pe linia 1 și trenul de la Craiova spre București pe linia 2. Începuse să plouă mărunț. O zi de toamnă mai rece. Aleargă amândoi la linia 2, se urcă în tren, alege locuri la fereastră și se fac comozi. Vladimir stă pe telefon, își face selfie și postează pe rețelele de socializare, Andra a scos o carte de dezvoltare personală și a început să citească. Pe geam nu se putea vedea mare lucru, mai ales că era înnorat și ploua. După aproximativ o oră, vine controlorul.*

CONTROLORUL: Buna ziua! Biletele la control vă rog.

Povestitorul: *Cei doi îi întind aproape simultan biletele. Controlorul se uită cu nedumerire și la bilete și la studenți.*

CONTROLORUL: Alte bilete mai aveți?

ANDRA: Poftim?

VLAD: Nu înțeleg...

CONTROLORUL: Aveți bilete de tren pentru ruta Pitești-București. Acest tren merge la Craiova.

ANDRA: Poftim?

VLAD: Nu se poate!

CONTROLORUL: Ba da! Uitați-vă pe geam suntem aproape de Slatina.

ANDRA: Poftim?

Povestitorul: *Andra era în stare de șoc, tot ce putea articula era "Poftim?"*

VLAD: Cred că s-a produs o greșeala...

CONTROLORUL: Da. V-ați urcat în trenul care merge spre Craiova. Trebuie să luați alt tren. Și de asemenea să achitați călătoria pe ruta aceasta. Trenul nu mai oprește până la Craiova.

ANDRA: Poftim?

VLAD: În cât timp ajungem la Craiova?

ANDRA: Poftim?

CONTROLORUL: A pățit ceva domnișoara?

ANDRA: Ce să pățesc? Sunt foarte fericită că merg la Craiova! Ce să spun...

CONTROLORUL: Domnișoară, vă înțeleg supărarea, dar nu eu sunt vinovat de această situație. Altădată

(continuare în pag. 49)

(urmare din pag. 48)

să fiți puțin mai atenți. Vă rog să achitați costul călătoriei.

VLAD: Cât trebuie să plătim?

CONTROLORUL: 60 de lei.

Povestitorul: *Vladimir a plătit pentru amândoi cu cardul și a primit bon. Andra era foarte nervoasă. Controlorul a mers mai departe.*

ANDRA: Ți-am zis să mergem cu maxi-taxi! Acum eram acasă!

Povestitorul: *Vlad a copilărit cu Andra la bunici și știe că trebuie să o lase în pace, până acceptă situația. Așa că nu răspunde la comentariile ei.*

ANDRA: Nu-mi vine să cred! Trebuia să mă văd cu fetele în seara asta...Altădată nu mai merg cu tine! Și chiar voiam să merg cu maxi-taxi să ajung mai repede. M-am luat eu după tine cu reducerea lui pește prăjit... Ce reducere am făcut? Că am plătit mai mult și cine știe la ce oră mai ajungem în București..Sper să nu fim nevoiți să luăm un taxi de la gară, că metroul nu circulă toată noaptea...Deci, chiar nu îmi vine să cred! Mai trebuie să-i dau și mamei mesaj că am ajuns cu bine...Pe bune? Zi și tu ceva! Mă lași să vorbesc singură...

VLAD: Păi ce să zic..

ANDRA: Zi ceva! Fă ceva! Uite-te la ce oră avem tren înapoi? La ce oră ajungem în București? Că toată ziua stai cu telefonul ală în mână! Caută informații!!!

VLAD: Bine.

ANDRA (după vreo 10 minute): Ai găsit ceva? Mie mi se termină bateria..am uitat să-l încarc...

VLAD: Nu am găsit. Nu e semnalul prea bun. O să întrebăm la casa de bilete.

Povestitorul: *După o jumătate de oră care a trecut cu greu, au coborât în gară, la Craiova. Din păcate, la casa de bilete nu au primit vești prea bune. Tren direct Craiova-București, mai era doar a doua zi la ora 07.00. Andra a luat foc la și la propriu și la figurat. A țipat la el, a gesticulat și-a dat ochii peste cap... până la urmă a acceptat să caute cazare pentru o noapte. Vladimir a găsit una aproape de gară. A plătit din banii de chirie.*

ANDRA: Numai tu ești de vină! Și eu proastă, că m-am luat după tine! Dar a fost ultima oară, gata! Nu suntem siamezi să mergem peste tot împreună! Și nici nu mai suntem copii mici! Oricum de la anul nici nu mai vreau să mai stăm împreună cu chirie. Fiecare să-și facă viața lui! Dar zi și tu ceva! Iar taci ca momâia! Parc-ai fi tataie!

VLAD: Mă duc să fac un duș și mă pun la somn!

ANDRA: Auzi la el..."mă duc să fac un duș și mă pun la somn"... Păi poți să dormi? Bineînțeles că o să dormi! Ești fericit că ai ajuns în Craiova. Tot îți doreai tu să ajungi la Craiova, dar am o veste proastă: Târgul de Crăciun e abia la iarnă!!!!

VLAD: Bine.

Povestitorul: *Vladimir a plecat la baie, când a ieșit Andra avea deja o altă dispoziție...ii mai trecuse supărarea.*

ANDRA: Vrei să ieșim în oraș, să mâncăm ceva? Sau ai primit pachet de la mătușica?

VLAD (zâmbind): Le-ai dat mesaj că am ajuns?

ANDRA: Da. Le-am zis doar că am ajuns, fără acasă.

VLAD: Ok. Hai în oraș, să fac un selfie la mâncare, că la gară nu am apucat...

ANDRA: Ești dependent, frate! M-ai înnebunit, toată ziua cu telefonul în mână. Eu nu știu când ai timp să înveți...Măcar ți-ai găsit vreo gagică pe rețelele alea, dacă tot pierzi timpul?

VLAD: Poate...

ANDRA: Aha...Asta era! Stai că avem lucruri serioase de discutat...păi de ce nu zici, Bro? O cunosc?

VLAD: De unde să o cunoști, tu?

ANDRA: Deci nu e dintre prietenele mele...E de la tine de la facultate?

VLAD: Da.

ANDRA: Bun...De cât timp sunteți împreună?

VLAD: Nu suntem împreună. Doar îmi place de ea...

ANDRA: Păi și ce aștepti? Să ți-o fure altul?

VLAD: Păi..nu știu dacă mă place și ea...

ANDRA: Doamne, Vladi, parcă ești de pe altă planetă. Dacă nu te-aș cunoaște, aș crede că ești îndrăgostit...Ești îndrăgostit? la stai așa...tu chiar ești îndrăgostit!!!...Pffaa...Nu mai scapi de mine, trebuie să-mi povestești tot. Și înainte de asta, vreau să-mi cer scuze, eram supărată și am ridicat tonul la tine. Iartă-mă! Și să știi că ești cel mai bun coleg de apartament și de la anul, sper să stăm tot împreună, asta dacă nu cumva te însori până atunci.

Povestitorul: *Vlad zâmbește.*

ANDRA: Abia aștept să-mi povestești tot la masă... până la urmă...escala asta pare să fie un lucru bun... la spune, iubirea vieții tale, e din București?

VLAD: Nu. E din Craiova.

ANDRA: Poftim?

VLAD: Ha, Ha, am glumit...

BOEEMA

boema.edituraboema.ro

